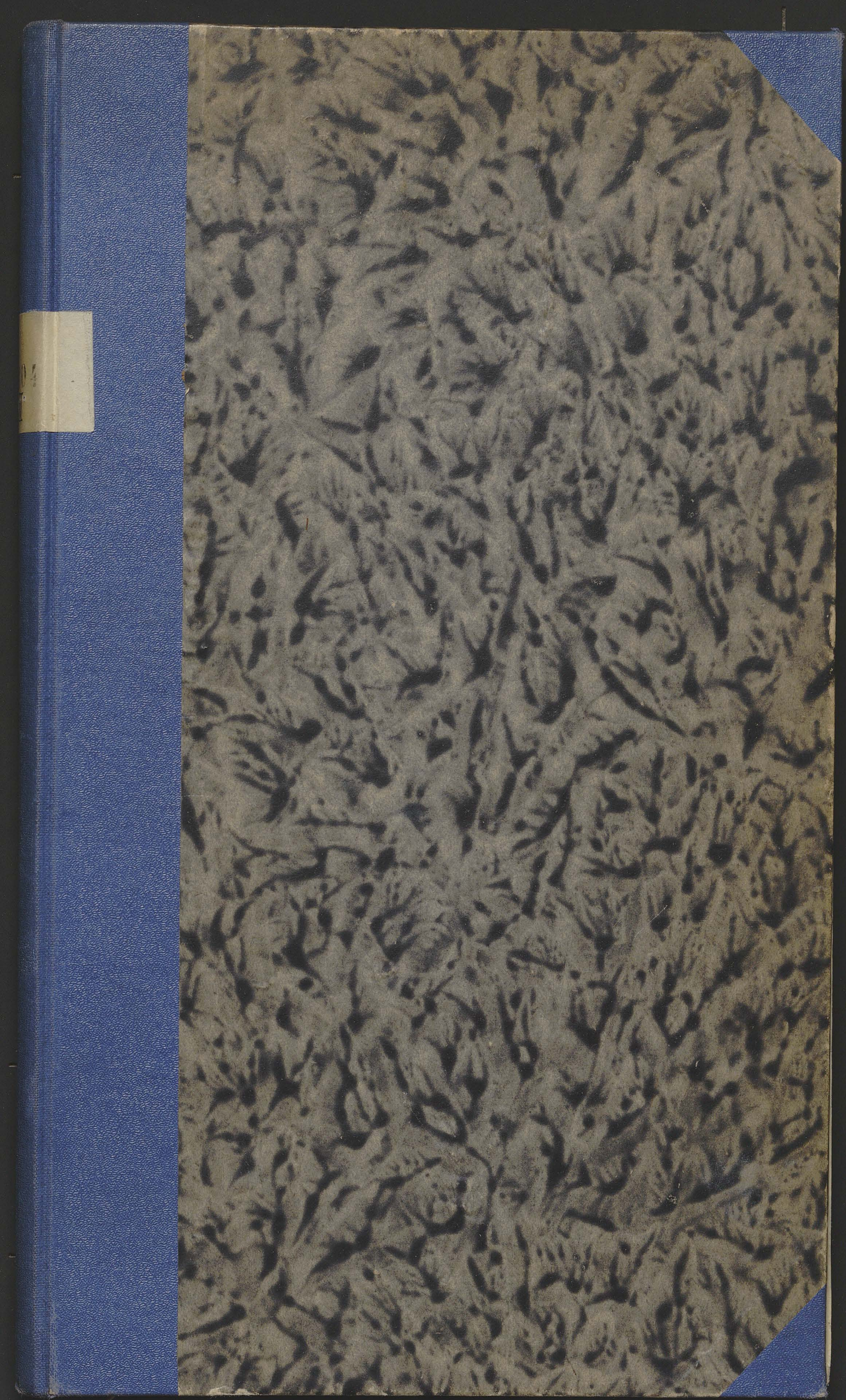

Rękopis ten pochodzi z plebanii w Zielonkach pod Krakowem.
Bibliotece darował go Ludomir Bączyński dnia 20. VII. 1912.
Na nowo oprawiono w r. 1941. Dawna oprawa półskórkowa
(tektury oklejone brązowym, czarno nakrapianym papierem)
była zupełnie zbutwiała.

1

~~A.S.~~ No 4.

Silva Rerum.

Niewiadomo przez kogo pisane za panowania Augusta III (około r. 1754.) Zawiera rozmaite mowy, listy, inne koncepta etc. Niektóre rzeczy są dosyć ciekawe.

W.S.

J. M. C.

2

RESPONS

Na List Importuna Pewnego

Idzie mi to barzo in admirationem, ze mi prosequi Raczysz tanta amititia quam mi meriy et talia vota Longa bos prosequi Dies, gdzie juz Strupiały prawie n curo; nisi dissolvi et Esse cum Christo. Kiedy in tuo meo positus Statu & state Contentus renuntiavi Saeculo, & omni Conversationi profundum animans Silentium Umy Pami Zav. alta aspiranti te zyczliwe faventi vota, & Intentionem Secundent Superi Ktom jest Cultor & minimis Fortuney Stabilis Umeg Pana jako &c.

Instrukcya z Plenipotencya

Do Jasnie Wiel. Pana Podskarbiego Wiel. Koronnego

Lubo jestesmy publico Orbati Consilio przyszło porozumiec sie pri uno Sensu cum dignitaris unde una mente Ziemia nasza Zakroczym sua profundissimam Jw. naszemu Panu y Dobrodzieiowi oddaje venerationem majac pro obiecto magnum nomen Jas. WWm Pana & Singularem recognitionem ergamus respektujesz y osobliwey przychilnosci dlatego audemus nomine universorum upraszay do wyswiadczoney juz nam Łaski przez wydana assignatio na Sol. pro anno 1721 pari modo et pro anno 1722 Item 1723. Zatrzymaney [illegible] Spodziewamy sie ukontentowania poniewaz ta Szczesliwosci ze defluit cuiu kilka tysiecy beczek Zupa Zakroczymska abundat; aześmy Ziemie Woiewodztwa mazowieckiego In toto Przyszłego Czasu Uiemy iz Suam odebraly Satisfactionem y myz aequalia ztymiz publika ponoszac onera, uposledzeni byc niemozemy. Po Extradycya tedyz asygnacyey na Dwie letnie kwoty Restancya Legitima cum plenipotencya Jmc Pana Jana Wolinskiego uprosilismy ktorego Panskiemu Załecajac Respektowi. Jestesmy pewni iz justam odbierze Satisfactionem Czym ziemia nasza Zakroczymska Obligacya do recompensy omnium Desideriorum JW. Pana przysługi admitum iz kazdego Czasu & etiam nostra fundendo Vota cum Czesnikowic Szczesliwosci naszey.

Epitaphium

Siste viator Christiane
Qui forte pertransis
Heu.
Perfusus Lachrimis
Hic jacet Belgradum
Propriis Ossibus Glorioso Mausoleo
Tumultum
Cecidit
Quod Christi Collis Tam Caro Stetit
Ast Pax meo pretio Empta Est
Pax!
Plus Cara quam Chara
Belgradum Me Bello
non
Bellogradum Sistere
Volui Potui
at Contra
Fata volunt Fatalia
Neque quod Ferrum non fregit
penna violat
Heu Unguis, heu pena aquilae
Jam meum nox est et Luna me tegit
In cujus Concavo
Me Semicimorem post haec quaeretis
Quin invenietis
Requiesco in pace
At Sine Cruce Sine Luce
Lugete.

Rota juramentu Tatarskiego

Ja N.N. y Ja N.N. nay pierwiey Przysięgam P. Bogu Wszechmogącemu y wszytkim Prorokom jego Takze Machometowi y Ja jako naszemu Pro rokowi y na całym Alkoranie naszym na tym N.N. jako tedy Spra wiedliwie

Sprawiedliwie Bogu y Aniołom Jego Miłosiernym Podlegaiący Pod wszytkie Szczęstwo Uyrazone w Artykułach przysięgam tak mi Boze pomoz a jeśli nie Sprawiedliwie Boze ubiy mię na Duszy y na Ciele y niechsię ziemia pode mną rozstanie jako pod Abironem y Ogniem piekielnym pozrze.

Rota Juramentu Zydowskiego.

Ja N.N. Przysięgam Panu Bogu Uprzechrzonemu Ktory Stworzył Niebo y Ziemię y wszytkie nanię Zywioły, natym jako N. Takmi Boze pomagay ajeśli niesprawiedliwie przysięgam aby mię Pan Bog zatracił, Ktory w korabiu Osmioro Ludzi Czasu Potopu Zachował, ajeślim jest Falszywy wtey przysiędze moiey aby mię Pan Bog zagubił Ktory Sodomę y Gomorę Ogniem Piekielnym Spalił, aby mię Pan Bog Pohanbił, Ktory z Moyżeszem zekrza Ognistego mowił, ajeśli wtym jest niesprawiedliwy aby mię Pan Bog zatracił, Ktory Moyżeszowi Zakon Dał y Palcami Własnemi natablicach kamiennych napisał, aby mię Pan Bog Zagubił Ktory Faraona w Czarnym morzu Starł y Zydy do ziemie Opływaiącey Miodem y Mlekiem Przewiodł, a jeśli niesprawiedliwie przysięgę moiesz aby mię P. Bog zgłumił Ktory Czterdziescia Lat napuszczy Zydy karmił na ostatek aby mię do Piekła z Ciałem y Duszą postał nawieczne potępienie.

Pomiara gruntow.

Włoka ma wsobie Morgow	30.	Morg ma wsobie pręt	30
Pręt mawsobie Lokci Poll	7½	Sznur ma wsobie Pręt	10
3 Sznury Czynią pretow	30	Tojest morg w Morgu pręt	300
3 Sznury wzdłuz awpoprzek	1	Czyni morg w kwadracie	
3 Sznury wzdłuz awpoprzek	2	Czyni wkwadr. Morgow	2
3 Sznury wzdłuz awpoprzek	3	Czyni wkwadr. Morgow	3
3 Sznury wzdłuz apoprzek	4	Czyni wkwadr. Morgow	4
3 Sznury wzdłuz awpoprzek	5	Czyni wkwadr. Morgow	5
3 Sznury wzdłuz awpoprzek	6	Czyni wkwadr. Morgow	6
3 Sznury wzdłuz awpoprzek	7	Czyni wkwadr. Morgow	7
3 Sznury wzdłuz awpoprzek	8	Czyni wkwadr. Morgow	8
3 Sznury wzdłuz awpoprzek	9	Czyni wkwadr. Morgow	9

3 Smry wzdłuż a wpoprzek 10 Czyni wkwadracie ... 10
30 Smirow wzdłuż ywpoprzek Czyni wtok numero ... 10

Nadgrobek

~~Belgradski~~ gradowi spiastu y Fortecy przez Zawary wojnie Cesarza Jmci Rzymsk z Portą Otomańską Przez traktatt Bojuirmanum oddany Roku 1740 Mca N

Stan Chrześciański stopę Wiatorze
Atocz z Płcado Obyspłych Lecz Morze
Ach oto Belgrad niedzatowany
Podtym Grobowcem leży Podniwany
Własne mi kości Własnych Członkow Sły
Struktury Dały kosztowne mojiły
Upadł Rymając z Wiarą dobre mienie
Jak złoty Kolos Teluza promienie
Lecz przeczen powstał Pokoy przedany
Pokoy mowie Drogi y niemniey kochany
Długo się namnie Sypał grad Bellom
Poki mię wsiste nie opasał Slomy.
Lecz mi Obrona odtakiey Cieniwy
Stawał Empireyski Alcidos Boy żywy
y Pewnie Zawsze dotrzymałbym Kroku
Bysię niezdało tak Pańskiemu Oku
Ale cóż gdy nikt żyjąc niezgadnie
~~Kiedys~~ ~~Stracenia~~ Szczęscia y kiedy mu Padnie
Ktoremu niezym był gmpet armaty
Tego mnie Orzeł Wydał dla opłaty.
Acz Bystry Orło co Słonce Lustruyesz
Czemuż mi Czem nie Smutna Sprawuyesz
Uczyń mi odział wzałosną Kortynę
Juz niemnie lecz proch ujrzysz pierzynę
Jestem wPokoju gdzie Samę Ciemniey
Bokrzy za Swiatłem niemasz wnim niemiey

Votum Jas Wmo Jmsana Lipskiego

Plutarchus de Alexandro.

Cum perillus ab Alexandro exiguam pecuniae quantitatem pro numerandis Filiabq peteret quingenta ei talenta donavit, Illo autem dicente decem satis esse. Respondit Alexander, Satis erit tibi id accipere, sed mihi non satis est donare, quia Alexander daturus est: ut Alexander.

Pharolis Tyrannus Siciliae Crudelissimus in Argento Urbe cui quidam Faber ateniensis dedit a se Factum ereum Bovem. ut in eo homines inclusos sub posito igne torqueret. cum Faber grande premium expectaret. Tiranus eum illi Bovi inclusit ut panam suam primus experiretur: ubi de crematus Valido clamore mugiebat. Qui alijs Facit Foveam: Ipse incidit in Eam.

OPERA

Albo Dyalogiczne Proscenium Publicznych w Europie rewolucyi osobliwie krolestwa Polskiego y W.X. Litt. Ranzakcye reprezentujące

PROLEVS

Krol Jmć Francuzki na Palacu Cesarskim wielko wybudowal Sale ktore z rożnych nacyi Postowie Bogatemi rożnych Spalerow przybierali apparencyami gdzie Skrzna na dwuch Chorach Francuzkich y Moskiewskich kapelly wydawala się z tak tem rezonancyą.

Inter locutio Ludicra.

Xiąże Jmć Kanclerz Litt konferując z Jmć Panem Flemingiem powiedział. Szczęśliwy ten ktory nisa niema, Bogo zona nie będzie wodzita zamsnaw. Szczna Jeymć Przytomna rzekla, Jak się za wodzic zamy, Gdy nigdy Faluie, Lepiey na taczkach wozić Miasto kotkow cztery butelle z winem węgierskiem przy prawiwszy.

ACTVS Primus

Scen 1ma. Uszczęśliwiona tak wdzięczną melodią muzyka, Najiaśniejsza Jmperatorowa Rosyjska zaprasza Krola Jmci Stanisława w Tancu jako Goscia nowo przybylego w Polskim ubierze na Głowie Francuzką mającego Peruke.

Scen 2da Temuz Aktowi assistowali JP. Officierowie Rosicy wniemieckiej barwie a Jchmść Regimentarze Polscy y Litewscy jsiechnico apparatu w przeszłych chach Miasto kirysow y Hetmańskich Buław kondziele y wrzeciona piastując assistebantt Fartuchem nosy ucierając

Scen 3tia Krol Jmć Pruski do dania większey bolatury Rękoma y nogoma Skacząc takt wydawał, Lecz krol Jmć Stanisław z debilitowany miedzy kłetnymi Carowy

Ende

Carowey Jeymości obrotem przestał, Dawszy rewanz do Jutra, a sam do Osobliwego Poyśrzod Gabinetu, Gdzie wziowszy kredkę, poczołsię aritmetiki uczyc.

Interlocutio Ludiera.

Xiężna Radziwiłłowa Wojewodzina Nowogr. dla przytomnych PP. Officerow Rusiskich mogąc nagłowie kosz Moskiewskich przysmakow Zalecała. Hej kupyjte garaczyce Stasnyie Pirahi Maskowskie.

Chorus Amus

Kontinuyącasię muzyka przytomnych gości do dalszey animowała Ochoty co skok to nabok, tak wydając.

Inter locutio Ludiera.

Jmść Loport Porucznik przeszedł ułamicz z Xiężną Wojewodzina Nowogrd naco patrząc zdumiały Jmść Pan Toplicki Sekretarz Xiążęcia Jmci Woda Nowogrodzkiego mowił. y tu Xiążęciu Jmci niezbytny Kłopott. Gdy tkar cuje z Xiężną Jeymcią Faworit Jmść Pan Lopott.

Actus 2dus.

Scena 1ma Cesarz Jmść zbyt Rozochociwszysię, y dobrze sobie podweseliwszy, ostebiał którego zrozmych nacyi zawołani medicy zadnemi wodkami y olkami otrzeć nie mogli.

Scena 2da. Małą ochotę przybywszy Poseł Francuzki Derminty zrzucił z Siebie Suberyą, y kamzełe mowiąc; Day goz. kata jakzetu Ciepło zapalono

Scena 3tia. Krol Jmść Pruski niechcąc wchodzic powtornie do srzedka przez Okno głosna cos barzo pilnie mowił, Czego zaden rozumiec niemogł

Scena 4ta Kroll Jmść Augus po jezuicku Ubstroiony przy sie zsali zraboczna kontemplacyą Koronkę odprawując przechadzałsię, Przednim Krolowa Jeymość Młodego Xawiera uczy. Jak ma Polakow witac, nad ktorym P. Rominski stojąc kanczuk za Pasem a placente w Ręku mając uczy Sylabizowac ba, be, bi.

Scena 5ta Przystyze Sali y Paław Kupiec Szwedzki zbudował sobie kram Gdzie jngenierskie Sztukli y rozne wojenne przedawał armatury do ktorego przychodząc Polacy pilno w targ wstrzidili, Chcąc tych nabyc rynsztunkow lecz on Jm odpowiedział pomienniechu Jeh Kan nich Polsz.

Scena 6ta Naw patrząc Damure Polszy swoye także roztozył Kramy Jksiędz Lipski Bishup krakowski w Saksonskim ubierze Łotkice korony po Czer. Ztt. so Jmść Bishup Poznanski Hozius po karajmsku przestroiwszy się pur pury y rozne srssigma krolewskie rozwiesiwszy przedawał, Siedząc nad regestrami perupiendor ple mając wziąc zato annotuje.

Interlocutio Ludiera.

Maięta Radziwiłłowie Bezmieny zapisem mając Szalie rozwiesiwszy wolności

wolnosci przedawali, mowiąc Liberum sive Exercitium. a xiąze Radziwił
wide niegoredzki przy piecu siedząc Kobełł mowiąc: dobrze jnteresy
do pisiari azali niedołowiemy się;

Chorus 2dus

Nie ustająca melodia Jch Polakow do tanecznego animowała obrotu,
Lecz oni indifferencyą Exkuzowali się;

Interlocucya Ludsera

Damy Polskie y Litewskie do kuchni Krola Augusta przybywszy z
Kadłumi y rynkami do smazenia jajecznicy dla Krola Jmci. a zad
nego nie zastawszy porządku rzekły Łożnicą to było oprawować Fflaki, nie
li smazyć niepewne przysmaki.

Actus 3tiy

Scena 1ma Wyskoczyło duch Stawrych Bisurmanow Persy y Turczyn kto
rym Carowa Jejmc niedotaktu grac kazała prowadziwszy się wszyliśmy
zatby poktorym tarmoszeniu pogodzili się y poczeli oczy wytrzeszczyw
szy patrzac na Carową Jejmc, mowiąc dla lepszej zgody napiiemy się
Carskoho wina.

Scen 2da. Jmść Polacy grosie mało przybywszy apparatu. Jmc X. Biskup Kijowski
Szembek wzydowskim ubiorze przyniosszy do Krola Jmci Augusta Listy
czarne farbowane udając je za sobole przedawał: z ktorym gdy się
długo Krol Jmc targuje, xiąze Sanguszko do tego przybywszy Tar
gu mowi: nie targuj się, czy nie dobry to Pan zapłaci Ten towar ze ubę
dzie y Ciało stego

Scen 3tia Jmc xiądz Nunciusz kilka razy zaproszony do tej sali wejść niechciał,
ale wdrzwiach stanowszy przez szpary patrzał, xiąze Jmc wszmiem
kanclerz Lit. wpadszy dośrzedka wziętą zagłową y zwielkim rzekł krasun
kiem: niemiała Baba kłopotu kupiła sobie prosię.

Scen 4ta xiąze Jmc Czartoryski Podkan. Lit. przybrawszy sobie zebędyuszowy strat
rony Postać mowi do Krola Jmci Augusta Synow swoich zalecając; Damne
ut Sedeant hi Duo Filij mej Sedeant unus a Dextris alter a Sinistris.

Scen 5ta. Jmść Pan Radziwiłł Podkomorzy Poznan. przybywszy z Żoną do Krola Jmci
Stanisława mowi do madame, kłaniaj się Krolowi Jmci, ktora ukłoniw
szy się Rzekła: Domine memento mei dum veneris in regnum tuum. a Jmć
Pan Krasinski Starosta Homelski odpowiada: Satiabor cum apparuerit gloria
Domini mej. Jch Generał wielko Polski wypiwszy pełną szklankę za zdro
wie Krola Jmci mowi Piwo dobre Jarosławskie.

Scena 6ta Krol Jmc Stanisław zarzystawszy się mowi, Justum adjutorium mihi qui
Salvos facit Rectos corde nacoodpowiedział. xiąze Sangusz. Marszałek
koronny, Beatus vir qui patitur afflictiones, quia cum probatus fuerit, accipiet

Coronam

Coronat[m] quam repromisit DEUS Diligenti Se.

Scen. 7ma Xiąże Jmć Szymas wtey że Sali Przewraca na stole Statuta y Konstytucye Polskie y znayduie ten Punkt. Sit Rex Stanislaus, a Xiąże Wielopolski Kasztelan krakow[ski] cos pilnego chciał barzo pisać, tylko mu pióro nie spuszczało, nawet wszystko Xiądz Biskup Płocki Załuski mu naquinte opisuie. przez okulary patrzał. Xiądz Wierzowski S.J. Kapłan Krola Jmci Augusta, przebrawszy się w pieczętarstwu wszystko bierze y mowi do ucha JP. Pomatowskiem: Oculo Radis Filius Hominis.

Scena 8va. Jmć Xiądz Biskup Wilenski niewchodząc do srzodka na te komedyę z pod worka oknem przez perspektywę wszystek patrzał mowiąc, Respicimus Finem a Jmć X. Biskup Smolenski przy boku stojąc do ucha szeptem odpowiadał prudentis est Finem Considerare.

Inter Locutio Ludicra.

JmcP. Oginski Woda Witebski naweselkim siedział przechicznu, ktory gdy synowie nadymali Stolnikami, on się wgore wynaszał, a JP. Loney Regimentarz na bełce siedząc Conferowal z JP. Referendarzem Litewskim ad meliq Consilium, P. Radopynski przyszedszy miasto Buławy list podał, y tym odstąpiwszy JP. Referendarz precz kleynoty y perły urzanskie alias Francuzkie przebierać.

EPILOGUS.

Krol Jmć August nie dotrzymawszy korony swoiey widząc dobry progres JPP. Polakow wziął Jm. promocyą czytać, Czego Polacy słuchając Jemby jak Gawrony otworzyli mowiąc, cur tempus domine Satis alimus.

Inter Locutio Conclusiva.

Na koniec Komedyi przyszedszy JP. Oginska Wojewodzina Wilen[ska] z corkami szukali Pokontach mapkas Dawnych. nawet patrząc Carowa przerzekła do Panien Wojewodzianek. Nie frasuytesia Dziewuchi Osa was zdistaju chorosziy, Budete krasnyie jak słonce Chorosze jak jasny den, a potem ryie jak swinie, Budet wam y korzyść na Stodn.

Finis.

Qy ang Tri dir. di ser per
os vis sti us ra te erit
A Sang Cri Stir Du mor red
Ktor it Cerberu prickle Zabi
Jeh osi sa stwern ta
To mil Christu mnetor Zbawi

Vervex cum pecoro Puer alter sponsa maritus
Cultello flammis fune Ligine cadunt.
Signate Signa temere me tangis et angis
Roma tibi Subito motibus ibit amor
Poshton niedzwiedz Zmydzinad Jntomas Oderes
Agryz Zmydzin mi Egon wychodząc per sedes. Scheming.

Kopia Listu do Jmc Pana Wdy Chełmskiego Jchmcw PP. Hetmanow Koron. nych y Jnnych ^tu^ w Jaworowie Die 13 9bris 1703 Roku.

Jest u nas zdawna w wielkiey Estymacyi do Suszadczena przezornosci WMc Pana y Jego doskonała, Status rei publicae, notitia, dlatego nie bez wielkiego Podziwienia. odbieramy te wiadomosci, zyednawszy na termin Consilij magni, zetak przeciwnie Juribus patria nietylko przyiołes WMcPan. nasze Prowintiam, alesz y Uyiechałes, juz tanquam Jn pleno Charactere, Posłstwa w takiey materyi, ktora Exmente Seymu Jmediate przeszłego na teraznieyszey wolney radzie ^do^ uprzad powinna perdeputatos, Et Senatoribus et Equestri ordyne decidi, wiadomo dobrze y Samemu WMc Panu jako natenczas praesenti; ze Xiąze Jmc Primas, z Jnnemi Jchmci manifesto wał się na Warszawskiey Konferencyi na ktorey tanta Consequentia nego tium Stante pede Sancito Toż zdanie y tu w Jaworowie Tak wszyscy y Tak Godnych oczutroy ordyne osob znayduiemy. Stateczny wtym ze y nas Samych Sensus, ze decyzya w tak wolnym Jnteresie Rzeczy Pospo lita niepowinna y nie moze mieć waloru bez konkluzyi przerzeczoney Rady teraznieyszey Chiba per Jnjuriam Prawa, et Cum eversione Formae Rei Pub licae niewchodziemy teraz Jnrationes, Dlaczego Republica voto et Sensu pozwolić nie mozna na Koligacyą negotiacyi WMc Pana pro Objecto podami, bo te patebunt wkrotce Jn autentico Jnstrumento Manifes tacy naszey Jezeli nie zatamuie tego przed się wzięcia opozycya nasza wtym tylko Szczegulnie uprosilismy Jchmcw PP. Krzyszkowskiego Sty Włodzimirskiego Draminskiego Podczaszego Bełskiego Charęzowskiego Podstolego Sanockiego naszych mosci Panow y Braci bene Sencientes de Republica y wmc zasłuzonych y Pospolinates, aby Jmieniem naszym Manifestowali się de mullitate przerzeczonego Charakteru WMc Pana y tego wszystkiego Coby kolwiek Exhoc Jllegitimo actu nastąpić mogło, a nie zyczac aby do osoby WMcPana Jnterminate zawsze fidey, miała się regulowac, prodobno Wiernia Culpa upraszamy y miłoscią Dobra pospolitego obtestamur aby rozczyt. przedsię wtey kosmiesię drogi y powrocić Jntegrum Jus decidendi

wtey

W tey Materyi praesenti z Consilio w czym iesliby mniey w konsyderacyi Wm Pana Carmina nostra valerent, My przecię Manifestacyą exolvimus Conscientias nostras et Juratam Fidem Senatoriam że co widziemy szkodliwego odwrócić usiłuiemy zostaiąc

Wasz(ci) Naszego W. Pnego vprzeymie Brata y Sługi
Powolni Jan Gomolinski Biskup.

Kopia responsu Jmci Pana Woiewody Chełminskiego Tym Jegomościom

Ze Lwowa D. 21 9bris 1703.

Słuszniey niewiadomości mojey osob praw Oyczystych musiała być censura Szybym utrumq practicando Tak Cedendarum jako tez y Exequendarum Legum Magistratum, y dość długo, przez iakie kolwiek przysługi Oyczyznie do tego Serpendo Chmuru, Co kolwiek audere vel atentere Contra leges patrias, a tym barziey Inversionem Illarum praesummere; y ztąd wmiemałym nie zostawać musi podziwieniu, kiedy tę odbieram od Wm Panow requizycyę jakoby Contra Consensum Ordynem Szkodliwą rzecz popełnić przyiąc na Osobę moią Legacyą miałbym dość et quidem Fundamentalissima defensas oney, bo iako nieznasię do tego, żeby Jntuytu Senatus Consilij miał się tego o podiąć Charakteru, ale atrmite Scripti; ad activum Tak nie wiem jak może być przeciwko niemu Xiędza Jmci Kardynała kondradykcya, ktorego ręki podpisem awtentikowany, mogłbym y nate allegare Jnquantumby pomienionemu Skryptowi ad archivum, jaka aby Corok in validitas, toby aby tolli rescindi albo Jntegrum valere powinno, a przecie nie ktorych Wmc Panow naprzeszłych radach distinguebantur Legationes, w tym że Skrypcie ad archivum, Completur awkcya Cztyrech Tysięcy Kawaleryi Lubo Rzecz Pospolita: dopiero a prima Februaryi a sonam Maj Futuri anni przyznała zapłatę niewiem tedy Czyli ex partibus Ex toto pomienionymi Skrypt ad archivum nie Suum valorem miałbym y Jnsze dość obszerne defensionis rationes, ale żebym się niezdał propriam rem agere, Sed per Sedes Jako mie zas Scripti ad archivum potestas z Woli y Łaski Jego Kmci autorisavit, Tak gdy nie revocabit Jnstrumentum publicum Consilij do Boku Krola Jmci naznaczonego upewniam że non recalli Ekaty jako requisicya Wmc Panow debita veneratione przyimuię, tak kiedy będzie autoritate Consensus przytomney omnium ordynum przy Boku Krola Jmci, rady Sine mora Exequare mieć mi zas zaste Wmc SS memoriae że w tym sobie Skrupulość postępować muszę Triplici vinculo obstrictus Juramenti przyiowszy iedney a nie rozdzielney Rzeczy Pospolitey ktora Exclusio primo ordyne neguaquam Jntegra Consori

potest
[illegible]

Conseri potest, Co mię tym barziey ambiguum reddit, że te requisicya ad Latus
principis przytomnych Sine principe odbieram, wyglądając Zatym będę
Conjunctum Cum majestate Imperium Spieszyć się na obszernieysza y. kr. Mci
jako Innych Jchmw relacya, Łasce y respektowi Braterskiemu Qua Singu
lariter qua Generaliter zalecaiąc wyznawam żem iest wszytkich
WMMW Panow &c.

Deklaracya od Krolu Dnia 24. 9bris Anno 1703 w Jaworowie

Doznał Jkmci Pan nasz miłościwy przez własną Experiencyą że w tey
Rzeczy Posp: Diademma ad unum Consilium ad omnes należy y
dlatego już Tak wiele rarissimae moderationis suae dał dowodow
z czego kiedykolwiek rzecz pospolita jednostaynie y zgodnie postępowa
ła zawsze Jkmci Pki Lubo niezaraz Cum sensibili własnego Honoru
Prawdziwych In rem Rcae Publicae zamysłowy Bogatych dostatkow Opus
dice Wszelkich Rzeczy Pospolitey Dezyderya wypełniał; pewnie y Teraz
gdyby wniesiona questya onamecznej Legacyi penderet od Szcze
gulney Woli y rezolucyi Jkmci. Juzby dawno miał sobie promajori
Gloria et Satisfactione barziey obtemperare niżeli Chce naytas
kawiey Imperare Libere agenti, ale że tak wielkiey Importancyey nie
gotowy już pierwiey od Całey rzeczy pospolitey na Seymie determi
nowane niemogło Chiba od wszytkich Stanow Rzeczy Pospolitey
rezidendi Jkmci Pan Miłościwy Życzył wszytkich WWMM Pnow Eorum Exple
ratos, mieć Sensus y dozgody y jednostaynego onych zdania akommodowac
się Jednak gdy partes inter se certantes jedna drugiey non Cessisse pro
Constantantia Czyli puncto honoris sobie założyli, Interea następująca
Hybernowa Tak blisko Hybernowa Komissya avocans WW Hetmanow
y tak wielu Innych ex Senatu et Equestri Ordine od Codzienney kontinu
acyi rady Exludit, do tego Same angustia miesca przytomney radzie y dwo
rowi Panskiemu wygod należytych Ktych barzo nie może Jkmć P miłościwy
ztym się manifestuie przed WMcom przekładaiąc dobro pospolito y uspo
koienie publiczne nad wszytkie Zamysły y Interessa swoie Chociażby
naywiększe y naypotenznieysze In rem rei publicae. Ex puro In publicum
amorem Tudzież Strzegąc się quaesitas Invidiarum et Suspitionum Insidias
Publicam

publicam Wszytkim Wm PP daje Sponsionem ze Jnquantum od Dnia Dzisiey szego Jnspatio niedziel Czterech Traktat pewny by dalszey obłudy prawdziwego y przystoynego pokoju z krolem Szwedzkim nastapi Wdztwo Chełminskiego Cum materia Forma et tota Substantia legationis rewokowac Deklaruie, y to Samo przez universały Swoje ad Executionem Senatorum Zagrzewaiąc z doskonałą Jnformacyą de Statu presenti Wojewodztwo wszytkich domisit non Jntermillest oraz teraznieyszą radę Lubo juz ta Expressum Constitutionis tenorem ad quovis Emenientes Casus zawsze przytomną ad Latus Suum mieć przez wot wszytkich Wmc żąda, jednak od codziennego Zasiadania et Cursu oney Continuo ad Dies et horam astrigato dyspensowac Wmc raczey upewniaiąc zgody Contingens jako maią bellio pacis z wszytkiem Trybem Wmc awizowac nieomieszka.

Kopia Listu Jmc Pana Wdy Mazowieckiego do Xcia Jmci Prymasa D 1ma 10bris 1703.

Podebranym w Krakowie Liscie WXa mego Pana Lubom niemiał powtornego Ordynansu o ktory Subminsa Litera Supplikowałem Tam przecie wolał obrocic mi tam gdzie podobno Svasisse Sine fundamento praeconcepta opinio Jnhibitionis Lub y ta kiedy by in his angustijs Tamować miała boni publici nie powinnaby znalezc Konsyderacyi ale upewniał ześmy zadney nie odebrali. Wiem powinnosc wiernego Oyczyzny Syna y ze nie naudolne ramiona nasze przy pospołu z Jnnemi Jchmć PP włozyła Rzeczpospolita non lewe podatki Czas ale ipsa Confidentia Suave onus usługi swoiey wielko by nam czyniła krzywde, ktoby rozumiał ze jest jaki respekt ktory by mogł przeszkodzic perpetuas Cogitationes, de Salute Patriae, ktora ze juz Jmc Czy tylko jednym pokojem Salvari niemo ze wszyscy mysię (: zalsie Boze:) a z nadto Jnfelici Experientia nauczyli, Spodziewam się ze PP Kollegowie moj zagnani gorącemi perswasiami y przysłaniem Listu WXa Jmci primitialem Curam et paternam solicitudinem wyrazaiącee n retardabunt Tym Czasem Ja tu juz Czekam poważnych roskazow y Dalszych WXa Mci dyspozycyi, Jesli jest prawdziwa, jako WXa Mcy namienic raczyłes Jnclinacya do pokojow, a czemużby bez od włoki Traktatu niezaczynac Sub auspicijs et glorioso Cultu WXa mcy Chiba zeby Dwor Szwedski az nazbyt Stateczny in miserijs nostris chciał pokazac, non Levem wtym Jnconstantiam y disputowac znowu przyznawszy nas juz raz post multas dysceptationes pro legitimis Consensu praesentis et absentis (affligens) rite dicti co by nie mogło byc oraz bez wielkiey krzywdy powa

gi

powagi Wa Xa Mę do ktorego mamy Jmediatam Correlectionem Chibaby tenze Dwor dla mojch komissarzow, ktorzy ab una parte Jnconsulta altera legitimari niemogłyby zyczył wprzod zebysie Cała rzecz pospolita polska, sub quocunq titulo do kupy zebrała, a raczej Commandiorum Latiorem piscationem Extreme zamieszała y zeby niepodobny Jmprezie mordituus Rzymając jako sine totali Eversione Status et Libertis Succedere: nie mogł aby ścz pretensiae ukrzywdzonym assistentiae C. ktorym Chibi Jmpia Licitus ne dijs ratowac niezycz :) Chciał nas z komoru z ezdol obrony y substancyi złupionych ultime obicere permittiey bo czy mieracz Jnstanta sensum discrepantium obawiacsię trzeba, totalem ruynam niżeli spodziewaćsię Zeby rzecz pospolita wmateryi nietylko Statum ale et conscientias Jnvolvente mogła być unica Laby, a zatym do poliopu zgodzie drugi raz obrac deputatos; ztey za jednak miejestem pewnie optimey am tantus tribuo Graco Subreducto Chiniculo zeby nas mogł z Labiryntu nieszczęsliwości wyprowadzic awspem timorem magni multas rationibus zeby sie nam Jnfinestum nieobroił laqueum, ale posli tonący niewsprie ręki od nay ostrzeyszey brzytwy, ajakoz mirari ze y niebespiecznego Chce uchronic, tylko jedynie natę wszytkie Symptomata (: ktore misticum Corpus Rej publicae wiekszym Coraz Jmpetem niepac będą :) Remedium wiszy possibile jako nay prędzey zglembokiey toni wktoreśmy juz prawie y zgłową zaniurzeni, jesli dantur media robic dla Boga nieodkładając koło plastru na smiertelne rany Rzeczy pospolitey do czego niech Siła Boska Angelus Consilij et pacis dopomaga, Wa Xa Mę Ja cum prompta ad magnos sensus ktore niewiem Salutem populi pro Suprema Lege populi mają accensione et cum profunda veneratione Zostaję.

Kopia Responsu Xca Jmci Kardynała na List Jmci Pana Wdy Mazowieckiego w Skierniewiczach D 3 9bris Anno 1703.

Schroniwszy Tu nasspoczynek a tuba et Turba populi odbieram List Wmc Pana wktorym mnie donosisz oprzyiezdzie Swojm do warszawy Jnspem Traktatu zawarcia et inium Listu mego ktorym niezapraszałem Wmsc Pa. rzecz pewna zem pisał bo taka mens była Jchmwsc Pp. Konfederatow, ktorzy y pisac mi do Wmsc Pana zyczyli y gchdo siebie ad mutuum Consiliorum Consortium sprowadzic, ales mi Wmsc Pan nato odpisał zemiał powtornego odemnie w

wtym przekać uwiadomienia jnterea Sub rigido Jove niepodobno było Konfederatom dłużey bawić do Warszawy zas Jch sięgać zwielu racyi mi non visum, Stanęła tedy Limita, ktora zeszej juz dostać musiała Umpana mogłeś mię jnformować jezeli prezencya Umy Pana miała być potrzebna, albo przy nam mię nalist mój powtorny przekać teraz zas sam mowiem jako rzeczy teraz Umpana posyłam List Jn originali Jmpana Woiewodzie Poznanskiemu ztamtąd co nam odpiszą obaczemy. Sowiem ze konfederacii chcą wnim z Umy Pany y onych spolnie zsobą Studia opertuna judicant, ammiezas będąc Jp Wakszlager (o jnnego mowił ze jego Szymisat o Charakter Umpa mieć dla, podobno tey Polityki jest uwidziona do Cesarza Jntibitione Krola Jmci abysie Umy Pamiec z Konfederatami mieszyli ze Exmaniu Jch Sieb rem optimam niebędzie Chciał akceptować, Konsparim zas Krol Szwedzki sentit ze zmikim niechce traktować, tylko z konfederatami jezeli tedy to jest rzecz nie przeszkodzona, Czaby szkodziło Umy Pan abysie się znimi zjednoczyli być tylko co dobrego pro salutem rei Publice stałsię mogło, czyto simultaneo Concursu wszystkich, czyto pewnych tylko osob opera rada Jaworowska do 4 miedziel limitowana, Legacyi do Moskwy major Pars obstitit kiedy się z Senatorow y z deputatow protestowało, Co lepiey zrozumieć mogłeś Umpan z Listu do Jmy Pana Wdy Chełminskiego Conomine pisanego aby niejachał tą drogą, Barziey obawiać trzeba zeby ztamtąd od periculior nie powstała tempestas. Co raptownym piorem niechcąc bawić, Emisarium Umpana wyraziwszy się tem.

Kopia Mowy Jmy Pana Woyciecha Zmuhorzyna Węgierskiego Posła do Krola Jmci Ziemi Wieluńskiey.

Nayiasnieyszy miłosciwy Krolu Panie a panie nasz miłosciwy, stawam w oczach Panskich pewnie nie seditiosi quirites Confederata przy Prawach Swobodach Oyczystych Tudziez przy dostojeństwie Waszy mosci P. N. M. Capita ad sane mentis deklaratione odbierając, potius live se jnfide albo mnichie perfidiam ktory zelum niezadoi wzbudza wnas prywaty Kommody respekt do Stolca Wa Kmy P. N. M. dobrotliwego Jmienia pamięć, niechcemiście tu Szczycić dowodami wiernosci naszey przy dostojeństwie Panskim wiedząc ze musi być w Oycowskim Wa Kmy N P Milosci pamięć free Serca, jako per omne Szczęsliwego jego Ractatum panowania Cupisissimus y ziemia nasza zawsze P. zgadzała się jntentibus Za co od przechodzącego kilkunastu Tysięcy nieprzyiaciela tak jesteśmy angariaci ze dotąd juz Ledwo spirare możemy spodziewaliśmy się w

prawdzie

prawdsię że te wiernosci nasze przynamniey w zimowey od woyska WaK mości N. Miłosciwey tak Saskiego mielismy mieć folgę konsystencyi aż y tu omylita nadzieia kiedy ubi desunt Inimici ab inimicis op primunt Ułożony rozumy zobezwiadomości WKmey PN Miłł na zim no naszą sorgą tak nasciśneli że choćby nam subhastâ poddanych oddać przyszło, co capitâ wypłaci niepodobna pretio, bo to ściendo Oycowskiemu WaK mości Sercu że ziemia nasza od Seymu do Seymu nad Ste pietnascie nigdy niedeklaruie Tysięcy a teraz Eludendo jeszcze kilka Starostw które Inszemu Dane rejmentowi, Ludziom Rejmentu Jo Generała Brawzina Siedymtysięcy Dwieście Talerow bitych płaci każe z kromtego Jesci y pic aż do Lasu pokornie tedy Oycowskiemu Jo Kmy PNM Suplikujemy aby nas jako molestos liberare raczył, której daty zmieść niepodobna, że zas tak discordantis patriae Interstatus rez biegałysię kulka, że vix ad Ultimum nieprzechodzi Exitum za nayskutecznieysze rozumielismy antidotum złożenie dwumiesięcznej konwokacyi pokornie tedy do nog upadszy onie Suplikujemy aby nam one złożyć raczył, na które by Pax et quies bonis Indicis artibus umowiona bydz mogła, Ple ra zas JoKolegi mego przy przeczytaney od pryncypałow naszych Instrukcyi et docebit WKmey PNMiłł activitas

Mowa JmcPana Lipskiego Posła do Krola Jmci Ziemie Wieluńskiey

Nayiasnieyszy Krolu Panie nasz miłosciwy. Trudno y mnie zamilczeć na leżącego nayiasnieyszemu WaKmey Pa naszego miłosciwego Homagium wiernego Poddanstwa, Gdyż zwyczaynie to jestat Fidelissima pectora to ter jestiunt Eloquio profero Suo ado tego zkąd może wziąć naśię Sy lenti Pronuntiatt In Conspectu tego Pana Stanowszy. Którego nie milczą ca Słowa wiekopomne Dzieła, non cedo Sed Calo Inscribendo Wielko monarchi jedne atributa, nacaly świat ad Invidiam postronnych Mo narchow narodow więc kiedy plenus jest orbis Wielkich Sine aemulo dob roci, Ja pacitermitatem Innumeratis biore et promovultu ac Cultu adoro Miłos ciwy, oraz Imieniem Ziemi naszey wierney jednostaynie przy dostoy stwie Panskim wszystkich nas do nozy Serca et consensus obsequij, In ad iuncto namieniaiąc czego dana nam niewyraza Instrukcya, Gdyż do

prozo

de piero ponapisami jej to Evenit ze woysko koronę za ordynansami wodzow Swoich natez per properat Konsystencyi ktore woyska auxiliarne Waszey KrMci naznaczone Są, periit Ostos Sowiare pane nie mowię indiserte, ale indiserta nostra Stabia y Taz ziemia Szwedzkiemi dopiero zrujnowana przechodami, Ledwie nietylko wtym Kuliczyc Kapitatim Hominum quod aristatum tak niezmiernem uydotac ciężarowi Sama Szczegulna Dobroc przezornosci WaK mosci ktora Consulit Cunctis wtym nam Subvenire moze, o ktorą jako uniżeniey Suplikujac Obszernieysza co w ninie dam nam czytam Instrukcya.

Mowa od Jmci Pana Posta mowiana od Woyska Koronnego Dnia 24 9bris Anno 1701.

A Gdzie Nayiasnieyszy Panie Crota Longo Felicitatis usa Swoym ma się poszczycie Pansem, gdzie wiara Jnna in N. zadnymi fortelami nie przełamana, Fortelami Swoią Chetnie się Statecznoscią. Gdzie niezmyslona ochota Rzeczy Pospolitey ani potencya przysaiła, ani Samych Lubo dosc Cięzkimi penuryi zmieba zmieszana Swoie przezentowac Czym Jezeli WaKrolmości SSMMT ktory Panstwa tego przywiosszy do Tronu Lubo tak Ciezkiemi Rzeczy Pospolitey Jmpetitis Climaticus Oycowsko continuare raczył nunquam Sui Parcas ubi bella laboribus Extigui Crediteris Jnstantsia, Jedyna Panstwa tego nayiasnieyszy dosko nałych cnot przerzeczony Magister woysk Meltrzanskimi Pan Miłosciwy Koronny Stawa w Osobach naszych przed Maiestatem WKMci SSMMtu bo te martiales non decent ale profide expressione vicinos poddanstwa nie poszlakowanego wolnosci niesię Chcąc jednowładney Swemu narodowi Jedne nazawsze Serca y Tepiersy na ktorych wioly SSMMto nietylko bespieczenie Spoczywały ale y murum ahenum zwali, Scuto Filialis obedientie palmas Jak oycu y Panu Dobrotliwemu Przyse jako teraz teraz pokazało Grande Documentum Patientia y zachowało vestris disciplinae docus, kiedy vix virente vero na odgłos wielkiego wodza Swoią ad operationes belli ochoczą pospieszywszy one niepodręcznym Lata upatem, anie przykry mi ugrzałes iesieni Szorami ale Smiele rzekę Sera hieme bona Smigaes bo do tąd Jndiwaleczna wodzow Swoich władza operari nie sentosie y nie sem tak wdasty Czas recepta zdrowia Tortury, Krew y

Zycia

z Życia Tulicom Majestati WKMci z do stop stwa jego ochoczo permolabit, ozc
soc Woyko ktoremu una cum regno Salus est debent mitesci Oyczyzna, nad wszyst
kie prelia największą mając com nietak zastug swoich exaktieris jako
dyskretni y kochających się Oyczyzny Pokazalismy Synowę y kilkuletnich za
prawowanego sądu Swojego Czwierci Sami Liquidowani Regestrami Tineas
pascentes Inertes a Siebie prozno a teraz naznaszczeniu Krajej do piero
mozniejszą Karmisz nadzieję istam et Sanguinem przyustudzę WKrMci
P.N. Mllo y mitej Oyczyzny Cny Matky Litaball Szczegulnie y To Dosić Sę
czuptosi bo się Exuo Caeteri Emonde wystarczaja Sustętowato się
Hiberną Teraz kiedy y Wbrowinęi Pruskiey ktory potior partiey Sumą
do Hiberny należących do Skarbu najmiey kolwiek Kwatery Woy
ska W.X. Litt Saskiemu rozdane Tau Woysko nadzieje aby przez Ciężkie
Liczych portyi Saskich czasty ztamtad nazime mieć niedosporuię, jednak
u WKrMci mieci Tych ktorych zwłasney Skarbnicy Swojey repetito pozytkowa
Tes Munificentia z Jeh własności orbare niezechciei abym Chlebem Pol
skim Polski nakarmiony Zolmierz nieozięble ochocie y zupelney majesta
towi Konfidencyi zostawując distat potius olispe hostem, jesliby zas
przez ten sposob na Summach Hibernowych na hiberne należące woy
ska szwankowane Suplikuję przez WKrMcię aby z pańskiey Łas
kawości y Oycowskiey Opatrzności prompte raczyt osobie prostu
a rzetelnie refusionis Tych Sum y niedowleczenie wodzom naszych
rzelowac raczyt z kondyfektu tego niech bye rekompensa, Zatem
nę cokolwiek Indulentia Fortuna provisus, Magistris didicit au
deßy Rey Publicae Fatum, to wszystko in bellum jurata manus Rycer
stwa zatamowac moze y zmazac to krwia, ktorą usibg WKMcy
P.N. Mllo y tey Oyczyzny Cujus Fortuna natura vocati ochotnicy
pomściemy Synowie obawiac się należy aby ieiunus Miles
ktory longa Expeditione Consummitur Dalszym prawom woyen
nym a znac do piero zaczynającym się Sustinendis byt, et parere
quoat, wczym nie altum Silentium ne verba Criminesiant dobrze
y wtym ugruntowane Rycerstwo o WKrMci Clementiam et justitiam
validas Regum arces masz zawszestny Kamien Panowania swego
nie owę jednak Crudelemque vincula rumpit justitia ale distribu
tionem

Distributionem ktora oddawana Kazdemu Co jego jest według zas
lug Pracy, aprzeto to y byczy mieć chciały Sława y co Swięt lub
liwi waKrolu W. K. Mtti ante consorowie obserwowali w żołnierskich
Miesiącach tego do Korczyna Wa Kr Mci y pretium Sanguinis Zastu
zonemu Zołmierowi nieubliz y pilno kontentowac Zechce oco om
ni qua par est veneratione Majestatowi Panskiemu Suplikuje
my. wszak polski uczy Poeta.

Jesli nadzieja Zysku niegłosi,
Wszytkiem Serce milosci niewzprosi.
Skoły w Ludsiach to rzadko Zysi
Słowo w Korzysi.

Kopia Listu pisanego do Jmci Pana Kasztelana Krakowskiego do Jcia Jmci
Prymasa z Pod Korczyna D. 22 July 1702.

Jeraz Stanowszy tu juz z Wojskiem zyczytem Sobie pomijsłniejsza mieć ma
terya Pisania mego do WaMcPani ale ze iniquo Fato et precipite Con
silio Krola Jmci wtych Terminach Stanęły rzecz aby mondax Fama nie
udała opaczne y nieużywała Serca, uda się do Salute publica Czynie
tu Compendio genujnal relationem tey przegraney Krola Jmci ze Szwe
dami Potrzeby Stanowszy podsyniczowem y zbliżywszy się do obozu Jego
Szadłem z Wojskiem tą Szczegulną Intentją Abysmy się Prezento
wali Krolowi Jmci, atym Czasem dano znac że Wojsko Szwedzkie nas
tępuje Bokiem na Wojsko Saskie, musiałem tedy n premediato nec
formato Consilio bellico odyspozycyi bokiem Isc w Sukurs Krola Jmci Gdzie
na prawe Trafiwszy Skrzydło Saskie bokiem mojim oraz na najwiekszy ogień
Szwedzki napiechoty Pikami y armatą asekurowane. Gdzie ze się mego
było per honorem narodu woczach niemieckich Stationem deferre y
rayterowaćsię uderzyłem się Z Putkiem moim y Chorągwią Husarską
Krolewica Jmci Alexandra opomnienie piechoty, Gdzie wgorącey abut
ring utarce zostało naplacu Piętnascie Towarzystwa z Dwoma Po
ruczmikami JP Krasnowskim y JP Brzerzbskim Porucznikiem Xcia Jmci
Czartoryiskiego Zadne zaś Pułki y Chorągwie nie potykały się, y Dla
tego Szkody nie podniesli ownczas własnie raytarya y dragonia Sas
kie ad Conflictum przyszły, ale Szwedzi zaraz podrugim Starcie się
Przełomali Sasow ktory admirationem udawszy się Fugam pozwolili z Siebie
otrzymać

Otrzymac Wiktoryą z Zgubą kilku Tysięcy Ludzi ad summum Trzech Kawalerji y Jnfanterji rachując Woyska zas nasze że Saskę nie utrzymało bono ordine rejterowało się, bo y Szwedzi mieszali za nami piechoty Więcey niż Kawalerji zginęło, u Sasowy armata Krolewska wszytka cessit Victori niżelim y Ja armatę Swoią pod komendo JP Krakowskiego którą z potrzeby zupełnie wyprowadził oprocz jednego małego Działka które dla zabicia Dwoch koni Dyszlowych Zostać na placu musiała, to nayBarziey Ex Fine et Jntegra fide Wypisuię WćMMPanu z opaczonych relacyi. Którą proportia stąd swoiey zwykłey nie raczył desperare de republika, bo Woyska iest Jn Eodem Statu, Capax ratowania Oyczyzny Szczegulnie tylko desideratur abyś WćMMPan jako nay pierwszy naucleus kierował Consilia publika w tey toni y mnie Jnformowac raczył, quod facto opus est. a ja cum debita veneratione Zdrowia radę WćMMPana obserwo wac gotow jestem z Woiewodztwem Sędomirskim et ctinio Krakow skiego otrzymiło od woyska z ktorem znosić się będę odebrawszy Jn formacyą WćMMPana Jnter pridem agaat zdania iego. Gdyby rzecz można poprzedzić wziąc Cogitationes trakstatu Jezeliby był Sie Stantibus rebus practicabilis skadę to Jnter Efficatissima media prędkiego uspokojenia Oyczyzny ale prudentia WćMMPana wszytko to doskonale ponderabit y niewątpię że tali ponitirabit którę będą mogli Pacificare rem publicam, do których y Ja zosobą mu iey Chcę się stosowac tym konczę y upraszam że m iest Szczesliwy y uniżony Sługa Lubomirski Kasztelan Krakowski

Kopia responsu Jmci Xiędza Kardynała na ten List do Jmci Krakow skiego Kasztelana.

Memoranda cladis Jego kmci Woysk Saskich nader Lotna przyszła do mnie wiadomość jngeruj Super sortem Oyczyzny naszey ktora Jnsons et Jnnocens Fraternorum odiorum Theatrum Cognati Sanguinis Stałosię receptaculum Jnfamiey zas Służąc że Woysko rzeczy Pospolitey coroez nie unicum Libertis tutamen, pokazało się w tey okazyi Jn cauto Subsidio miro Fama nie mając tedy nic dotąd od JoKrMci ani prawdziwey relacyi ucieszył się Listem Wypisana ucieczką którem et Salutem primus donosi et aquilas
Cor.

y aquilas Salvas errantem ac volantem po połprze famam Sam tylko
Czas zatamowac moze nam zas rem Ipsam Cedere należy et Fama
in melius Cogere apowiewaz mea Sensum uteraz nieyszy Kojekturze
exploras ten jest Stet mars in Gradu Swo wojewodztwa niechsię nie
naczone miysca Sciągaią Woyska przyległach niech będzie od Wojewody
tw wyprowadzona tak do Krola Jmci naprzod jako do Krola Jmci Szwedzkiego
Pacem Suavendo meditationem partibus Offerendo deklaruiąc przy tym
ze Ktora by Strona aequis et honestis medys niechciała aquiescere
to przeciwko tey deklarowacsię będą wziąc a Sumptum z Samego Krola
Jmci Szwedzkiego Deklaracyi Ktora tak włtnie Legacyi publiczney iak y
mnie z Jchmscią Podskarbim WX w Warszawie napersvazyi nasze tere
poręcił ze y Cała rzeczapospolita Traktowac gotow będzie tak mędo, An
glia i Orlandia Woyne Tursky y Francko Uskromita myśli znac ore
vansię nec tutum nec Consultum armati Prochow amunicyi niemasz
piechoty umnieyszono rejmenty Ktore ięzmie Stawały te przerazone Kto
y Stawu niedotrzymali tych nieratowac numerus et n viri Szed polis
Fortior pomorskię Woyska nadchodzi Udawac tedy wojewody y Woysko ona
tiam jest To kostki rzucic owolności Polską Ktora non resurget post ruinam
to profide mea et amore in publicum umyślu namiętnam hortando per Sa
ra alys Umysłan na dalszy Czas patrząc Tak rzeczy kierowac, nie ruina
hec sit Sub manu tua, Gdyby krol Jmcy Szwedzki nagramicy był Jna
czey bym radził ze jest in medio Gerenti pimaread Provintiam, to dosic
namiemię mądrem pisze się zatym Constanti afektu Q 27 July Anno
1701 z poznania

Lixt Krola Jmci Polskiego do Krola Szwedzkiego z Warszawy
8 Februaryi 1702 Poniemiecku.

Niewzdrygamsię Listu tego do WKMci y przez zatamowaney przez
czas niektory Korrespondencyi poco tak uczynic bo lubo przytrwaiący
jeszcze niepotrzezami woienney y Teraznieyszy Zawziętości, Kto
rey Ludzi Interessowanych y prywatnych Pozytkow, Szukaiący Są
przyczyna, osobliwie jednak w Czasię takim gdzienam a pis
tenczi Rzecz Pospolita Wielka jest aparencya, zdasię to byc co nie
zwyczaynego Lecz rzapomna tak bliskiego zwiazkiemy pokrewień
twa y napominania od Boga bliskich krewnych naszych od tego
mi Są powodem a tym barzi, ze niety lko postrony potencyi, lecz też

niewiermi

mnieniem Poddani przez większe zamięszanie umysłow naszych. Fortelow Swoich szukają, albo też przez Staranie się osobnej osobliwie minta y korodz cyey upatruią. y tać jest przyczyna żem Stronie Swojej nie chciał omieszkać Samą propozycyą do zgody uczynił nie uważając w tym zwykłej w Jakowych terminach Extrand potentiand mierącej w niemniej są przytym biorąc Konfederacyą osobliwie pożytki ktore przy teraz niejszych okolicznościach przez Sobo pewno przyczym niedoczesnej z tych naszych przymiesiony Sudzierz wspolakie zgody ktore przedzas ta kiej wojny jaka nasza była nadgrodzony być może, o Kściwam, za tym nało Deklaracyi WKrMci ofiarującsię z dalszą kontestacyą Szczerości mojej y Życzę Sobie Sam w osobie mojej widzieć się y z WKrMcią zmowić, y będzie baczył aby pożądany skutek zatym nastąpił a ja pewny kona mu tego Samą rzeczą pokazać mogł, żem jest WKrMci Szczery y wierny Brat

Augustus Rex Poloniae.

List Krola Imci Polskiego do Pana Fistoma z Warszawy Die 25 marty 1702 po Francusku własną ręką pisany.

Doświadczałem się o Areście Waszym zadumałem się nad nim Lecz uważając że Krol jest nader Sprawiedliwy aby miał w areście zatrzymać osobę ktora postana jest do takiego przeciwko ktorem maranko, y ktora miała Listy do mego w ktorych wszystkie się czyma propozycye aby dobra Kściłki tia była przywrocona, Zaczym trzeba Cierpliwości, Czystokroć Sobie Jak postępować trzeba, aby to wszystko Stara Lepiej się powiodło. dla tego Dobrze się rządzie niedawając znakow niecierpliwości y Stosując się do Woli Krolewskiej ktory tale wyprawiłego Umysłu ze nadsłuszności nie uczyni upewniającego o mojej Szczerości. Czas pokaże żem go nie chciał Oszukać Wam ze zobozu jego pisze do Polskiey y Udawaj Sita rzeczy o waszym zatrzymaniu ktore mi Są Szkodliwe. Lecz nie winujcie w tym Krola, Starajcie się o Expedycyą z responsem jeśliby was nie chciano Słuchać, Prosicie aby pozwolono się wrocić, Chociaż y mieszkaniem. Trzeba mieć będzie cierpliwość Bog ktory zna Serca Ludzkie, Wie żem Szczerym Sercem Rzecz Traktował y żem się Trzeba poruczy oddawszy naostatku go opatrzności, uważając Dobrze w wam złecam y Starajcie się o Jak najprędszy powrot uczyniłem to co należało do przywrocenia Pokoju

Zdus Augustus Rex Poloniae.

Kopia Listu od JMci P. Tągockiego Woiewody Wileń. Hetmana W. W. X. Litt. do Xiaz. JMci Polnego Hetmana W. X. Litt. z Połągman d. 13 Augusti 1702 Pisany

Gdy coraz barziey szerzący się Malagrementza Oyczyzny et Florentissimae oney provinciam W. X. Litt. Contemptus oraz uspokoienia W. X. Litt. Seymem utwierdzonego nieprzystąpaty nie zsiąc. do W. X. mci niechciałbym pro conscientia ministerii Expostulatiam Jentowac W. X. mciu, ktorego am listy moie jn antecessum ani persvasye rozne am tak wielu Duchownych Osob umyslne do W. X. mci umyslne poselstwo od Konwentow Lachrimas non verba niosące, cy jednaty Oyczystemu narodowi pozdanego Compulsus, zatym nietylko nie ustaiących ale barziey rościągaiących się rupi, dolore depopulatione Kraiow wywroceniem praw wolnosci y swobod Oyczystych krzywda Stanu Szlacheckiego strato nie praktykowaną y miedzy naygrubszemi narodami pobranych zdomow, postrzelanych Dygnitarzow godnych urzędnikow niedu, ktorego Dzieła Drudzi Fortuny odbiegszy zagranicę pokontach Tułaiącsię cudzych zostawiwszy Dobra swoie in Predas et ruinas Tych Jnszych Jncomvenienciey Przykładem z Własczcza kiedy y dotąd nec sncera genere Lutus pisac do W. X. mci wmplitem Syngendo amore Oyczyzny abys deposito omni respectu własnych y cudzych Jnteressow swoiego narodu Succurras wyrzec raczył, uważył jz jako tych wszytkich ruiny y zgimienia jest przyczyną W. X. mci własna wola tak gdybys te Chciał W. X. mść mutare in meliius sprawdziłobysię, że ktora crypit taz sama dat medicina, Salutem do pirobys W. X. mść mile uczynił Bogu Sacrificium krwie niewinney zatamowawszy Holokausta, przywrociłbys niesmiertelną Jmienia swoiego Pamięc y wsercach Civium nie ustaiącą gratitudinem miłego Pokoiu post tot Funera et Clades author: jezeli zas maią Expostulacyą y gingacey Oyczyzny Salus et gemitus pauperum krwie niewinnie rozlaney, y jeszcze lacsię maiącey niebez pomsty Serca nie wzbudzi W. X. mci do kompasyi ktory mozesz byłes Chciał hanc avertere pestem protestuiącsię przed Bogiem Serca moiego swiadkiem, że jako do tąd byłem Dalekia Sanguine effundendo, Tak dopiero maiąc Cogitationes Saios Szukam W. X. mci z listowną prozbą, abys według uspokoienia W. X. Litt. nie trapiąc dalszą kłotnią mizernego kraiu bez krwie wylania Chciał mi reddere legiones. jesli niechce W. X. mść z ziemie niewinney uczynic matus Sanguinis et Effuso ab effundendo zbroczyc Jmienia, a co wyższa Dusze swoiey, wiem zdawna, przyniosły skrupuls Posiłki Szwedzkie

Swedzkę przymnie zostaiący, ale tych pasmiuby niebyło gdyby dotrzymał WćPan Przysięgi Swoiey y oddał mi Woyska dobrowolnie pod należytą władzę, ale odrączywszy WaćPan wszelkie Szkrupulos, Chciey na koniektury teraznieyszą mieć reflexyą Chciey przytym uważyć Gterita et Sub Scutura mala Jos lite vulnera Rzeczy Pospolitey y narodu jesli Tostak namietne Tak wiele Smierci nie na WaćPana Padną y jesli nie WaćPan mości tak wiele na fortunach Stawnych restitues Lachrimas, jesli na ostatek y zamnie Samego odpowiadać będziesz, kiedy do rewanzu ktorego niepochibnie Spodziewaćsię trzeba Fortun Zdrowia y Zycia, przybędzie bo komu kolwiek czy Fortuna juz to nostro zelo, znależytą Pomstą ex mensura remetiente przypadnie Czy domu w lepszy Sposobem nauczony Zycia pozbędzie pewnie WaćPan mości y Panu Bogu y Rzeczy Pospolitey zlą wszytką Jnfatie ordynuł odpowiesz nieuzymniwszy WaćPan mości Consilia Jmpiorum ktore WaćPan mości Honory y reputacyą Jmproperandę Polagi demergunt. Ja WaćPan mości czquo jeszcze kollega y Jmienia wielkiego Cultor affektu Feror, Zycie niezawiedzie się zawziętosci Tych, ktorych avaritia interpido piscatur. a przez gich niebożne rady upada niewinną na Jmie WaćPana Tanquam primo Capitis y pod ktorego władzą wszystkie są dyspozicyones ho minimo et rerum Zyczę Afectu bono na Chwalebne Jchmościów PP. Koronnych zapatrzywaćsię akta, ktorzy insimili Pasione Similia non pariunt monstra, nie na nie zdaiącsię jeden na drugiego rigidi regum Observatores niezabiaiąsię Srecivi Parcialistownie na Slubuspa patrząc, nierabuią się vicissim niechcą Gubić Brzeto Oyczyzny nieuzywaiąc z Domow na zabicie Sromotnę niekrzywdzą się wzaiemnie Lubo się wrzsach niezgadzaią nie wystawuią Cognatas acies Lubo wszyliach Stoią owszem Barziey mediatorami niz taliemi jako Sa naszy Stronny Chcą być kollizorami Woyska Samey Korony Lubo assistowały Patri jednak dyscrete y ostrożnie Patebit WaćPan mości z Kopiy JO Hetman Koronnego responsu suia Jmci primasa ktora wszystkim nazupełniey może być Jnstrukcya, To tedy wszytką WaćPan mości Wyrazywszy y powtornie upraszał abyś dobrowolnie podług zaprzysiężonego oddał mi Woysko WXLitt. w dyspozycyą Przez remittencyą Dalsze Szukaiąc Zguby et Gemitum populorum jezeli zatym non Exaudiora WaćPan mości y ta dosić Słuszna moia Expostulacya, nie naydzie Skuteczney konca przy ktorey jeslibysię mogło restitui quod periorat niewzięcy mie WaćPan mości wezmę na Pomoc Pana Boga moiego Sub cuius Clipeo do tąd wmaley Garstecce Res meas gospi zapomoc będę Szukał do piero z liczmieyszemi Kupami w Popiołach zguboney Fortuny zdebtaney.

Wolowski

[illegible]

Wolnosci y Chwaly mego nadgrody desperando WmPa mu y Oraz Summienim obowią
zuiąc abyś mniejszcząc Kraju Dalszemi zapędami z Zawziętości tusię rozprawił zem
na Intatio Expektantium meliora Boskiey rozprawiwszy Zatyle Fortun, tez y
Krwie przelaney niewinnie, Excesow Przed Bogiem zatym zostaję.

Respons od JO. Xcia Wisniowieckiego Hetmana Polnego WXLitt do Jmci Pa Hetmana WWXLitt pisany R. N. 1702 z Obozu pod Szolokliszkami.

Powtorny po niedoszłym zalsię Boze Scymie List WPan uwiadnyze dochodzi ma
teryi, z jedney Strony Czyniący rebus lapsis nadzieję, z drugiey Strony do Ser
decznego wzbudzając zalu, Ktory ruinas Swiatnic Boskich dezolacyą Oyczyzny z
niszczenie Wolnosci przez wprowadzonego cztorowiek nieprzyjaciela, Przyznam się
WmPanu ze za pierwszym oddaniem byłem tey nadzieje ze kiedy kolwiek będzie
medycina malis, y WmPan z Antenatow miłoscią ku tey Oyczyznie w Sła
wnym zechcesz Patrum vestigia Sequi, juz to nietaiyno Bogu Ktorego
na Swiadectwo wzywam, y Oyczyznie Przy ktorey mihi Jmmolare Sie dobor
Sese Ipsum Jmmolasse, ze po skonczonym w Warszawie Kalitaie jechałem
do Woyska abym Sanctis Ordynum dosić uczynił y Fluctuantem Inter pro
cellas niezgod Oyczyznę ad punctum przyprowadził Pacis, Coz kiedy czyli wyrok
Boski czy ludzka zawziętość niedozwoliła mi po dwukrotnich Bliziu ustawicz
nych Chudach, Dulci Czepięsię otio, nie jechałeś WmP do Woyska, nieprzy
iąłes mnkego amodezwałesię z Klaryfikacyą o Exekucyą upominając się Kalitatu
aloquesiti Deos alienos Baalladorabas a mając Krola augusta na tronie Rzeczy
Posp: zaguarantowa do Postronney udałsię Protekcyi Pod muszkietami Szwedzkie
mi nigdy niesłychanym Wolnym narodzie Przykładem: ufundowawszy Try
bunał Initia uczyniłes despotycznych Parlamentow juz tedy WmPan uimie nie
niemozesz zem Woyska nieprzydał, Bom Krola Pana Swego odstąpić Oyczyzny y
Swobody Gubic niechciał, alez coz czynić kiedy juz się Stało nadtym Stabac quae
praeterierant magis deflere qm Corrigi Possunt w zas moze byc Corrigibile et Curabi
le, otym myslic ac ad Se Suaque reverti Jest jeszcze Czas Salvando Patria, jeszcze
nie upłynęła. Godzina w Ktorey WmPanu nieupłynie Honor Domu y Jmienia
Salwowac moze JKMsc Pa N Mił non Sine Cordolio na WmPana zostający
Gniewnego się non Egiciet Rzecz Pospolita. Mater non Nowerca re
cipientem przyjmie byleby Szczera WP Przystąpiła aplikacya, y natego
nieprzyiaciela zniesienie jednostayna zgoda niechay WPana nieciepszy
nieszczęsliwa Rachę wprzeszłey okazyi między dwoma Krolami fortuna
boc ona zawsze zwykła mutare vices y ta ktora zasmuciła, pocieszyc moze
nadzieja Zas aby Korona Polska Wolnie obranego Pana nigdy niesłychany

Sposobem

Sposobem od stąpic miała Życzc ut evanescat z Serca WmPana kupne przystane od WmPana Listow tez juz od tygodnia miałem ale w jeden pisze azas nato jedynostayna Oyczyzny zgoda bo w Wolnym narodzie magna est judicii quisq̄ tuetur po tey nieszczęsliwey Okazyi do pierosie ad latus Principis Liczneyszy Woysk konnych Rusi Ochoczą Sylą Woiewodztwa Powiaty y Ziemie Kupniesię puczoły, Jntentionem Majestatu auxiliares Copie z Pazoima nadeszły, y wierzmy WmPan ze teraz alacrius Corona Potisha stawae będzie, kiedy z Serc ich evaneijt Suspitio ze niekundy gonalna woyna Krwią Fraternorum ugruntowana bedzie; Wiczmi WP. ante acta przypomni sobie S.P. Krola Kazimierza nieszczęsliwe rewolujące jaka tam była Repitandis patria Jmago Czy nie tez początki Prawdy rzekę daleko Cięższe polisię rzecz Pospo: niepostrzegła, quis turbo praecipitem vezared Woyny WmPan daley najali kornie authores mali przyszli a będąc paribq Commoti exemplis Chcieysie udac do tey Oyczyzny w ktorey Woyskowany zostałes nigdy bowiem niepodobna, aby zato Pan Bog niekarał z Czego Swiętnie Boskich wiary Swiętey Dyminucya Oyczyzny dezolacya niewinney krwie Subsequitur diluvium, Sipesz WP. zebytes do tey postrony przymuszony proteksyi, juzem wyraził zeuprodesię WmPan udał, niżeli do mnie y do Woyska Capitulacya, y nierozumiey WmP. Gdyby niemiłosci kwitnela Oyczyzny mogli bysmy nie dziesiec Tysięcy ad rempsalica Szwedowi postronnego monarchi przyprowadzic Woyska, a tego jakosmy nieczynili Gdy czynic niebędzie my Swoje piersi niesiemy in mille dyscrimina martis drozey Estymujac Wolnosci niz zdrowie Same zła y daley Jntencyą etiamsi totq Illibatur Orbis Nos impavidos non ferient ruinae Nieustrapą mie pieprioty Fortun moich ktoremi WP. obiecuiesz bom dawno do tego przyzwyczajony, Widze od Tureckich rąk y Tatarskich zobyszłych Fortun moich obfite popiolis ba tymemsię jednak cieszył zem dla Boga Oyczyzny dla Krola Jmc Mtto pomogł, Sipesz WmPan abymsię wyprawił y iden Dzien pozwolił Fato qui Testem prebeat quis Justitiam Sumpserit arma, Wszak zon się nigdy niekrył y nietulał, po prusach sadtem Lubom się był do Krola Jmci Mtto zapuscił, na sam odgłos powrotu WSa y Gdyby dał Bog Godzine Czasu, pod Kamienną atios Fictum Fecisset nocentem y Gdyby nietak nagła WmPa precipitancya ktora nec vestigia Sequi za sobą dla popalonych mostow pozwoliła, mogłoby nas to samo rozsądzic

zelazo

Xsiązą ktorą w naywiększych woynach Czym kwmie, Wszakże y potym niespanie Nocy ustawiczne Trudy y Fatygi to były Intencyą, aby Immolare dla Oyczyzny cło gwinem Czego wkrótce nastu komenila Chorągwi Jurborska niech będzie Do kumentem W^{ci} Utarczka tym konczę ten List oczym mem zaczoł, upra szaią naynage Oyczyznę y wolnośće Si Sanguini Ensio Inestanimi robur abyś Chciał reflektować, Ja mam w Bogu nadzieję że gdy szczera przy stąpi Aplikacya pewnie aspera hae Bog in vias planas przemieni, niech zas w Sercu umyślana niezostaje suspicya jaki bym miał percatkatum bliz pego honorem dopinać się Honorem, uznasz umkan zosoby moiey Facili tatem; bo niedlatego, Tylko dla Boga, Wiary, Wolnośći, Oyczyzny, przy ktory żyć y umierać deklaruję zostaję zatym

Życzliwym Sługą Hetman Polny:

Kopia Listu Jchmci P^{P} Sapiehow do Krola Jmci Pisanego. De data 25 Xbris 1702. Anno Currenti.

Na: M. Kr P. N. Miłosciwy Ktorzy Fortuną zdrowiem rado manu et pec tore, Majestati Jmie, Honor y dostoeństwo Wa. Kr. My P.N. Mil^{o} zastawiali smy zdobyli Jutabamur Inprofundum Teraz Calamitatum Pogrązeni Flebili Cantu odzywamy się Wa: Kr: Mj: Pa: No: Mill^{o}. Wypędzili nas z Domowych Siedlisk Fortun y Substancyi naszych Livor Invidia aliem appetitus od War szawy arcent nine dispidationis tericulamenta Invidia aze Ewanome tus dowodnie tego wszelu naszych Są dokumenta qua utilitas, zatym in Sanguine N. M. Kr jako z niemamy zdrowiem uchodzić in widendi peri culo, dał nato sam Bog Przywilej Si persecuti Vos fuerint in una Civitate fugite in aliam, nieudawamy się jednak dotąd tam gdzie despartionis procella pędzi zwykła zarzucamy do czasu in hac tempestate In patrio Litore an choram spei, y czekamy Wa Kr M. P.N. Mill^{o} ukitowania, Ktorego Vicaria Interijs potestas etiam ventis Imperare powinna; Oględy W^{a} Kr My Pan N. Mill in quo peccavimus y jezeli Jchmw Pochwały godni mniej Correctores Sine Rege Sine Lege Sine Charite operantes, Ktorzy zab rawszy na się magistratum, Nomina pro libitu et Libidine ferro Ara pinis Inpune grapando, jus Omne Confundunt manu niech jeno Wos nie będzie otwarcie się misteryis ac opropis, Ktorym nil nobiscum Commune Niech będzie Examen oczyście natum spolia Swiecie miratitur aetas jako to Teraz może apprecie dotąd dissimulatur. aze Laciney Jchmy ludzą Fortuną y Substancyą illudere Tali powadze W^{a} Kr Mci P N^{o} Mill jako d publice

Publicæ tranquillitati, aniżeli namże wszytkiego obnażonym dłużey paciencyą
tować, Suplikujemy Wa. Kr. M. P. N. Mtt aby prozba nasza znalazła
respekt y miłosierdzie w Sercu W. Kr. mci y ta Suplika na ktorey lachri
mas effundimus tanqm Filium n. areszat zarzucona, Całujemy zatym
waleczną Wa. Kr. Mci Pa N. Mtt rękę.

Epitafium Regiæ Sveciæ.

Exemplar Magnarum In tenera ætate qualitatum.
Stupor Orbis gemma Septemtrionis
Martis vera propago.
Svecorum Gottorum Vandalorumq̃ Rex

Carolus 12.

Qui post profligatos quinquies Moschos
Bis debellatos Saxones
Coacta ad petendam pacem Danorum Rege
Innocuam In Speramus Poloniæ rem publicam agressus est
Dum ad Frangendam regni poloniæ fidem inducere nequivit
Tributariam Fecit
Et factus Est ex hospite hostis
Plus quam tiranice Spoliavit
Divinam provocavit Nemesim
Dum ambitiosum ætis suæ gerens animam
Augusto Poloniarum Regni Coronam detrahere cupiens
Ipse Sua una cum vita exuitur
Fatalis ex equo Lapsu
Crura Crustamq̃ franges temeritatis suæ Luit pœnas
Attendite mirum Inmodum Regis et principis
Injustaq̃ fugite bella
Nam sequitur Nocentis ultor atergo Deus
Vale Viator.

Kopia Listu od Jchmciow PP. Sapiehow do Jchm Posessory Pisanego. Dnia 25 Nbris
1702 Anno Cur.

Powinną ku miłey Oyczyznie y powinną Całości rzeczy pospolitey zwiżoną, lecz przez
wiełnemu Umysłu zebraniu Submissya Stawamy się przez Sens nas vicarias
dlatego że nam zaparmy ... tylko Jchmciow nad całą Prowincyą W. X. Litt
praedominantium jus vitae et necis Gwałtownie sobie vendicantium zawzięłosc
wolnego y bespiecznego do Umysłana Conciviby ad Concives przytomnego nie
pozwala przystępu wszytkie drogi y rekursy nasze Interespanto oraz ... y
Potencya, iuz otwartym y Jawnym assultem Contra Sancita majorum
iuz

juz tajemnemi y Skrytemi spacinatiami attakowata mite Swobody Toy oney Rzeczy Pospolitey; na koniec wszytkiego Smakowawszy nas Szczegul nie zrazu zniszczyc, teraz zgładzic koniecznie postanowita, w kilku Oso bach zabrali Jetim nie ktorzy nasię dictaturę W.Xa Litt. przez ktorą z dziedzictwa Zezdrowia y Fortun naszych Sine omni demerito obnazeni jestesmy, ii olentissime, nawet teraz perdispositas Insidias ea Sicantus głowy nasze petuntur ut telantur. Schronilismy się zawsze gdzie indziey tylko w miejsce to maney nigdy WMSS. Protekcyi, do ktorey y teraz weneranbundi garniemy się prosząc date modum Lachrimis date preiuditys date iusto Indictam San guini nierzucaymy się jeszcze do ostatnich Terminow bo ten rekurs y maluta womnie uprzysiężonej y do chowania ku maiestatom y rzeczy Pospo. wiernosci Domu naszego nigdy nieposzała. ale per DEUM Omnip. In notentia vinctum prosiemy WMSS. jako nay uniżeniey abysie w krzywdach widocznych y też prawiach nam poczynionych, Sprawiedliwosci y Satisfakcyą a oraz publicad tranquilitatem Prowincyi W.X.a Litt. Powagą y Dzielnoscią Swoią, Imponiri tandem raczyli Inquantum by zas do tego y teraz jeszcze za Interpozycyą Łaski y powagi WMSS przysię niemoglismy aitum ef fect do Spebus nostris wprzeczonosci y respektu WMSS. irradicatis y w takim razie gdy nam założone dobrey nadzieie odjęte były remedia, gdzie się nam niewinnie przesladowanym swiatowie z Fortuny z honoru y Substancyi zdartym obrocic przynamniey in mere jezeli nieprasentere raczie WMSS. Superet patentiam desperatio, Czego jako nieżyczemi sobie tak tym barziey według uymiesionych mandatow potym kilku Jetmeo ktory Pro wincyą W.X.a Litt. (: a ktorą my tanquam Matrem veneramur:) Dla Swojey Prywatney ambicyi, niszczą y niszczą, dulcissimo Sprawiedliwosci y Protekcyi WMPanow refrigerio ukontentowani byc pragniemy, jezeli Łasce oddajemy się y zostajemy.

List Krolowey JEymc z Rzymu do JMPanow Senatorow 2 ab Marty Anno 1703. Cardinalis.

Płyniemy we łzach sznuerzynskich, załozone serce, nasze do WMPanow wraz y mieczem boleści przerażone nakaz żałosną, opłakaną nigdy niespodzianą nowinę po zabraniu dwarcznia naymilszych Synow naszych, Nayiasniey szych Krolewiców Polskich, Jakuba y Konstantego może byc Sromotniey sza y zdziesza na Dom Krolewski y naczaty narod Polski nadtę akcye na Dobrowolney Drodze y Panstwie Cudzym, niewinnych y zagranice odes

łanych

y zagranice odesłanych. aby temu Ktory się dawno na nich nasadził na O
czach mebyli, jako jedne naybliższe osoby łapac, ymac zabierac, y do wiezienia
wsadzic, zadumiawszy się nataką krzywdę obelgę zniewagę Krzym Cały
porzowszy od nayswiętszey Głowy Oyca S^{go} optalsiwa politowanie nieprzestan
ne nad nami oswiadczając. Podobney oraczey więkrzey iż doznamy od Rze
czy Pospol: ustalowym razie kompassiey by nam mieyscę nieustępiemy do ktorey
s niewinnym żalem uczesmi się odezwali jako do Matki naszey ktora nas
y tychze Synow naszych wychowała wypiastowała Honorami y Fortuna
mi ozdobiła: tej to rzeczy Pospolitey, y uprzeymosc Wasza osobliwszym iest
Filarem, na tego tonu y Serce tę tak ciężką krzywdę składam podnoszą
cze, z najasnieyszym jeh Oycem Trumy onależyty resentiment nad zdepta
ną zelżoną teraz w jego potomkach nayblizszą krwią swoją, o Boże
naco przyszły tak W^{o} Oyca na Cały Swiat Chrzescianski za Służonego
Monarchi Synowie Iecz niestawy ale krwawemi Łzami tę oblewac karte
miłości, Zyczliwości, Zarliwości, uprzeymości W^{a} Honoram y Domu ktor
swskiego, a oraz y Całego narodu Polskiego jako nayusilniey porucza
jąc zdrowia Dobrego y Successow pomyslnych uprzeymosci Wa od
Pana &c: Skączytem.

Excerpt z Listu J.O. X^{cia} Jmci Prymasa do JW. Jmc Pana Kanclerza W^{o} Koronnego pisanego w R^{u} 1754

Wiadoma podobno jest JW^{u} WmPanu X^{cia} Jmci Sanguszka Marszałka Nad: W X L^{tt}
w Rowbuszowie Dyspozycya, ktorą pro arbitrio Suo rozdzieła y dispenuje Dobrami
Ordynacyi Ostrogskiey, a podobno juz ta Planta Działu ułozona, jako mi Ostat
nim Listem swoim donosi JW JP Woiewoda Krakowski Hetman Wielki Koron
wiec gdy Eximunere Senatorio et Ducalis ministerji Suy avertendo, quid gd
nocivum sciverit, o tym mi donosi, y do J K^{o} Kr Mosci Pa Mr Nad^{o} w tey Ma
teryi pisał, requirit w tey Materyi, wzajemnego zdania mego, Ja zas
w tym Punkcie nie chcę abundare proprio sensu, ale pragnę łączyc
zdanie moje, cum distinctissimo sensu JW WmPa et ad pluralitatem pro
fundiorum Cogitationum, radbym porozumiał w tey materyi wszelkie myś
li JW WmPana, gdyż Spodziewam się ze w tey Samey Materyi, musiał się
do JW WmPana podobnie jako y do mnie, odezwac JP Hetman Wielki Koronny;
Ja przyznam się ze Szperając w sprawach naszych wynalazłem de

Anno

de Anno 1609. Za Zygmunta trzeciego Consensum Rzeczy Poszpli. Ann Janusowi Ostrogskiemu Kasztelanowi Krakowskiemu Uczynienia ordynacyi także de anno 1624. za tegoż Krola jest wzmianka titulo Suplement Woyska Kwarcianego, znowu za tegoż Zygmunta 1627. Titulo Obrona Ukrainy z nowu za tegoż Zygmunta Trzeciego 1628. Titulo Obrona Ukrainy, potym za Jana Kazimierza titulo pozwolenie Rezygnacyi na Pałac w Warszawie, a potym za Michała Krola aprobacya rezygnacyi, nigdzie jednak approbacyi, tey ordynacyi od Rzeczy Posp: in debita Forma wynaleźć nie mogę, do piero za Jana Trzeciego 1677. po śmierci Xiążęcia Alexandra Janusza, jest wręcz [illegible]na, Taż ordynacya Ostrogska do przyszłego Seymu, potym zas Cale żadney Dyspozycyi oney niezna y dnie y czyli była ad acta Publica kiedy przez Xiąząt Ostrogskich podana, cale mi de Ejus Contextu In cognitum. Emolumenta Publica dla Rzeczy Posp: Suplementa Ludzi do Obrony od Ukrainy zdają się Solidare Subsistentiam tey ordynacyi, tu dzieci y niemniejsza nomenclatura usque ad hoc tempus, ktorą nieprzełomanie zachowywa, z drugiey Strony Considerando wielkie Imiona, Domy, y Familie w tym kolbuszowskim Dzieie nominowane, justo timore percellor futurarum diffidentiarum cum fallibili Obradzie Seymow, a zatym quo via progrediendum, In hoc augustissimo Gatunku, in Sincera Confidentia Lumen Wielkiego Zdania jego requiro, a przynamniey, jezeli jest jedno z JW Hetmanom Wielkim Koronnym. Ja zas upewniam, że cum magnis Sensibus pro utilitate publica Całey Oyczyzny, Sentiam, et concurram.

Mowa na Podziękowanie Laski Seymowey, miana przez JW Jm Pana Starosty Grodzienskiego Roku 1752. [Józefa Massalskiego]

Jezeli Urodzających się Samym tylko natury powodem Stworzeniach przyrodzoną upatruiemy wdzięczność dalekoby przyzwoytsza jest powinność temu Szczęśliwszym przeznaczeniem Udzielone Swiatło Rozumu, byłby to młodziejszego Umysłu postępek, uznawać dobroczynność a nie uznać Dziękczynienia w tym. y ja teraz znayduiący się Stanie a zatym po wotami Umnych Panow z Szczegulney Łaski y upodobania pochodzące mu powinną mogł wyrownać wdzięcznością, y usługą, natym mniey su osadzony, ktory przykładem nieśmiertelnych Stanu w Boju y Pokoju tak wiele Mężow zdobiła zapożyczała ktory Chwalebnych Czynem wiekopom ną pamięć u nastepuiącey potomności a tey przeswietney grobie zostawiła, a jako pospolicie Sądzą Osobności rzeczy z ich mniey y

Dzielności

y Dzielności tak mitrzeba nam błędney Starożytności Ornyśnych Szukać Wzrokiem na Oyczyste Skłopa liady ta Surętnica prawa od tak wielu wieków zbawiennej Rady nadtchniona Duchiem Rządzesię, y utrzymuje Swobodną y nieprzymuszoną wolą Swoją, ani będąc Zalino przyiśmiona władzą własnym posłuszna ustawom opieczęsiu Cały Decyduje Oyczyzny.

Natym obszernym wolności Placu gdzie wielcy Mystwem y radą Przodkowie nasi wzrot do rozpłemy w Swobodach nasycemi brali, y w tey przeswietney sobie nabywszy wiadomości do swiadczenia Spraw publicznych Stalisię podporą Jarczą y obroną Oyczyzny, a zatym zadumiały zatrzymuję się uważając dostoyność miesiąca tego y ze Wmc Pnw z pośrzodka Zyiąców wybranych bez długich Zasług y Prawwitego Starania, nierowny Ciężar Ramionom wkładając, u niezdolne powierzaiąc Ręce, Drogi Zastaw Jedności Serc Affektów Swoich, który doświadczoney Doskonałości Ludziom zmyślił być Strazy polecony, ten nayogromnieyszy Filar, na którym polega Swobod Praw y Szczęśliwości Publiczney Całości niewspałkowsłiey Laskę, która przodkuie między Stanami Konfidencyi Swoiej wolny przystęp do Majestatu, a zato Laska klucz do Skarbnicy w którym Skład całego narodu nie szacowany u swiata wolności oddaiecie, klucz otwiera do Serca y myśli Swoich dając mi Sczyli y pozwolenie abym wolą Wmc Pn Opowiadał, powszechnych Rządz był Tłumaczem.

y lubo mie wielkim Tłumem otaczaiące ten urząd niezliczone Trudności niedostych Seymow przykłady, rozrzumione zdania, niepokoie niechęci, Trudzą, y w poniarkowanym trzymaią ukontentowaniu, iednak ufność wszechmocney opatrzności BOGA Naszego, w którego ręku wszystkich królewstw Prawa, że Stanie przytomnym Szczerym Chęciom mym do usługi Oyczyzny, doda Amola Rady, Wmc Panów zjednacz zdania, napełni Serca zgodą y iednością, że postawiwszy mie natym Stopniu Zaczętego wemnie Dzieła pożytecznego Oyczyźnie roboty nie zaniedbaie, nie odstąpiie, y nieopuścicie z wzgardą zgorszeniem y posmiewiskiem narodów, krzywdą y szkodą nienadgrodzoną Rzeczypospolitej, ale wielką uwagą, Pracą y Czoła potem co kolwiek może być zepsowanego Skazitelnością Czasow naprawić, wypadłego z klubu Prawa do Swego porządku przyprowadzić, nachilonego do upadku wesprzeć y ut

niordzi

y utwierdzić y cało Seymowych obrot Statku do jak naylepszey ozdoby kształtu bezpieczeństwa y całości przywieść zechcecie, do czego będzie mi ta Laska popędką Serca myśli nieustannych, zakładam wzajem przy powszechności WWmśćPanow, prawidłem kroki moie prostuiącym, abym za cel maiąc głęboko uszanowanie osob y woli WWmśćPPanow miłość Oyczyzny, zachowanie praw Żarliwość Swobody y uszczęśliwienia Rzeczpospolitey, Statecznie odważnie y natężonym nawszystkie trudy y przeciwności umysłem do zamierzonego tak długo od R.P. oczekiwanych na dzieie doszedł kresu. A gdy mi przychodzi od WWmśćPana Mościwie Referendarzu koronny odbierać tę laskę, ktora zapodziętę Prace dla Dobra Pospolitego, y Chwalebne nawielkie Seymach Czyny, będzie wdzięczney Oyczyzny nieśmiertelnym WWmśćPana Kolosem, oto z miesca mego upraszam abyś nietylko odmicy odciągał rękę, abyż y w moich będącey tey Lasce niemiała być pomocą y wsparciem a przezto Oyczyznie podporą per otias atq Ferro gestare manus.

Mowa JWJmśćPana Jana Hilzena Kasztelana Inflanskiego przy Konkluzyi Tłu Głło W.X.Ltło miana na Kadencyi Wilenskiey.

Powszechny Spraw Ludzkich rządca Czas, pod ktorego kluczami wszystko, nadniu dzisieyszym zustawy Prawa Pospłgo Zamyka y kończy, Themidis Sacra w Trybunale ziemskim Kadencyi Wilenskiey, Jento Czas ktory jako in Corruptus praeteritorum Judex Chwalebnym lub nagannym pio tęplom Ludzkim, gdy iuż są skończone Sprawiedliwy daie Szacunek y właściwym promerito każdą rzecz nazywa Imieniem, Ten mowię Czas niepochlebny Samych Sędzia Sędziow tym że krokiem ktorym Sądom naszym Zamierzone od Prawa zakłada Iuristitium do przyzwoitey sobie nadwszystkiemi by też nayważnieyszemi Subiectiami przystępuie Jurisdikcyi ważąc ad Stateram veritatis justitias Sądow naszych y każdemu z nas zarobioną według zasług przysądza nagrodę in censura populorum in fama rerum in aeternitate Temporum.

A Naprzod Uznaię Wam niezliczonych Pochwał a doczas JWWWmć Pp Sędziowie Zacni nawybor Lotedzi moy ogłasza ad Tubam nie ięgley Sławy nieposzlakowana in judicatis prawdziwość ktora żadney

Prywacie

Przywaić Stipendium Zeal, alistilaya nawiecznośc in memoria Komitów nieskazitelną waszą Sumiennośći ktorą żadne Spes bulle, Żadna prowincya, żadnych Interressowanych respektow powody adulterare niemogly zdoswiadczonych tych waszych Samego tylko Boga y Świętą Prawdę jego na Celu mających Postępkow Publiczne Litigantium Kotegam Spes Spgustant Suas, doznane waszo Sprawiedliwość w zakład sobie biorą że niedostayna wasza w Świątobliwych Decyzyach rzetelność na następujący rusticy repartigi non mutabit Vices owszem major post otia Virtus postąpi in melius y owe Sanctioris Paginae Sprawdzi przestroge qui justus est Justificetur magis.

Dałeś się poznać Czasowi W mysłanie Pisarzu a Czas też jak naypewniejszy Rerum et Hominum Explorator poznanego Ciebie wystawiaj Światu Pokazuiemu do publiczney Estimacyi doswiadczył w tobie czysty w uzraniu rozum, doskonałą w obyczajach rostropność rzetelny wewszytkich postępkach Charakter ktoremi to istotnie sobie własnemi przymiotami jak każdego Cnotą y prawdą kochającego Captivasti Serce Talitez particularnie z osoby mojey oswiadczam że w przod z życiem wrozwozyd Reyde niż totus et integer tuus być przestanę.

Zaskarbiles Sobie pretium zaszczytnych in publico pochwał Wmci Panie Podskarbi Koła naszego ktory Spartam powierzoney Sobie Funkcyi laurowt auro zdobiłes to jest wyborną in judicatis rostropnością nieubłażoną utriusque quod Suum est Punktalnoscią omnem wypełniłes justitiam.

Niemasz tych pochwał ktorychby tobie przezacna Palestra do Bet mianey w Sarliwych Praiach twoich Czas ex ipse nieprzyznał twoja to własność ex visceribus Causa głęboko zapadłe Erudicare prawdę Ostro jestes ukrzywdzonych twierdzą powszechnym Prawa zaszczytem niewypartym Sprawiedliwości Filarem w ciemnych y niezjaśnionych Spraw przyswiecającą Trybunałowi Stałasię Pochodnią y mby Conspicua Farus ktorey oswieceniem Sąd głowny in via veritatis prowadził gressus suos, zkad znamienitych in publica Commoda zasług waszych Semper Honos Laudesque manebunt.

Wam

Wam nakoniec wyborne wyrokow Trybunalskich Dictaterce sobie Uni instar Omnium Ur Mci Pani Woyski Mozyrski Podaje Koronam Jus titiae szas wierny Swiadek Prac waszych ktore ni[?] gwiazdy dogmata juris dowcipnie Objasnic y Urodzonej w wulczonych przez was Dekretach z Wykwintnie Przyznajemy ze powinszej Cześci przwak ładami Decyzyi naszych Wasza Praw nostra Quies vigiliae vestra, noster Omnus erat za w zaszczepiona ku wam w Sercu naszym wdzięczności y obligacya zawsze vivebit.

Warnież Sua portio laudis debetur mci PP. Attendenti Ktorzy we wszystkich sobie Sprawach zawsze zostajecie in Exubys et causam Autorow swoich Tacitis vestram nieplonną Wspieramy się nadzieją że z was jako Exseminario godnych Subiektow zacnych Ludzi et pulchra Exempla Daturos publiczna Expektatywa.

Quod Supremum est Sam juz idę pod laskę y jurisdykcyę powo dujęcego nas wszystkich czasu oraz za tego wyrokiem przyimiżo nym wszystkim Umysłanom Podziękowaniu za doznanę Laski y przy jazni Dowody Chwało rum Sadowych do tąd zabaw naszych Par vamę precor Post Bella Quietem.

Mowa Tegoz Jmy Pana Przykonkluzyi Funkcyi Mar szałkowskiey JW. JO. W. Ł. Lit. na kadencyi Min skiey Roku 1750 miana.

Jako Życia przyrodzonego Ogien y woda tak cywilnego Sprawiedliwość Istotnym jest Elementem Coz bowiem ludzie bez tegoz Warowane go Obyczajow Ludzkich prawidła nie Ludzie nie Ludzkiego w Człowieku upodobliwych przez skazoną naturę w zadzierżałych namiętnościach przeto Skuteczna morum et humorum moderat rix Sprawiedliwość na wodzy utrzyma y pod strazo obostrzoney Sury nieuściągnie karności Tato znamienita Chwalebnych czynow Genu liatrix nutrixque zepsowanie grozi Obyczaje zazatte ku pierwszości Swawolne niechęci od świętych odwodzi Zamysłow przestronney am bicyi miarę y granicę zakłada nieunoszonym Fantasiom wędzidło narzuca y niesfornych duszy cywilney Sposobi nakładna, Zyezeli niechc co virtutis amore być dobremi to przynamniey Formidine panae Złemi być nieważo się:

Wszak że jak

Wszakże jako Swiat stoi Sprawiedliwoscią, tak rowmie Sprawiedliwośći na pierwszy wspiera Sprawiedliwośći przesz w własciwym wzięta rozumieniu za zgodnym Juristow wyrokiem jest perpetua constansq Voluntas jus suum Cuiq tribuens, z tym wszytkim Chwalebna takze y wola taka z unieszpacymsię za Prywatą Sercem wprzy mieszc w Chudzi y za sterrum poważnym prowenga postępując Instiletem bonum dicit malum, et malum bonum, jezeli wy swiecająca prawdę pochodnia, Prawo Boskie y Ludzkie z Zaleycowanem przez Urodzoną Pasie Rozumowi Istotno wszczegulnośći niepolacze Sprawiedliwośći, kiedy komu ustalicy miesce y wadze powinna być udzielona, stąd widziemi że przez prawa natury y narodow nie masz tak pod Słońcem między Ludzmi Społecznośći ktoraby własnym Swojim uroczyście uchwalonym nie rządziła się prawem przyznac jednak trzeba. że jako żaden narod za szczytem wolnośći rowmie z Polską się nie może tak też przez nie rozdzielno wolnośći korrelacya nigdzie barziey jako wrzecz Pospolitey naszey prawa in rigore et flore Zastawiac powinne, wolnośći bowiem a prawo wolnym u nas postępuie krokiem nie Sublata Libertate leges nec Sublatis legibus Libertas intelligitur, Gdzie owa pupilla Libertatis wolny glos et jus quodlibet Sentiendi na Seymach y Seymikach ważnośći swoja bierze jezeli non exarato prawa Pospolitego Intitulo jezeli Equalitatis, jest szczegulno Twierdzą y Duszą wolnośći naszey tocz ta zaprzeczona między nami rownośći nie naliczonych wsiach y Folwarkach ktoremi Fortuna dzieli nie naiwybornych Tytulach y urzędach, ktorego Gusty nas Dystinguije Porządek ale na samey wzupełnym rownośći Prawa Pospolitego polega używaniu, jakoż coz jest u nas wcałym Braterskiey miłośći ktora rownie acz w nie rownym Szczęsciu y Stopniu et Pluribg unum Fecit co nie pochibnym między możnieyszym a Słabszym Bezpieczęstwa warunkiem co Strozem powszechney Szczęśliwośći jezeli nie prawo pospolite wszakże Prawo Gruntowne tylko ale razem prozne y martwe nosi nazwisko ciemem jest bez istoty est lira qua retisset et Kuj non tenditur arcus jezeli Sędzia mortua Litera Vitalem nie przyda Spiritum y wten czas dobrze się Dzieje z Sprawiedliwoscią kiedy Prawo y Sędzia in una Sede.

In uno Sede mirantur y takSię Sciśle jednoczą ze Sędzia martwym Prawem a Prawo Żywym Stajęsię Sędzią widoczne Są Prawa pisanego własnie cią równie jak nie pochlebne umiejąc quod Suum est wydawające zwierciadło ꝑ Fecit maculas, Sed ostendit zadnego niekrzywdzi zadnemu niepbłaza, neminem lędit, nemini parcit, bez czułym jest bez uzałowania, bez res pektu, bez affektu, nec flectitur gratia nec perfingitur Potentia, nec ad ulteratur pecunia, Tak Sędzia z Siebie Samego y wszczepionych przez Samą naturę Przyjazni lub nieprzyjazni wyzuwszy pochopów Dominum et Hominem exuere Siebie zapomnieć y niby przestać być Człowiekiem a Szczegulnie Stać się ma organum juris et justitiae, Prawo Samo wnim żyć mówić Sądzić y zbawienne Stawić wyroki powinne.

To właśnie y Istotnie Prawdziwych Sędziów Przymioty cząsie wykonaliście JWW pan Pamiętne Sędziowie Zacni którzy mię, jak żyła Magnesowa Suum polum jak Słonecznik Suum Solem ad ocasum Sequitur Tak wy przez cało roczną Sędziowskiej Funkcyi waszej rewolucyą Dalekim do prywaty umysłem, Sz czegulnie zaprawem Pospolit. wSprawiedliwych waszych Postępowaliście Decyzyach, do Chowaliście Impolitas manus. et zarazającej oczy y Serce Korrupcyi, nie Fawor nie płochę pochlebującej nadziei względy, ale zawsze iedy nie in medio Cordis vestri prawa Szczystego Obserwancya przez Usta wasze Sancta Sprawiedliwości wydawała Oracula.

August Cesarz z Zyciem się żegnajac do około Stojących Cignea było rzecze Bene nostram Scenam Lusimus, agdy oplawdującą Sobie odeb rał od powiedz bene żyć y mówić wtych Słowach przestał, valete et plau dite. tak jest wprawdzie Istności rzeczom Koniec Dając y że Są nay pierw pe pracoma które przy końcu Libitina Sacravit, gdy już Stoiemy inlimi ne zamierzonego Prawem Słuszney Jurisdykcyi naszey Czasu Poufale publicz ney Censurze Zakładam pytanie bene ne nostram Scenam Lusimus wystu Zona in publico wDoswiadczeniu wSądzeniu Cnoty potściwości, Estima tia wasza, ad Tubam rozległey odpowiada Sławy bene tu tedy przy zgo nie już przepędzoney Sub themi de Funkcyi uprzejmie to od życzliwego ko legi y marpatka waszego odbieraycie pożegnanie valete et Plaudite.

Vale y miejsce wpewne Lata dobrze JWMci Panie Pisarzu Trybunalski bis primi meris et Evi niezmazany nigdy nieodstępney przyjazni y prawdziwey Sine fuco Charakter wiecznie tobie w Sercach naszych Głęboko zapisujemy Esty mac

Estimacya, Vale Wmci Panie Podskarbi Koła naszego otworzyłeś nam Thesaurum Sapientiæ wsłaczownych doskonałego Rozsądku y wybornego Dowcipu przymiotach ktoremi powszechną sobie miłość y poważenie zasłarbiłeś. Vale naławie przeswietnego Koła Deputaty Assistowałem nadzastęgi moięj wspołeśtach waszych szczęśliwszej nadkładnej jednomyślności rownym zemną Tenąc Duchem rowno obstawaliście Zarliwością do zapieczętowania Swiętej Sprawiedliwości znakomitej waszej przyiaźni do mnie y Fidi Achates, mig dy y nigdzie toto sim orbe remotus z Kawdzięczającej nieupuszczę pamięci owszem dozgodnie w zniewolonym Wam Zrausg Callibil dochowam Sercu.

A was ter tobie przeswietna Palestro Serdeczną Szczerą Zyczliwości Valete juzter Satis Superg natym prawnym Bojowisku za Swiętą Sprawiedliwości tanquam pro aris et Focis Pot zalewa leyąc wojowałeś, jam Cedant arma Togæ zwyciężyła męza in Ore gladyi ale raczey in gladio Oris vestri Wrzywdoną niewinności Plat otrzymała, zapieczętowana od najczystszych Patet Prawda Tryumfuie Sprawiedliwości et mites sine Sanguine Lauros zbiera, ktoremi uzbrojone Potem Wasze Często redimit, Valete niech Spectator ac cito nad targane Siły y zdrowie, ktorym tak Hoynie Sitientiam justitiæ Szafuiecie utwierdzi et in Longitudinem dierum pomnaza Valete et plaudite.

Rowno y wam Ozłaszam Kontestacyą zyczliwej waletty WWmś Panowie Regenci Kancellaryi Trybunalskiej zgodnych ust waszych miły Ex uno juris et justitiæ Fonte czysta et ad oculum Objaśniona w ułożonych nowosc Dekretach wypływała Sprawiedliwości płytkością Bystrego rozumu waszego Jengiws Zawiłego Prawa Solvere modos y wyroki nasze in vias reducere Planas codziennie wam labor et opus erat Valete niech wam wnagrodzi Chwalebnych Prac waszych Łaskawe Sprzyiają Nieba et Complaceant in bonis dies vestros.

Nie oblizam ter Tobie waledykcyi mojej Florida Juventus aplikantow Chors ktorych Pokazujących się w nabywaniu Prawnej w Experiencyi Dowcipu, jako kamien Drogi territur ut mitcat balete y pomyślnie po Szczerej aplikacji waszej in publico nadzieie ad Equalo bis Superate

Jako mier jam
[illegible]

Na koniec jam tenco Portum juz się ustam z milym do odpoczynku
Brzegiem przebite Fluctus nie bez wielego Strachu, post Terga videns po
zakonczoney Szczęśliwie Prawskiey Funkcyi mojey zeglugi Colliego
bella, a wysiadając juz na brzeg wszytkich wawu my Panow zegnam y we
sole nunc Oceanima Valete et Plaudite.

Votum J. O. Xięcia Czartoryskiego Kanclerza WXL Litt na Senatus Con
silium. Anno 1758. wdanaue miane.

Nayiasnieyszy Krulu Panie a Panie nasz Miłościwy.

Wielkość Cnot y przymiotow, wielkości wspaniałych Dziel Dobrodzieystw
WKM PMMe gdy rozpoważadać y wyobrażać dostateczmie nie mogę tym
dopiero w dozwolonym Consulentis mowieniu, niechże Integritatis nay
głembszych Submissyi moich, niech Fortitudines, wierności moich
Panu y Oyczyznie, niech jstnos nałeżytych wdzięczności y obowiąz
kow moich więcey Dowodzą, lepiey wyswiadczają. Pięćdziesiąt letnie
in ministerio usługi moje bez przestanne wysługi wczułey Praw Oyczystych
Obserwie y Straży, ani zaprzysiężonych obowiązkow Sacrificio ani
w układach adulacyi, ani własnych Zyskow Cupiditate ani zakonlimenia
się podłością nigdy y niczym nieułożone.

Jesli nas zyiących w zadumieniu to uczała, y trupeczy że pod krolem y
Panem tak pobożnym tak rostropnym tak sprawiedliwym tak łas
kawym dowodzącym, że ktrom wspaniały optime gesti Imperii Sk
wały, żadnego jnnego mienia, y nie niechce własnego Interessu prze
ciez od Lat Dwudziestu Dwuch, składane Seymy rozesły się bez Skut
teczmie, dopiero to następcom naszym y Sententie in ultra posteritati
będzie niepojętym, ani uchilnie zinchoacyą z Exprobracyą nam w
tych latach Senatorskie y Ministrowskie obowiązki et Facultates
odbywającym, że czyli to fato czyli Culpa, czyli iniuria nostri
Oyczyzna Status przywiedziona do Sytuacyi nay okropnieyszey; bo bez
Pryncipalnego y żadnego sposobu w narodzie wolnym radzenia o sobie, y
poradzenia Sugimrarom y dolegliwosciom Seymowym ustanowieniem że
tak obszerne Panstwo tak szczupło ma dochody Publiczne że genstut
seculis męstwem non interrupte słynąca znayduie się w Sitach wo
skowych niemal bez obrony, że własney Kopij nie mając monety podlezia
Postronnych jest zarzucona; że Seymiki juz tylko inter tumultus et

Clamores

et Clamores bywają odzywane, pasim bowiem często już y zabóystwami kończące się, że Trybunały violenter et arbitrarie bywają usfundowane, że w Jurysdykcyach Sądowych nayszkodliwsze Dzieją się y umnażają prawa Vilipendia arbitralnych Dekretow jakoś uzurpowana pro tempore w Sędziow Familii Swojey Legis latione że multa in Super Są mala et vulnera publica, które to wszystkie gdy oraz barziey efficiunt debilitant et enervant Corpus Rzpltey a jedyna ad salutem oney być może medium w Seymowey Izbie zgromadzonych Stanów całości Radności in tam momenti necessitate prętkie Seymu Extraordynaryinego złożenie, censeo quod maxime potrzebne, ado Subsequi tego Seymu te życzę y radzę preparatoria, iż rozznaczmie umniejszone Dysydencyę inter cives, aby totalnie Oycowską wolą y Pańską powagą WKMci Pana N. M. były uspokojone radą Senatorów którzy Ex nexu Legis ad latus WKMci rezydować y radzić powinni et cura ministerii aby uniwersały y Instrukcye z Kancellaryi na Seymiki były circumspecte et provide napisane, oraz in pathetico remonstrujące gentibus jak wielkie są Rzpltey Dolegliwości y periculitates uleczenia y ratunku potrzebujące, wszystkim zaś Oyczyznę a nie siebie samych kochającym to być powinno w staraniu nayusilnieyszym aby tylko probatae virtutis osoby były do Poselstwo na Seym obierane, żeby dawane onym od Braci Instrukcye dyktowane były miłością y gorliwością Patryotyczną a przez odkład do Seymu Ordynaryinego za Lat Dwie dla wyprowadzenia Rzpltey z tak dawnego Letargu: Obawiam się porównania z takowym medykiem który Pacjentowi letaliter w febrze Chorującemu do pióro w czasie naypierwszy accessyi przeciwszy się kurowania obiecałby.

Niemniey mocna y żywa jest także moja kompassya nad nieszczęśliwościami Braci naszych Obywatelów Xstwa Kurlandskiego y Semigalskiego z tego pochodzącemi, że bez Rządów y przytomności Xcia Swego zostawają, a jako każdy osobie to co w innych są nay przyjemnieysze Sentimenta które jego są własnym integre podobne y równe tak y mnie niezmiernie kontentuje y kongressu nobilitatis tych księstw Supremo Domino WKMci y Rzpltey podległych przez delegata Swego oświadczone żądze, aby ad Casum z dzieprowanych Rządzey y ocalenie podobnych Sposobów żeby ad regimen dwaki był przywrócony, JO. Biron albo masculus jego proles, tedy aby dorzecz Xcia nadany był onym Xiążę Królewicz Karol którego doskonałościami były by zapewne te Provincye quod maxime uszczęśliwione.

Pan

a Spem Scrutatoris Cordium Samego Pana BOGA. Swiadectwo że mi milsz prze
wypisać niemoże w Szczyrym zupełnym Umysłu y Serca przywiązaniu do
WKMciWW oraz y do Naszego Familii Całe zbior Osob y przymiotow
naywiększych w Osobie N. Krolewica Karola sądzić dla familiy moiey o
zaramiaszego Łaskawości zdewinkowaty Iema wezmie Wszytkie Possibiles Cogi
tandi et Sentiendi Facultates! więc im Są prawdziwsze imdą mocnieysze
Obowiązki moie WKMSKM y Nayiasnieyszemu Krolewiczowi Jmci tym barzey
życzyc niemogę y nieprzemienną aby Sine ulla basi et Fundamento Soli
ditatis był Ex Solo resultatu Rady teraznieyszey. Sprawa Kurlandskiego N.
Krolewic Jmć ile circa Sequelas plus quam verendas dotkliwych gorliwości Oy
czyznemu Serca WKMSMci a ulubionemu od nas wszystkich Krolewiczowi Jmci wiecie
y wiecoralie zatrudnionych implikacyi y z nich periklitacyi..

Niepodpada to wątpliwości że Senatus Consilia wdawać się nie mogą in materia Status
Sensibilis oliczenowanie się w tym Senatu in ante Stan Rycerski ktory iest Fons
et Origo nomen dealeri narodu z ktorego wszystkie Pochodzą w R. Posp. naszey Dey
wacye Nrobora, mocno to Sobie warował y obwarował przy pacifikacyi Konfederacyi
Tarnogrodzkiey Seymem Pacificatorym Anni 1717. wyrazną Konstytucyą de
reddendo ratione Senatus Consiliorum.

Że terazniejsza Kurlandzka kwestya jest materia Status między nayessentialniey
szemi dla R.P. ktorą Senatus Consilium rezolvere niemoże krom wielu argu
mentow konwinkujących y krom praw Dawnieyszych positive to demonstrant
że Prawa Swieżo zgody przez lat kilka Stany Kurlandskie powtarzały
do Sławney y nieodżałowaney Pamięci Augusta Wtorego Wielkiego Oyca y
predecessora WKMci Krola a Pana Swego Skarżemasię o ciężkie onym gra
vamina od tego na owczas Xiążęcia Ferdynanta w osobie ktorego wygasła potym
insindata Stirps Kettleriana przecież nie przez Senatus Consilium ale Konstytucyą w
Roku 1717. była w tey okoliczności naznaczona Seymowa Kommissya precedenter.
Za Krola Jana Kazimierza Michała y Jana trzeciego o dyferencye między
Szlachtą Piltyńską a Xiążęciem Kurlandskim znaydzie się in Volumine
legum 6 kommissyi Seymowych. Jeżeli w precedencyach takowych ktore zda
wają się tylko res privatae et Domesticae inter Ducem et nobilitatem jed
nakże predecessorowie WKMci Krolowie nasi ani chcieli ani mogli per resul
tata Senatus Consiliorum dysponować. quo valore rzeczy nayważnieyszey rozdane
go feudi y nowego Xięcia feudari mediante Senatus Consilio disceptować de
cidować WKMSKMci rezolwować może w takich konwentach ktore nam

WKMcj

ktore nam WKr. Mć P. N. Mił. przy Elekcyi Swoiey na Tron Polski dobrotliwie
obiecowałeś, jest Expresse ze w Interessach Xtwa Kurlandskiego conjunctim cum
republica Curam regiam impendere będziesz raczył.
Jak zaważ godliwości Stanu rycerskiego w Okoliczności Kurlandskiey na Seymie
Anno 1726. jest nauka, y przestroga jak dolegliwie byłby ten Stan kiedi uza-
łomy gdyby sine scitu et sine assensu onego spełnić w Radzie R.Ptey ma
jącego rzecz tak ważney Importancyi tak znaczne in praesenti et pro futuro Con
sequentiis nie mogąca była urządzone et decisive tez mianą Konstytucya 1717
deradetenda ratione Senatus Consiliorum referujące się także reasumptiè y do
Konstytucyi w Roku 1576. ktorą jest nazawsze ustanowiona, że w radach Se
natu Exkluzya Krolow naszych nie przywięksey małe głosow naszych licz
bie ale przytey ktora jest bliższa Wolnością Prawom y Dobremu R.P. a jeżeli
że ostatnia Konstitucya 1717. wyraziła wzgląd na radach Senatu Pluralitatis
votorum aequitatis et Iustitiae non repugnantibus.
Seymem Ratificationis 1736. oddało Rzecz Pospolita WKr. Mci Swey na
ów czas każdemu wiadomych krowanie Dyplomate Regis et infeudatio
nem nowego Xcia Kurlanskiego cum Successoribus ejusdem masculis post de
cessum Ultimo tempore nunc Ducis Ferdinandi existimationem w osobie je
go Stirpis Ketlerianae tey danej Sobie władzy użyłes WKr Mć dawszy
na to Dyplomma Xciu Bironowi odebrawszy od niego Homagium podług
Prałtykowanego in similí Sposobu nie miało y mieć nie mogło implicite tey myśli
na ów czas R.Pta aby illo ad proximum eventum Sancito oddanym być miało
nazawsze juri et potestati Krolow naszych Krolowane nowym Xiążęt Kurlan
dskich ile razy Fadum te zawakuje ktore w ussu będąc należące ad Domi
num Supremum totius Corporis R.Ptey, takowe Supponowane Koncessye by
łoby w naturze swojey przez trans terminowane y samego juz tylko Tronu Pol
skiego byłoby Fadum.
Jeżeli Xiąże Biron zawinił przeciw obowiązkom swoym y przezto utracił Ius
latum Sobie feudi beneficium, jest to Sądowi rzeczą podpadająca a Senat
zgromadzony Auxiliariam potestatem mieć nie może przez potentiaria swa
swego oddał Xiąże Biron powinne homagium zawołey dyspozycy WKrey jako
Janowi y Kazimierzowi Michałowi Janowi Trzeciemu Krolom naszym z zgodob
nemi dyspensatiami, takze Xiążęta na ów czas Kurlanscy per Plenipotentiarios
Homagia oddawali. Z tych wszytkich per nexum jurata fidey mojeł po ktor
rych

pokornych remonstracyi wymka powtórzenie nayusilnieyszey prozby abyś WaKa Mość N. M. w Krótce złożyć raczył Seym Extraordynaryiny rozumiem y ad hoc Solum Obiectum do pełnia Jmy Xiąże Biskupi y Jchmy WW. Senatorowie Swieccy amoris Sui dla WKMci y dla Nayia: Królewica Rzeczypospolitey, gdy każdy z nich na Seymiku przed Seymowym Woiewództwa Swego znayduiąc się będzie przytomnym dla utrzymania godnych Postów y pokierowania onym Instrukcyi pro Rege et republica, dobrych zawsze do tego Contribuent Sołecte JP Ministrowie Zeludzi moy co y za zozoby moie złożę Czynić będę przy konkluzyi tego Punktu, łącze ieszcze moie zdanie do Sentymentu Więcey Dystynkcyi Senatora że gdyby p Senatus Consilium tak wszelkiey Sententiey materia Stały o Kurlandyą decydowana być miała iezeliby Exparitate wszystkie materia do Trzech Stanów Rzc: Pos. należące, mógł by Senat do Swoiey pociągnąć Decyzyi.

Jest Essentialną R. Pley potrzebo wystaniecze Partyi Ottomańskiey wzaiemnego Poselstwa na które JP Podskarbiego Kuchmistrza WXa Litt. do łaskawości WKMci rekomendować odważam się rowmiby był do tey Funkcyi optabilis JP Swidziński Kawaler Orła Białego gdyby JP Podskarbiego nie czynił a przeszkliteni ta konsideracya że aktualnym iest urzędnikiem WXa Litt. a iezeliby Sine titulata dignitate był teraz wysłany poseł Skrupulosus w ceremoniałach Dwór Stambulski mógłby o to być Sensibilis kiedy do predecessora teraznieyszego Cesarza był posłanym ima. discretionis urzędnik JP Podkomorzy WXa Litt. który został chwalebnie odprawiony tę usługę publiczną wmieruyi łaskawość dobroczynną WKMci od każdego z nas Obligacyi y Dzięki.

Względem Sądów pogranicznych względem Skarg Polski y WXa Litt. y Szkody poczynione przez Woyska Rosyiskie od Dwuch lat przechodzy także o awulsa gruntów iest moiim zdaniem żebyś WaKMość per rezultatam rady teraznieyszey zalecił nam ministerio suo et rei publice konferowanie z Ministrem Rosyiskim w Dworu WKMci rezyduiącym oraz y o korespondowanie w tych okolicznościach etiam directe cum ministerio tamtego Państwa. In hac publica necessitate aby do prezydencyi w Trybunale Koronnym był naznaczony który między JMy Biskupów Kol. pietas et amor dla Oyczyzny każdego z JMy Ważnie mnie niedozwala że wszyscy Emulabantur harismata tey usługi publiczney przeto to tylko iuż rzecz y Dobroci

[signature]

y Dobroci WKMci będzie dyfficultas ktoremu z Offiaruiących się JmcX XX Biskupow
Dać zechcesz do tey merendi okazyi preferencya.
Iustas Suplikationes Miast Krakowa y Elbląga oczym kły Suplement ze Skar
bu Koron. a Miast Wilna y Kowna ze Skarbu Wielkiego Xstwa Litewskiego
Dobrotliwości WKrMci oddaię.
JmćPan Hetman WKor. Aby Summę Swę proprio na expedicyą Orientalną
łożoną ze Skarbu Kor. miał sobie wrocono ipsa Equitas dictat et censet
JchmćPP. Marszałkowie Koron. W. y Nadworny in omni obsequio publico ei
glos et solicite y zato pouphochę na siebie ściągaią. Dzięki że przez res
tauracyą Brukow Miasta Warszawa quam invenerunt Ledem czynię et re
linquent mundam do czego aby Suplement ze Skarbu Koron. był kontynu
owany ad Comune petitum łącze y moie. Tu następuią rekomendacye,
ktore amituntur, zaczym moie życzenie mniejszym nadto być by niemogło
iako aby Oycowskim y łaskawym WKrMci Panowaniem w lata nay poz
nieysze Oyczyzna moia była uszczęśliwiona.

List pewny.

Los Szczęścia mojego omylny pomyślnego barzo y pożądanego zatamował mi Sukcesu,
kiedy tyle pilnych y potrzebnych WmPana Protekcyi Interessow do tąd remonstrować nie
mogłam przytomnie, nie wypukawszy czasu y miesca Sposobnego Obecnie WmPanu Dobr.
upytowania, Co wsamey Tylko lub bez Skutecznej zostawiwszy ochocie, Literalne
chociaż opisałe nadgradam Omieszkanie, jego Rzpolitom, Przypominaiącsię na
często oraz dawnej jego Stwłęc Submissya.
Jako rozumiem że Stan Życia mego uczynimy następuiących prozb moich zos
tanie dosłownatym Tłumaczem, kiedy WmPan Dobr. weyrzawszy wsamą Spra
wiedliwość tak rozumiem że przez Części WmPanu Dobrodzieiu dolęgliwości
moich mogą być uwiadomymi, Ja iednak na niepomyślne Szczęścia mego Ewen
tuny śmiało przed WmPanem Dobrodzieiem poskarżyć się mogę kiedy mi
przychilne ręza mego (Samey tylko szczycące przywarcie) lecz mnie Serce
przez podstępne Sposoby y zdradliwe podeyścia zmoiey Substancyi pierwszy wy
zuwszy nie tylko ze zwłasności moiey wolney nie pozwolił mi Dyspozycyi, Lecz
owszem całym Sukcessorom moim a własnym Dzieciom mogła uczynić Sprawied
zenie tego mi tamuie y Broni, mam wprawdzie: od Jmci przeczony Zapis
wymoszony odemnie pierwszy Substancyi, lecz ze ta fundamentalnego mnie y Dzie
ciom

y Dzieciom moim nic czyni Bespieczeństwa w tym Stanie, w którym blisko z przy-
ścia Boskiego, niewiem jakiego z woli jego mam się spodziewać Dłuższego Życia
mego przeciągu, umyśliłam ostatniej woli mojej Testamentową czynić Dyspo
zycyą, która co w sobie zawiera JWJmść Wojska Litewska Dobrodzika moja
poleca zaufany JWJPa Dobr. wyexplikować może Samego JW Pana Dobrodzieja
Za Exekutora Testamentu tego naznaczyłam y teraz proszę aby JWJPan
Dobrodziej jako raz opiekuńską nad Dziećmi moimi przyjął Dyspo
zycyą tak według niej do ostatniego Czasu względ mając na ich osie
rocenie Łaskawie Dyryguiąc krzywdy ich niechciał, y nie pozwolił, moja
Dyspozycya będzie zupełna krzywdy mojej y wiśniowego Stanu mego te
razmnyjszego tłumaczem w którey Refferuję się JW Pan Dobrodziej zech
cesz ich krzywdy Protekcyonalną Łaską dochodzić, a nam nie która
przy dozgonnym wdzięczności naszej bywa Obowiązku, Łaskawy będzie, co
od Samego Boga Stupnec JWJPa Dobrodzieja jego Łatygi nadgrodzone będą
Rekompensą nie zamoże to Zasługi tej z Samego Dobroczynnego wczynić to
[illegible] Serca tak ja przy upadnieniu do nóg pokornie czynię prośbę, oraz przed
Bogiem Przyrzekając wspólną wdzięczności Trybut zmarsię być.

Instrukcya od Nas Senatorow, Dygnitarzow,

Urzędnikow, Ziemskich, Grodzkich, Rycerstwa, Szlachty, y Patryotow, Xięstwa Inflantskiego JWW Jmćiom Panom Posłom naszym, na Seym Ordynaryjny Sześć niedzielny w Roku ninieyszym 1746. odprawić się ma jący, tegoż Roku Dnia 22 Mca Augusta Obranym a mianowićie pro Sorte Korony Polskiey, Jmći Panom Pawłowi z Kiemlada Grabowskiemu Przy temu Podskarbiemu Wgo Koronnemu, Spitolnikowi Dubiackiemu Rudomi nie Staroście Lubeckiemu, z Prowincyi Litewskiey, JmćPanu Ignaćemu Łaniewskiemu Wołłowiczowi Pisarzowi WgoWXLtto (: przeciwko ktoremu ponieważ Obrationem absentiæ zapadła Kontradykcya, więc provisionaliter ob dyligentiam prezentia JmćPana Symona Zabiełły Surrogatora Ziemskiego Powiatu Kowieńskiego zgodnie Substituimus :) y Jmći Panu Konstantemu Ludwikowi Platerowi Sta roście Sądowemu Inflantskiemu Dyneburskiemu, z Prowincyi Xięstwa Inflantskiego, JchmćPPm Janowi Borchowi Podkomorzemu Xtwa Inflantskiego y Tomaszowi z Jmbrajma Staszewiczowi Regentowi WXa Ltto dana.

Nie jest godzien pod Słodkim Panowaniem JKrólaJMći Pana Naszego Miłościwego Szczęścia Swego, kto kolwiek intimo non tangitur Sensu Szczerey y gruntowney przy wiernym Poddaństwie Wdzięczności zakało Służeczny koło powodzenia publicznego praczoney JKM Prowidencyi, Czułości, y Starania, za ktorym Bogu Dzięka dulcis nas jeszcze do tego vatierat quies po Boskim Miłosierdziu oculatissima prospicientia mądrego rządzenia JKMći insolidum debemus z spowościłych zamieszanym bliskim Seymie obradach Rzecz Pospolita na czele zawichrzonych wystawiona Konjunkturom jednakże wśrzod Wojennych Circumquaq nawalności na Łonie miłego odpoczywa Pokoju, Że przez tak Częste Seymow upadanie Status Consilii expers nie upada, et ipsis stat Casibus: że od przewazających Siły naszey Sąsiadow, gwałtu jeszcze nie cierpiemy: Że zwyczayne w wolnym narodzie animosæ Libertatis Emulacye y niezgodności, powszechney nie wzruszyły Spokoyności eximie sunt partes wielowładney opieki y przezornego Panowania JKMći Pana Naszego Miłościwego.

Pierwszo Tedy in ordine powinności układamy na JchmćiPP Posłow naszych Iżby in publica Facie Rzeczy Pospolitey digna celebrent mentione niewyczerpione JKM PNM. koło dobra Pospolitego pieczołowania y usilności, y ażeby ad Scabellum pedum JKrJMći PNMiłtgo jako nayczęściey co raz niskie złożyli podziękowania, przy mocnym upewnieniu, Że firmissimus Erit Jmperiu

quo obedientes

Quo obedientes gaudent et Felices Sunt. SL K Jo P. N Miłosciwey Ktory przykładna na Cały Swiat religio Pietasą Zastania nas dotąd aflagellis gravium Boskiego Paladium nostrum est, Tudziez Serenissimae proli ktora teraz na Seymie w Warszawie znaydowac się będzie, powinny od nas adoracyi JchmoSS Posłowie złożą daninę. JO. Xiążęciu Jmci Prymasowi, że jako pierwszy Post maiestatem Oyczystego Szczęscia Straz et Saklistator, Pokoy y powodzenie Domowy absente principe przyzwoitey Całosci Zachował profundissima podziękuią JchmoSS Posłowie. Niezrownanym Wodzom JO. JWW Jchmy Panom Hetmanom utriusque gentis że sub Clypeo rządnego y porządnego Woyska od wszelkiey ab Extra Iniurij Zastaniaiąc granice rzeczy Pospolitey, powszechny Pokoy y bespieczenstwo skutecznie dotąd Zapeczętali, przy uniżonym od nas podziękowaniu, Laureata JchmoSS Posłowie nasi ogłoszą mocarnia. Takowoz Dziękczynny od nas ho

noracyi estribuią Uczynią JJ. Posłowie togato ministerio mianowicie JWW JJ.PP. Pieczętarzom koronnym y W. Xa Litt. za Czuynę ad Integritatem Dobra Pospolitego attentis gloriam dochowanego ab intra et Extra w tak zawitych Koniunkturach Pokoiu glembokim przezornym Jchm Radom y zabiegom chasse przyznawaiąc. Przystępuiąc abinem Consiliorum podług Instrukcyi JKr Mci proprimis zlecamy to Jchmym PP. Posłom aczeby po rządek Seymowania w konstytucyi anni 1690. y 1699. opisany o raz novella lege 1736. potwierdzony był na tym następuiącym Seymie ex integro dochowany y wypełniony. Poniewaz popularia bona całey prawie rzeczy Pospolitey zdaią się Collimare in unum względem przymnozenia Sil R. Pltey. przez aukcyą woyska, do daiemy y my Calculum nostrum do powszechney in publico zgody, by tylko takowa dla dostateczniego ubespieczenia naszego powzięta impresa cum Ratione teraznieyszych Delikatnych zgodzić się mogła Koniunktur, podług ktorych miarkować się nervus est polityczney przezornosci trwozliwie bowiem zachodzą uwagi, jeżeli tez in hac crisi rerum y tak ciernistych kojunktur takowa aukcya jest de tempore. Jezli tez niezostaiemy teraz w takiey Polityczney Konstellacyi y Czasu bladiczności, jako u Medyków dni Kamilusarne habent, w ktorych Samo Lekarstwo irritamentum morbi est, y w ktorych dyetą się tylko bawi y toto Zdrowia nihil agere optimum actu est. Cudowna opatrzność Boska

nad Oyczyzną naszą

Nad Oyczyzną naszą umiarkowanie y Stałości naszey utrzymuje nas do
tąd w Pokoiu a gdybyśmy byli w tych woiennych od kilku Lat koło Gra
nic naszych trwających Zawierruchach Siły nasze rospostrzenili przez
aukcyą Woyska, ktoż wie czy nie chwycilisię byli nas Sąsiedzi hoc ipso
fomitte y wynalezionym politycznym Fortelem Siły nasze ad Usus Suos ob
rocili, commendantes, robur nostrum na Swoy pożytek, ale że manubrium
hoc dochwyceniasię nas occinis optantibus jeszcze niepodaliśmy, mamy
huic dulcissimum ostrożności naszey fructum, że w pokoiu żyiemy. Zda
łobysię nam zatym Stante hac rerum tempestate, trzymaćsię jeszcze nie
tami Stwierdzoney maximis temperyzowac gdyż cz Sieni tey Cnoty nie
dości wspólne powodzenia rerum publicarum pochodzą. A iako czasy y
koniunktury influxu Sunt, tak napotym projecta y jej maturescet Con
silium, względem przymnożenia Sił R. P. Z tym wszystkim jeżeliby Con
cordantibus votis et vocibus zebranych na Seymie Stanow R. P. Zda
łasię być nieodkładna potrzeba auctiones Woyska conspirabunt, in Co
munem Sensum Jchmść Posłowie nasi, y niechaiesię zgodzą media, ktore by
urownej Rzeczypltey równo zewszech miar Incontribuendo Zawierały pro
porcya, mając sprawiedliwy wzgląd na iawne kraiu naszego dolegliwości
z Panuiący od kilku Lat Karystyi y znaczny per mortalitatem Poddan
stwa utraty pochodzący, tudzież że Starostwa tuteysze pograniczne
a potiori advenis z Zagranicy Są osadzone, dla ktorych iako nie
pewnych certum fixumque Censum dla rzeczy Pltey nałożyć niemoż
na, i przeto żeby ad Summum nad Sowitości Hyberny konstitucyą 1717
regulowany takowe Królewszczyzne non pragravarentur Sollennissime
dopilnuią Jchmść Panowie Posłowie. A iako aukcya Woyska Szczególniesię
ściągać powinna ad repulsanda pericula R. P. tak żadaną miarą
niepowinna Srzodkami autem periculosissimis et remedio morbo
iniquiore to iest Confederacyą wzrusz takowa desperacko impreza
Cardines Status rzeczy Pltey gdybyśmy to czego per mutua Consilia inor
dinata Sentiendi Libertate, zgodnie Sobie wyperswadować niemożemy.

Stricti

[illegible]

Stricto inrzisera Concinud. Ferro chcieli uymusic, milyłby zto przes tad audita re publica bez przykładu, zeby Summa aequalitas Injure Sentiendi nadeymie in ipsa arce. Swego bespieczęstwa gwałtyme vole od Konfederowanych wspot Braci Swojich cierpiec et amortis Legibus podlegac miała. Coż zatym nafatalne wzpilenią Konsekwencyę zostapi za uteraznieyszych papowoszy do zguby naszey obaczą wystądających Odyosieniosciach tylko ze indivisa Respublika in se z Sobą się Swiajac provocabit gotowych Sąsiadow dodania pomocy Aequiori pro Causa przychilnieyszey Sobie Stronie, natym złączywszy się znami nasze Siły, Sposobie będą do Swoich Skrytych zamystow volentes deuent, poster teo Trahent. a zralumiec wysilionych nas et enervatos wzralistatach generalnego Pokoju Sacrificabunt Interessom Swoim. A jest z to Chwalebny Srzodek, ktora remota pericula chce presentissimis redimere periculis et ne simus miseri Sam fuere miseros, ysz to zeby się na nas nieszczęsliwie niesprawdziła ta przymowka Roma Suis perit malis viribus ysz ob testamur et conjuramus Jchmow PP. Postow naszych Sub fide honore et Conscientia zeby gorliwą usilnoscią ab hoc extremo et desperato remedio dotrzymywali Rzecz Pospolito y nazadno /: gdyby proprio miotarz niepozwalali konfederacyą, gdyby iednali Wszcy Jchmy Panowie Postowie naten Seym zebrani Sine ulla R.Pltey divisione zgodzilisię na Konfederacyą to juz y nasi Jchmść Panowie postowie idem Sentient quod Omnes et Singuli inumviersum zalecowoz Jchmść PP. Postowie nazadno tegoz Seymu nie pozwolo Limite lub przedłuzemie Seymowania nadpure prawem postanowiona. Nayprowmieyszą Drogę provisionaliter et dispositive ad auctionem wojska usiecmy, gdy naprzed auctionem erarji publici uczyniemy, y przez to nervo rerum gerendarum nabędziemy. Talie zas Fontes publicznych prowentow wyprowadzic wypalcie Szela ktore zawszę bez zawodu fluere mogą, te zas zawszę Fluent ktore niegwałtownie, y nie nadsiłę będą pociągnione botę exhausti predko ostehnąc muszą, ale Suaviter in aequali proportione et insensibiliter in publica Commoda wytrysknac mogą.

Aliud,

Skiedy regula proportionis publicznych podatkow przez Dymy w W. X. Litt. jest penitus niesprawiedliwa nec ullam rationem rownośći in Contribuendo w Sobie Zawiera, przeto należy Dymy ad naturalem et originarium przywrocić Statum, to jest kazdego osiadłego Chłopa Za dym komputując, y z tego Dyskretną płatę tak Hibernowey jako tez aggrariae Contributionis uregulować ustałaby tym Sposobem mniejsza w podatkach Inaequalitas ktora w wolnym y rownym narodzie usq adeo jest nieznośna, podobnie od Zydow gdyby nie per arbitrarium wezutności Taxam, ale per Capita od kazdego Zyda płacone było, ktora Impertancya zeby była wnaszana do tych Panow pod ktorym mieszkaią bez interpsowania się dotych Rabinow, aby znacznie uczyniło wakturum proventow R.Pltey, ale wcale Szczupła bynamniey, proventom Skarbowym nie correspondująca od JW. JP. Podskarbiego W.Zgo Litt. do Skarbu W.Zgo Litt. dochodzi Importancya, przetoz one ad Justam quantitatem podwyższyć ex uni formi Consilio z Jnnemi JJPP Kollegami Swemi admitentur. Panowie Posłowie nasi.

Lubo w kazdym Wolnym Panstwie nigdzie jednak barziey jak w naszey R.Pltey powinna mieć miesce tey gruntowney maximy przestroga ze non Exercitus neq Thesauri regni Praesidia sunt verum amici, przeto zachowując Sobie nienaruszoną wszytkich potencyi przestronnych przyiazn miejmy za nieuzparty filar bezpieczęstwa naszego w zachodzących Jch miedzy Sobo zawodach non miscere, naypriątmenie zas wszelkich zwłaszcza od pogranicznych potencyi ku nam nie poufałośći, więcec jest potrzebne od nowienie konferencyi cum ministris exteris mianowicie N. Rko naruim Rossiyskiey jako z nami tot tractatuum nexibus obilligowaney ktorey dostojna ku Rzeczy Pltey przyiazn y benevolencya pro ante muralli et multis legionibus nam Sluzyc moze.

Aze nayblizsza natenczas Polityka affulget nadzieja dum Serio bellum geritur spodziewac się ex inde należy ex ardore belligerantium zeięc prosimę do powszechnego Sktoria polityu, pod czas traktowania ktorego permagni refert, zeby rzecz Pospolita Swoich pełnomocnych miała komissarzow cum hac determinata agendi Sphaera, zeby non ingerendo

Rzecz

Rzecz Pospolitą w żadnego traktatu obowiązkli wyciągnali tylko reciproces interpacientes potentias prosorte rei Publicae Stipulationes jako Rzecz Plita in avitis Juribg swojs y przy nienaruszony całości granic swojch skutecznie być ma zachowana. do czegosię także nalitonie dadzą postronne potencye, ieżeli medlajaliy ku nam przychilności to pewne moti vo powszechnego Jnconservando miedzy Panstwami aequilibrio Jnteressu ktory mieć chce żeby każdy Status przy swojch Granicach y Prawach był ubezpieczony.

A kiedy ani dom bez przytomnosci Gospodarskiey ani Panstwo bez przytomnosci Pana y rządzcy w dobrym porządku długo zostawać niemoże, przeto Jchmć Pp. Posłowie nasi supplikować będą do JKMci P. N. Mściw. żeby Krolewstwu Swemu Panskiey prezencyi Swojey oblizać niechciał. Jako przed tym zawsze ad Jura majestatica otwarcie mianey et Jus Cudendae monetae należało, a rzecz pospolita pewnych tylko pro illo tempore przyczyn one sobie była zachowała tak żeby znowu się do wolney Dyspozycyi JKr. Mści to prawo wrociło nie wiążąc dalszy Raki rzęd ku rzeczy Pltey Libertati Jnsistent JP. Posłowie.

Lubo komora nowa dla odebrania myta Sądowego Jnflanskiego w Starostwach Rzeczylcim lub Lucynskim Constitutione Anni 1660. naznaczona była, że jednak to Prawo przeciw dawnym Prawom Jnflanskim, circa scriptis Pactorum Olivensium Anni 1660. dispensante podtenczas urgente necessitate w WXLtym postanowione były, nie skuteczniejszego jakoby żeby tako mora cessante fine et motivo razem cum providiculisa pactis et onerosa Wodztw Braclawskich y Xięztwa naszego Jnflanskiego Obywatelom Constitutione abrogari mogła. zwłaszcza kiedy prezornie obawiać się należy, aby Sąsiedzka potencya wziowszy Pochop od Naruszenia pactorum z Strony naszy nie domyslitasię dla awantarzu Swego a nawzajemy uciążenia Ludzi Państwa naszego tym podobne w Granicach Swojch Fundować Telonia praeumbit, zatym Jchmć Pp. Posłom naszym aby cunctis curis z JPP. Posłami Województw Braclawskich pro avertendis damnosis sequellis postaralisię. ante omnia oporządzenie Konstitucyi Anni 1690. przez wyraźne Zniesienie wspomnionych w Xięztwie Jnflanskim przykomorkow w tym snadniey Stawając Jchmć przy circa scriptis Konstitucyi 1703. (ktora kiedkie przykomorkii abrogawit.) Jmpetrabunt. Jmdowodniey Stanom R. P. reprezentować

Będą

Będą zatem Supervacanea czasto nihil Commodi Rzpltey nieprzynosi ponieważ JJW. Podskarbowie W. X. Litt. nayzwyszy in usu takowych czasy aż do Roku 1736. dowzypłaceniu Summy kontraktowey 2000000 Z. Sufficienter wysłuczali.

Według dziejącej ubliżenie Communibus Societatis Juribus gdy wzachodzących od Zagranicznych Sąsiadów do nas vel econtra pretensyach legitimus Ordo niezachowuiesię, a zwłaszcza gdy JJW. Obywatele Inflant Rosyjskich mając jakowe regulujące od Incolas Województwa naszego pretensye, aczasem jeszcze na Słobodowne podanych Rosyjskich udania, Towary w Rydze areasztowac sibi fas esse credunt. Czego Jm. Guberniatameczna nieboroni y niezamieni Onym Obywatelom naszym przed Sądem swoim odpowiadać nakazuie, w wzachodzących zaś od nas Skargach y Jawnych krzywdach naszych albo Sprawiedliwości nieczyni albo per multas ex uno Foro in alterum circumductiones ad Fastidium intentate actiony dyspenowac usiłuie; Przeto Impense JJW. Posłom naszym Zalecamy, aby domówili się tego Serio circa reasumptionem Konferencyi z Ministrami Rosyjskiemi żeby umowic byly adequata do dochodzenia wzajemney y niedwłoczney Sprawiedliwości media, jakoby wniweczym Commutativa Justitia et ordinatio bona vicinitatis Juribus nieubliżało się.

Dobra Lenne w Xięstwie Inflanskim vigore pactorum Subjectionis Roku 1561 tudzież vigore Zaszłych per Constitutiones R. 1590 y 1717 Seymowych Deklaracyi jako też y Dzierżawka Anzelmuża Dym tylko jeden mająca aby natura bonorum haereditarium gaudere mogły Solertissime JJW. Posłowie nasi navabunt operam.

Ze też wielki dzieiąsię abusus przez wielu Gentium ktory niebędąc w Xięstwie Inflanskim possessionati przywłaszcza Sobie na urzędy Inflantski Duchowne jako y Swieckie aw wzgląd na niektore per electionem Idące bez żadnego Skryptu y wstidu per Subreptitia media Sobie wyprawuią, wiem aby takie abusus prawem wyraznym zabieżeć mogło. Inpensissime JJW. Posłowie nasi Staracsię będą.

Numiny też Curam adhibere tenebunt JJW. Posłowie aby pacta Subjectione Xięstwa Inflanskiego indi w R. 1561 d. 28 9bra drugie tegoż Roku

Roku 1561. feria 6ta post Festum Sanctæ Catharinæ Item pactam Corporationis Xięstwa Inflantskiego z Wielkim Xięstwem Litewskim w Roku 1561. Iure iurando przez S. Krola Imci Zygmunta Augusta stwierdzone, aby znowu in omnibus punctis et Clausulis ktore posledniejszym Konstitucyom y ordynacyom non repugnant, authoritate Teraznieyszego Seymu Konfirmowane były. A poniewaz Xięstwo nasze mieć nie moze perpetuam praesentiam Pasterza Swego ob defectum Sposobow do iego Subsistencyi y Suficiencyi do częstszey ad existendum Regem Suum przeyrzeli zaczym JJPP. Posłowie nasi Sedulam Impendent et Super impendent Curam unoszące do Maiestatu JKMci PPW. pilną Instancyą aby JW. Imci X. Biskupa Inflantskiego teraz mieyszego y Sukcessorow Imci Innych Biskupow Inflantskich dostateczne Opactwo udzielone było, tudziez aby Dobra Biskupstwa Piltinskiego iuz tak dawno awulsa przez dołozenie Starania N. Pana y Stanow Rzeczy Ptey mogły revindicari Solennissime domawiaiące się.

Donataryusze ktorzy za przywileiami JKMci P. N. Mści y Antecessorow iego do Dobr Ekonomicznych dzierzą aby circa usum Przywileiow y Donacyi Sobie nadanych Spokoynie zachowani byli Intercedent. Jchmść PP. Posłowie nasi Summa 6500. Tynfow JW. JP. Janowi Platerowi Woyskiemu naszemu Inflantskiemu Konstitucyą Roku 1717. Assekurowaną aby in sterili promissorum desiderio nie osychała Intercedent JJPP. Posłowie nasi aby dla pewnieyszey wczas przyszły Exolucyi Suma ta na Starostwo ktore Syn y Sukcessor JW. Pana Woyskiego Inflantskiego JWJP. Wilhelm Plater Sędzia Grodz. Inflantski prawo Consensu regio nabędzie Authoritate Konstytucyi amissiona być mogła.

Rekommenduiemy się activitati Jchmciow PP. Posłow naszych azeby azeby Dekret Kommissarski Ruponski Roku 1596. Libra 4 Dnia Za panowania S. Krola Imci Zygmunta Trzeciego ferowany Authoritate Teraznieyszego Seymu był approbowany.

Niewątpiemy ze eminentissima pietatis ratio będzie pobudką amplissimis Rzeczy Ordinibus do wewnętrznego y Skutecznego uzalenia się nad Upada-

iące

Naupadającą residencyą mitawską Patrum Societatis Jesu, y na którymym zwo ad ruinam wszczętej, w Xięstwie Inflanskim y Kurlanskim wiary awantażem, kiedy taki residentya propagata et propagande natym mieysca Religionis Seminarium Certum fundum do Sustentacyi operarum jnnovella vinea Domini dotychczas niemaiąc et prevalentc a Catholicorum jnvidia w Kurlandyi mieć niemogą, nawet wpublicznych pttach WXLitt. Dobr bespieczenie nabywać, et dopiero usu novo nabytych propter Strictam Constitutionis 1726. jnter prelationem bespiecznemi być niemogą zlęcz jako bliżsi Sensibelig targiwać obawiaiąc się, żeby nyi daus picati, dla rozkrzewienia Wiary Swiętey Conatus inutiles nie byli kiedy by taki potrzebne mysyie Concessio Cardinibus fundu swego eo tempore upadać miały, wszczynie tedy Jch Seniori taki chcąc zobore przy setey Konstitucyi providere obstringimus Jchm PP. Posłow naszych aby zmięsz się zgorliwemi pro incremento fidei zelantami skutecznie postaralisię, żeby Rezydencya Mitawska y Missya Szemberska które dotąd circa certum et Sollidum fundum zostawały na zastawnych Possessyach, teraz profunda tione de nova radice reassignite nowo Konstitucyi 1726. do nabycia ~~dob~~ według Exigencyi necessitatum y przemożenia swego dyspu nowane były.

Aby zakonsensem JKMści Augusta II Pana NMił. do Starostwa Dyneburskiego przez Wmy Pa Jana Ludwika Platera Inflanskie go Dyneburskiego Starostę na budowanie kościoła murowanego y dla wygody dalszey ustawicznych potrzeb rezydencyi Dyne burskiey Societatis JESV. oddowany Młyn wodny ś. który jednak Szkody wdziedzictwie (żyme niema.) z gruntem na jednak taksze Gura jedna z ktorey glina do robienia Cegły Młynarza wybierasię y mieysca Zatoz rezydencyą na piaskach na piec do palenia wapna y Szopy do składania cegły (niemając nay mnieyszego Loco Sepulturae uskąpnienia.) tudzież droga przez ogrody wszystkie tyże rezydencyi odniemiona według dislimitacyi

y wszystkich

y wszystkich punktow w Rossyi w Grodzie Dynburskim Roku 1732.
Msca 9bra 27 Dnia wyrazony a przyznany Roku 1735. D. 5 Au
gusta roboree novelle Legis aprobowane były Senat. Jchm. JJP. Postom
naszym Soliertiam Comendamus, dodaiąc y to azeby za Staraniem
Jchmcw kosciół Parochialny dineburski co do Gruntow Placow od Mia
sta JJKM. Dyneburga kupionych y Legowanych Impossessionē roboret.
Aby przez WWo JJP. Zyberkow w Dobrach wieczystych inter dispi
dentes de nova radice eryzowane fundowane a teraz przez Sukcesora
onych JmPa Jozefata na Wisilingu Zyberka Starostę Bolnickiego
dostatecznie nadane, y ograniczone Collegium Illukszczanskie Socie
tatis JESU. y Missya Sobolcka Borenska Lixnenska w Dobrach
tegoz Jmci jako Całey Semigalii y Kurlandyi Katolikom potrzebne y
wygodne były Konstytucyą Seymu teraznieyszego stwierdzone Jchmc
JJP. Postom naszym intime recomendamus.
Aby Akademyi Wilenskiey Jura et privilegia quo ad Compatibilitatem
Szkoł publicznych konfirmiter ad Academiam Cracoviensem y Teraz
konstytucyą Seymową stwierdzone były Jchmc JJP. Postowie instabunt.
Fundusze na Plebanie y kościoły Dyecezyi Smolens. mianowicie
w Siebiezu Newlu y Oslezu Dawniey uczynione zeby przez konsty
tucyą były aprobowane do Polityki Jchm. JJP. Postowie.
Fundusz Jchmsc XX. Dominikanom Posinski w Ustwie Inflanskim
na Dobrach Krolewskich za Konsensem ŚP. Krola Jmci Jana III
Roku 1691. Tudziez drugi Fundusz Zabielski tegoz zakonu
na Dobrach wieczystych przez WW JJP. Woyskich Woiewodztwa Ple
tockiego Jerzego y Anne z Hlaszkow Szczytow Zabielskich Małż.
w Roku 1706. eryzowane aby roboree konstytucyi przyszłey apro
bowane były bez naruszenia Granic Oswieyskich y Liczynskich
et conversio tegoz konwentu Intercedent JJP. Postowie nasi.
Aby aprobacya Funduszu konwentu Wilenskiego XX. Benedyk
tynek Pod tytułem Swiętey Katarzyny bedącego omnium ordi
num Consensu Stanęła Invigillabunt JJP. Postowie.
Starostwo Bolnickie w Pow. Wilkomirskim ad Usus attinentes Si
tuowane ktore pod Czas Komissyi in Anno 1738. w Grodnie ale
tylowane per iniuriam pro tunc Dzierzawcy JP. Antoniewicza Con
tumacaliter

Contumacialiter irregulamine Płaty woysku opisany, więc ażeby salwa kontumacya moderniis et futuris Possessoribus aliquod ne inferat praejudicium, Przez regullamen należący Płaty przykładem Starostw inszych y Dzierżaw w W. X. Littm Subsistentium być żądamy.
Zeby JJP Starostowie Sądowi byli instatu zadość uczynienia powinnosciom ex merito Regalis Praktyki z własnego utrzymania Warty należytey pro securitate Judiciorum et detentione Excepantow przeto pryiungimus JchmćPP Postom naszym ażeby na Starostwa Sądowe większey nie nałożono płaty nadtę ktorą dotąd do publicznych wnaszali pro wentow.
Dezyderya Jmś Pana Marchała Deliberatyn Dyrektora przez W. X. Litt. względem lepszego urządzenia pocztowych prowentow recommendantur Promocyi Jchmć PP Postow.
Exporium w Miesiie Kowine tak w Sorc jak nadto wszelkich idących Towarow z Prus y do Prus per Constitutiones Annorum 1581 et 1647. ustanowione, a zeby teraz ud ad inventa omni modo approbata były reasummowane Curabunt JJP Postowie nasi
Nienależałoby wprawdzie wchodzić inprofundissima Judicia szczodrobliwości JKMci Pa. Ntt. ktory benefinus in omnes a Dla zasłużonych Gratificus Distributiva Gratia cum praemiatrice meritorum Justitia Sprawiedliwą Zachowuje proporcyą, stym wszytkim partikularną maiąc attencyą nadystyngwowane wszelkich antenatow y personalne zasługi JOW. Jmś Pana Sapiehi Łowczego W. X. L. Godną nadgrody pamięć przez JJP Postow naszych ponowić poważamy się, oraz zeby JJP Sapiehow względem zrygnowanego Jchmć w Grodnie Pałaców ktory do Czasu był ustąpiony na Rezydencyą S. P. Krola Jmći Augusta II.) refuzya szkody uczyniona była.
Niemniey sprawiedliwym Relegiyi Tytułem condignam sibi vendicat mercedem opatrzna Czułość y tym Chwalebnieysza Jm potrzebnieysza w krytycznych Cirkumstanciach armorum Konsekturach usilna y skuteczna na usmierzenie Buntow krzyczewskich aplikacya JO. Xięcia Jmći Radziwiłła pierdczaszego W. X. Litt. ktorego
kosztowne

Kosztowne prace de sello Conservandae Internae tranquillitatis pochodzące munerancyi JKrMci Pa Kr^o Mci gratiae przypomnieć JJPP Posłowie nasi tenebuntur.
Sławna in publico et in particulari pogranicznym prowincyom wszteczna przy konwojowaniu przechodzących Woysk Oyczystych przezorności y attinentya JW^o JMci Pana Wo Slużby Pisarza W^o W^o X Lit^o lubo dignissimo wielkich utriusq Status ministrow testimonio przed Majestatem JKrMci JKrPan^o dostatecznie będzie zalecona in vate non indiga Laudis, przecież niegodziśmy nam praeterire memoriae uznanych Solertiae Suae beneficio przy przychodzie Woysk Rosyjskich Ex conservata w prowincyi naszey indemnitate pożytkow przeto ex antidorali wdzięczności obligatione Zalecamy JchMć JJPP Posłom naszym aby JW^o JP Pisarzowi W^o W^o X Lit^o do wielkiey rekomendacyi przed dobroczynnym Panem Instancyi naszych momentu przydać niezapomnieli.
Znamienite WJMći Dzisiaeyszy Rudominy Podkomorzego Kow Braclawskiego w Publicznych intra et extra fines Patriae Zasługi Łaskawey Pańskiey Reminiscencyi Insinuare Carebunt JchmćPP Posłowie nasi. a jako jest nam doskonale znajoma pamiętna na Zasłużonych dobroczynności Pańskiey Baczności, która spem muneris auget dum premia differt, tak spodziewamy się że nie będzie zaprzyłepcenim Czekającemu okazyi ad beneficiendum Panu ta j: która JchmćPP Posłom naszym zaniesć zalecamy.) Intercessya za WJMći Koniuszego z Imbrayma Straszewiczem Podsta rościm Sądowym Powiatu Upitskiego który z niemałym zdrowia y Fortuny nakładem przy marszałkowskiey w Trybunale JJ Funkcyi Publiczno Panu y Oyczyznie oswiadczywszy usługę gdy tak wielu przed sobą y po sobie circa Ejusdem muneris administrationem szczęśliwie Zasłużonych y Pańską Łaską w szczęśliwszych widzi za miast zwykłey w takowym razie Zayzdrości te zabiera nadzieię że mu Łaska Pańska in morosa expectatione dłużey osychac niepozwoli. Caeterum sprofide integritate et activitate Sua Interessa Księstwa naszego Inflantskiego
ad Literam

ad Literam według tey naszey Instrukcyi manutenendo a zaś przymeysposobem insuper ad Ratherias Status nie wdaiąc się, ale do Braci ad referendum biorąc JW. Posłowie Sprawę się maią dać na Seymiku Relat. &c.

Instrukcya od nas Senatorow Duchownych y Swieckich Dygnitarzow Urzędnikow Ziemskich Grodzkich Rycerstwa Szlachty y Patryotow Woiewodztwa Wilen. JW. Jmć Panu Alexandrowi Xiążęciu Sapieże Oboznemu W. X. Litt. y Wielmo. JPu Michałowi Horodenskiemu Sędziemu Ziem. Rdzywa Wilen. Posłom na Seymiku ante Komicialnym Wilen. naterminie według uniwersału JKrJMci P. N. M. przypadłym in Solito Comitio rum loco considu nostri na Seym Extra ordynaryiny w Warszawie w Roku Teraz. 1750. M.ca Augusta 4 D. złozony Con cordibq. votis nemine Contradicente obranym dana w Roku 1750. M.ca Junij 23 Dnia.

a Niedoszłych Walnych Seymow toties repetita Crisis iak szkodliwie Prawom potrzebom y Swobodom Oyczystym przynosi Skutki Cała Rzecz Pospolita doznawa potrzebach bowiem rozmych Jnkonwenienciey w tymże zamięszania od okład sanis dać descensu iako z in hac extremitatis gradu iuz się prezentuią prowincye Koronne gdzie confuso rerum ordine Sacrae themidis iura silent przez zatamowany Jnpraeticalo exemplo Kurs tameczneyo Trybunału w takowym razie JKmć P. N. M. gdy zosobliwey przezornosci y Dobroci Swey przez złozenie extra ordynaryinego Seymu daie ratunek et prebet acceptabile tempus. Więc nomine Całego Woiewodztwa naszego W. JJ. Posłowie cum profundissima Maiestatu Pańskiego adoratione tak pro patria Solicitudine iako tez distinctum zatak wielki dla Dobra Oyczyzny Zasłg Panskiey dowod ze prymacyalną dostoynosc teraz JO. Xiązeciu Jmu Prymasowi primo principi Populi plausu procerum votis expetito virtutibq. ac meritis Clarissimo na honor zaszczyt y uszczęśliwienie

Siadis

Triadis Provincialium Raczył konferowac należyte podziękowanie, oraz Samemu JO Xiążęciu Jmci Prymasowi tak wysokiey godności Powinszowanie uczyniwszy, in ordine poprawy Trybunałow praw znieść ma abusum Conformuiąc się ad Pluralitatem Chwalebnych Continentow Drugich Wojewodztw y Powiatow, aves maxime propiacendo nequid detrimenti Respublica patiatur wyżey wyrazone Punkta et Desideria na teraznieyszym Seymie promowowac - będą.

Ubespieczona publicznym Prawem dla Prowincyi W.X. Litt. Trzeciego Seymu w Grodzie pod Laską Litewską alternata nec per Senatus Consilia, neque alio titulo colore et pretextu dyspensowana tamowana ex suo termino et Cadencya rugowana y alterowana bydz niepowinna Sub discrimine Seymu dla czego WW Jch Mć Posłowie ante omnia nowey w tym warunku Immutabilitatem takowey alternaty upewniaiącego doprasząc się będą. Azeby przez teraznieyszy extra ordynaryiny Seym Warszawski Prowincya Litewska Jncapcitatione Seymu w Grodzie w tym Roku ordynarie następowac powinnego frustratur Zawod y ubliżenie ponosi tedy ex consideratione premissorum azeby praetensibilitatem do Laski Marszałkowskiey etiam na teraznieyszym Seymie mieć mogła Starac się będą Jchmc Panowie Posłowie.

Dzieie się Terrigenis Patriotis W.X. Litt. niemała krzywda że Jchmc PP. koronni na Ministeria Dygnitarstwa Urzędy Starostwa, Krolewszczyzny y beneficia Duchowne do Prowincyi W.X. Litt. należące vetante Lege Privilegia otrzymuią. Zaczym azeby Jchmc PP. Koronnym na Ministeria Dygnitarstwa Urzędy Starostwa w W.X. Litt. będące żadnych przywileiow kancelarie nie pieczętowały Sub nullitate eorum obtentorum opponowac się Jchmc Panowie Posłowie, etiam sub discrimine Seymu.

Poniewaz Konstitucya Roku 1717. przez posledniejszy Konstytucyi to jest Convocationis 1733. et pacificationis Roku 1736. reassummowana o Dyssidentach warowała gdyby Jchmc Panom Dyssydentom z krzywdą y ubliżeniem katolikow

Laski

Lasli JKMci w kancellaryach utriusq gentis pieczętowane niebyły przeciwko tey Konstytucyi JPP Dyssidenci cum praejuditio patriotow WXLitt in orthodoxa Romana Catholica fide Zostaiących na starostwa rozne przywileja otrzymuią y zasłużonym in republica Szlachcie Katolikom wotrzymaniu tych Łask Krolewskich nietylko praecludunt viam lecz etiam ad distributiva JKMci gratia Katolikow oddalaią ille liedy do zadnych publicznych usług jako do deputacyi Poselstwa urzędow Ziem y Grodz vetante lege przypuszczeni być niemogą nulloq publico functi officio ab obsequio pane bene meritorum pascuntur, Zaczym azeby wszytkie Starostwa dzierzawy JPP Possessione JPP Dyssydentow Zostaiące ad dispositionem majestatu provacantibus poddane były, y azeby ab hinc Dyssydentes na zadne Starostwa y Dzierzawy Przywileiow otrzymywac a za onemi zadnych Starostw Krolewszczyzn obeymowac y zapieniędze kupowac Cessyi prokurrowac podpisywac sub nullitate Privilegiorum et sub amissione tych Starostw y Dzierzaw ad cujusvis instantiam in quovis foro subsequenda niewazyli się y w dalszych Punktach o JPP Dyssydentach opisanych gdyby z tai Konstytucya Roku 1717 ad Indilatam executionem przyprowadzona była instabunt Cz JPP Posłowie

Indygenaty y nobilitacye według Konstytucyi 1676 azeby tym tylko dawane były y Służyły nakturych były Woiewodztwa za zaleceniem od JKMci abo od JPP Hetmanow zgodzity.

Reassumendo Konstytucyę de reddenda ratione Senatus Consiliorum opisane promowować będą Jchmc Panowie Posłowie satisfactionem prawa Roku 1717. ktore disponit azeby ruta Senatus Consilii wespoł z propozicyami JKMci przy instrukcyach na Seymiki przed seymowe expediowanych do Woiewodztwa dla informacyi przysłane były.

Jako Sobie

[signature]

Jako Sobie Rzecz Pospolita naprzytomności JKci Mci Jmisericiły Regni Szczęśliwości Polity, zgodę Całości ubespiecza y gruntuje tak Suplikowac będą JJ. Posłowie, azeby JKr Mści extra Limites regni więcey nad trzy miesiące justa Pacta Conventa w kazdym Roku rezydencyi nieraczył przedłuzać, Lecz per reliquos menses potrzebną y poządaną prezencyą Swą Pańską Prowincyą Koronne y Litewską uszczęśliwiać.

Quod attinet poprawy Trybunałow WXa Litt Ziemskiego Compositi Judicij y Skarbowego et omnium Subselliorum propter Celeriorem Cursum Swiętey Sprawiedliwości promowebunt JJ. Posłowie, azeby wszytkie Sprawy in proprio foro Sine Confusione Jurisdictionum wpisywane y prosequowane były, justa merita actionum to jest Causae facti biolentiae Expulsionum w Grodzie Causae juris et Successionis w Ziemstwie Causae graniczne et dislimitationem et Exinde facti w Sądach Podkomorskich Sprawy pure Skarbowe w Trybunale Skarbowym WXL Litt Sprawy Swieckich z Duchownemi, Duchownych z Swieckiemi nianowicie ociągaiące w Dziesięcinę o Annuaty o Prowizie w Trybunale koła kompositi Judicij a do Trybunału JJ WXa Litt Ziemskiego tylko Sprawy z apellacyami w ktorych wszytkich Subselliach y Sprawach niepowinno być więcey Dilacyi nad jedne to jest kopia z Spraw wszytkich razem cum additione Patroni w Sprawach Sukcessyinych jezeli Strona potrzebować będzie, dilacyi admunimenta ta mabyć utrią Parti Concessibilis cum juramento vel Solutione Czterdziestu kop po wypadłym Dekrecie Kontumacyinym in quoqunque Subsellio o kontrawencyą tamze gdzie Dekret pierwszy wyszedł ma być Sprawa wpisywana po Drugim Dekrecie Kontumacyinym fortis ma Subsequi Execucio ktorey Exekucyi gdy pars jure victa bronic będzie iterum ma Citari o kontrawencyą do tegoz Sądu gdzie Sprawa Zaczęta agdy wypadnie Trzeci Dekret Kontumacyiny juz za onym bez obwiesczenia quovis Capitato tempore Zajezdzac dobra forti manu mota nobillitate wolno będzie jednakze y po takowym zajezdzie a z dofinalney in principali rozprawie ma się, w tymze Sądzie y Urzędzie

Gdzie Się Sprawa

sądu się Sprawa Zaczęta ma byc ad ultimum punctum kontynuowana y non nisi ad definitiva inminipali zatą Sentencyą wolna będzie a pellacya intractu Zaczętey Oczewistey Sprawy a nie na innym ter minie jezeliby pars actorea lub citata potrzebowała Beneficium Juris godziny tedy utriq parti jedna tylko godzina ma bye con cepibilis in spatio ktorey Zadne inne Sprawy tey zaczętey Ocze wistey interrumpere nie mają, a po expirowaniu godziny zaraz ad continuationem Zaczętey accedere powinni będą Sprawy Za obli gami Strictissime Inscriptionis od Zyiących osob danymi w Gro dzie w Ziemstwie y w Trybunałach Ziemskim y Compositi Judicii Competens ac legitimum mieć będą forum Lecz w Trybunale Skar bowym Zadnym Sposobem mieysca nie powinne ex quo Trybunał Skarbowy Szczegulnie dla Spraw pure Skarbowych jest usta nowiony. Sprawy Exemptionum w Grodzie Lub ziemstwie do ktorą Strona zapozwac zechce forum mieć będą. Ingeuantumby Ziemstwo Lub Grod w ktorym Woiewodztwie być powinien wakował tedy do Blizszego Grodu lub ziemstwa juxta districtionem Causa zapozywać y ad ultimum gradum tamze procedować permittitur.

Rigor annium Const. Roku 1726. naznaczony z przyczyny Litigantibus zwłoki y Ciężkosci mieć będzie skasowane z wolnym wpisywaniem za Remissami y odkładowemi Decretami tak in majoribus jako in mi noribus Subsellijs na Drugiey kadencyi Spraw tych ktore naypier wszę zakonczyc się niemogły, a WPP Pisarz Ziem. Wilen. Takze WWPP Pisarze Nowogrodzkiey y Minskiey Kadencyi Trybunalskiey Czterma niedzielami przed zaczęciem Trybunału obligantur mieć gotowe wolne y otwarte do wpisu regestra in spatio ktorych to Czte rech niedziel przed Wilenską, Minską, y Nowogrodzką Kadencya mi ktoby chciał do Regestrow z pozwow Lub z dekretow Remissyi nych odkładowych Ingrossowac Aktoraty omnis facilitas bez nay mnieyszego Zatamowania y przeszkody byc powinna, Dochod zas ktory od wpisow Trybunalskich należec będzie jchmc PP Pisarze od Stron odebrawszy za nastąpieniem Trybunału do JP Podskarbiego Try bunalskiego

Trybunalskiego oddadzą. A ponieważ Zapisy Przyznane y ad Acta podane niewyięte per incuriam Stron in Farragine w Archivum Ziemskim Wileńskim leżą tedy praecludendo viam aby Kancellarya dla niewyiętych per incuriam rzeczonych Attendentów Dokumentów Lub zaginienia onych turbowana niebyła, per Constitutionem do zapłacenia tey Kaucyi, Żeby rzeczeni Palestranci którzy ad Acta Dokumenta podawać Lub przyznane wnosić będą byli kontentowani y ażeby in Spatio Niedziel Czterech do przyznania Lub aktykowania Dokumentów omnino Sub poenis Extermino tacito Excerdendis takowe Zapisy przez się lub przez Swoich attendentów z Pieczęcią y z podpisem pisarskim wyimowali.

Maiąc in Considerationem prace W. Jmci Pana Pisarza Ziemskiego Wileńskiego tak Czasu zasiadania w Trybunałach jako y w Ziemstwie Wileńskiem Cum dispendio zdrowia Jmci podięte tedy każdego Trybunału Kadencyi Wileńskiey Obrationem własnych Interesów et pro levamine fatigi Sam w kole zasiadać niebędzie mógł wolno Jmci oddalić się a na Swoie miesce pro libitu Suo którego z rzeczonych Urzędników Ziemskich Czyli Grodzkich Wdztwa Wileńskiego albolitez z rzeczonych Deputatów pro tunc Sądzących w się Trybunałku zasadzić.

Jeżeliby kto kolwiek czyto z Stron czylitez Jchmw Panów Sędziów Trybunalskich jakokolwiek Pretensyą do W. Jmci Pana Pisarza Ziemskiego Wileńskiego z Funkcyi Pisarstwa pochodzącą miał y uważał tedy znaczyć ony dochodzić niepowinien, tylko prawia protestatione za pozwem Dwuniedzielnym oczewisto wręce podanym y za Aktoratem do Regestrów Ordynaryinych Ingrossowanym admittam zaś et Simplicem bez pozwu y aktoratu accusationem ullatenus Sądzony być niemoże Sub nullitate Decretorum secus obtentorum.

Jchmy rzeczeni Regenci Namiestnicy Palestranci Kancellaryi Trybunalskiey od W. Jmści Pana Pisarza dependuiący jeżeliby de mala gesta Functione od kogo oskarżeni byli y za doniesieniem o tym W. rzeczonemu Pisarzowi, jeżeliby karsacu prof. dowiedzione W. rzeczonego Pisarza kontentowacsię niechciała tedy W. rzeczony Pisarz postawiwszy ad Judicium obwinionego Sam do tey Sprawy ullatenus pociągniony y Interessowany aby niebył proindè ubiunt rzeczeni Postowie Similiter y w inszych Subselliach toż aby było obserwowano.

Ponieważ

Ponieważ Wyc Pisarz Ziemski Wilend dla niewystarczającej na publiczney usłudze z Dochodow Pisarskich cz personom swoim Importancyi pati tur detrimentum własney Fortuny cd inde poli cadistributiva Jkmci Gratia przez konferowanie pierwszego Starostwa sposobna do Rekom pensyi niepodajesię okazya, azeby ze Skarbu WXa Ltt co rocznie certum miał Subsidium JJch Posłowie urgentissime instabunt podda nym Zas cz pane bene merentum wakansie wyntraue naznaczoney Pensyi correspondującym assignacya mabyć do Skarbu wrocona.

Do Palestry Trybunalskiey ct omnium Subselliorum nieszlachte y Chłopi ut non admittantur praecavebunt. Jchmsc Posłowie.

W Trybunałach y Innych Subselliach termino Tacto Szczegulnie tylko akcyi personalem lesionem zawieraiące sądzone będą bez Interessowania y Zaczenia dalszych pretensyi ktoreby według tosci miejsca stałysię cz mienia miała tego w ktorym Jurisdikcya Sądowa extenditur.

W Magdeburyach przed Urzędem miejskim azeby zaden z obywatelow WXa Ltt na Dobra Ziemskie służących Dokumentow y obligow nie przyznawał lecz takowe przyznania coram actis Castrensibus vel terrestribus etiam wczasie niesądzenia się Rokow czyli Roczkow przed przysięgłym Regentem lub namiestnikiem czyni wolno będzie.

Jak zawsze w Wdztwie Wilend ale y w całym Xięstwie Litewskim kozdemu alta mente reposta merita w Bu zeszłego Wyc Michała Tyzenhauza Podkomorzego Wilend tak rownie temp dolenda Crudeliter Sucepa wspomiamne fata oraz zacne y znaine w tymze Wojewodztwie Wilend et Facie omnium Ordinum tak kozmy Posłkiey jakotez WXa Ltt niraz Expediowane Zasługi Wo JPo Franciszka Tyzenhauza Chorązego Wdztwa Wilend Starosty Jnturskiego, ze jeszcze do tych czas justam nieodebrały merciedem Instabunt zatym JJch Posłowie nasi, Nomine całego Wojewodztwa zapogo do nayiasnieyszego Majestatu, et ad plenos Ordines azeby JKrMsc N.M. tak wielkie Spezę bo całe zycie przy dostojęstwie Jkmcu azardowane Raczył Pańskie Swoje munificencyą Sukcessorowi Jego Wyc Franciszkowi Tyzenhausowi Chorond Wdztwa Wilend regulującesię do Dobr Lenderfowskich Styrnord nazwanych w Xięstwie

Pruskim

wszystkie Pruskim w Pie Wyborskim leżących na dwadzieścia Cztery Tysiące Talerow bitych Inpersonam tegoż W. J. P. Chorążego Wilen. nale żących raczył nasz Pan Miłościwy przez Rezydenta Dworu Ber linskiego Instare jakoby nayprędzey za Panską Instancyą y In terpozycyą ztamtąd miał odebrać Satisfactio.

Ponieważ z Metryki W. X. Litt. y Innych Dokumentow demonstratur że do niektorych Urzędow Wilen. urzędow specialiter do Horod niczstwa, do Łowiectwa do Koniuszstwa do Kluczników y Innych ab antiquo pewne Dobra Dzierżaw należały, więc aby aktu alni Urzędow Possesores Rehabilitionem bonorum ad Sua offi tia Spectantium et annexorum bez żadney In Futurum awulsyi jak nayprędzey otrzymać mogli: domawiać się będą J. W. Pano wie Posłowie.

Prowenta Skarbu Rz. Pltey lubo mają Securitatem legibus circumscriptam jednakże przez przyjście Moskiewskich Wojsk na Ruskich spławach a Solutione Dochodow Skar bowi W. X. Litt. należących Ewinkulujesię, przeto żaławny uniwersalny R. Pltey Interes non patitur moram Committimy J. W. Posłom naszym aby na teraźn. Seymie per interpositio nem majestatis starali się oprzywrócenie pro praeterito et futuro zupełnych Intrat Skarbowi W. X. Litt. Kowskiego.

Cii J. W. Posłowie desideryis Posłow Miasta Wilna succurrere et prodesse obligantur dummodo sine praejuditio jurium Palati nalium et aliorum officiorum.

O Sługach przy przysięgach Deputackich Czasu ufundowania w Wilnie Trybunału jako jest Konst. Trybunalskiey et Correctura jurium Roku 1726. Circumscriptum tak aby też prawa In omni obserwowane były pro cavebunt J. W. Posłowie.

Jchmść P. Deputaci Trybunału Gl. W. X. Litt. po zakonczoney w Wilnie Kadencyi Ziemskiego Trybunału za nastąpieniem Skarbo wego aby Seorsivum juramentum vigore Konstitucyi 1613. 1717. y 1726. wykonywali.

Kamienica W. J. P. Ambroszewicza Pisarza Ziem. Wilen. Quondam Bonifikowska w Mieście J. K. Mci Wilnie przy Kościele S. Kazimierza w Rynku stojąca a potym W. J. P. Michałowi Koszczycowi Pisarzowi

Ziemskiemu

Ziem^d^ Wilen^d^ jure perpetuo dostała a przez W^o^ J^o^ Koszczyca Pisarza Ziem^d^ Wilen^d^ Jchmć dla Xięży Jezuitom S.J. Conwentu Wilen^d^ Sntpis kiego Domu tertiæ probationis in perpetuud Zapisana et in Sub sequenti przytychże Jchmość Xx. Jezuitow prawem wieczystym przedaz nym W^o^ J^o^ Pisarzowi Ziem^d^ Wilen^d^ przedana z drugą osobliwą ka mienica Palukiewiczowską in contiguitate z Bonifilowską zos tającą przez tegoż W^o^ J^o^ Ambrozewicza P. Z. Wilen^d^ przykupiona taksze Dwor na zarzeczu w Wilnie quondam Lindorfowski od Stancyi Deputackich Kommissarskich y inszych wszelkich Urzędnikow ab oneribus et Jurisdictione Civitatensi azeby były uwolnione, et ad jus terestre Jnkorporowane Staracsię będą Jchmość Panowie Posłowie.

Dwory W^o^ J^o^ Horaina Podkomor^d^ Wilen^d^ za Wilenską Bramą y na Lukiszkach będące Jtem kamienice jedna quondam J^o^ Piotrowskiego ad præsens W^o^ J^o^ Monkiewicza Podsędka Wilen^d^ Druga titulo quondam Pierkiewiczowska ad præsens W^o^ J^o^ Zmi jewskiego Sędziego Grodz Wilen^d^ w Wilnie na konskim zaułku Trzecia quondam Rotkiewiczowska ad præsens W^o^ J^o^ Horaina Koniuszego y Pisarza Grodz Wilen^d^, Czwarta quondam Pauliewiczowska ad præsens W^o^ J^o^ Jelenskiego Wojskiego Mozyr^d^ Regenta Ziem^d^ Wilen^d^. azeby były od Stanowisk Deputackich od Jurisdykcyi y wszelkich Ciężarow mieyskich uwolnione a do Prawa Ziemskiego Salvis oneribus Rei Publicæ jnkorporowane promovebunt J^o^ Posłowie.

Prawa y Konstitucye antiquæ zaszłe oniebywaniu przez Duchownych osob Dobr Ziemskich azeby in suo vigore zachowane były et realem miały Executionem promovebunt Jch^o^ Posłowie.

Cætera Fidei et activitati tychże Wielm^d^ Jchmosciow Panow Posłow Committimus.

Jnstrukcya od nas Senatorow Dygnitarzow Urzędnikow Ziemskich Grodzkich Rycerstwa Szlachty Obywatelow Wdztwa Wilenskiego na Seymiki ante kommicyalny w Roku Teraźn^d^ 1746. Dnia 22. Augusta Złozony

łożony. WW JJPP Antoniemu Urzynowi Downarze Sołłohubowi Staroście Jezierzkiemu Mikołajowi Krallowi Krayczemu y Podwo jewodziemu Witebskiemu Posłom Wdztwa naszego na seym ordy naryiny o Sessyi niedzielny na Dzień trzeci Pazdziernika zło żony w Warszawie w Roku terazn. zgodnie unanimiter bez zad ney kontradykcyi Viris qua Sago qua toga Estimatis Pana Pod Dyrekcyą WJPa Antoniego Piory Skarbnika Wdztwa Witt. multis Offitiis estimatione plenissimi Anno Mense et Die ut Supra.

Cu Dziezfatigowane multag desudatione nieupliczone N. Kta Jmci P.N. Mtt około dobra pospolitego Prace y Starania, Oycowska Erga Patriam miłość nietylko nas do niesłączonego Pobudza podziękowania oso bom do tey obowiązuje miłości ktora Oycu prezentowaną bydz powin na y Panu, a zwłaszcza temu ktory Continua desudatione wszytkie nato Conatus Łozy. azebysmy Sub umbra alliarum ejus w pozą danym Pokoiu, w nienaganionym porządku omnia zostawali bona, przeciera, Internam et externam Civium Securitatem utrzymuie tranquilitatem od sąsiedzkich Potencyi opere et Consilio bespiecz ne konserwuje granice, zaczym WW JJPP Posłowie nasi, Reseram Cordium nostrium otworzywszy Jmieniem przeswietnego Woiewodz twa naszego Nayiasnieyszemu JKM P.N. Mtt Majestatowi Wier ne poddanstwo nasze zglembokim podziękowaniem remonstrowac będą przywinnym Expostulamencie, azeby te Oycowskie zdania Swo je y Promocye ktore nam WJP Poseł a latere Regio zaplikowat tymże Posłom Staranim, do pożądanego przyprowadził Skutku. a wszytkiemu co tylko prodest Patriae dobroczynno zabierz prowidencya Przysłana zas N. Krola Jmci P.N. Mtt Instrukcya y do sie dos konale w oney wyrażone Explikowane projecta przez WJPana Jozefa Romeyko Hurko Pisarzewica Ziemskiego y Kommis sza Wdztwa Naszego Witt. mature ponderowawszy jako oycow skiey miłosci Dowody, cordialissime przyiowszy WW JJPP Posłom Woiewodztwa naszego rekomendujemy, azeby Jedną allaboracyą Swoją, konformuiące się do Instrukcyi naszey na bliżko następujący Seymie do tego przyprowadzili Końca, ktory iest periclitanti dotąd Patriae

Patriae
Ktore

Patria nayslawnieyszy. A Naprzod prospiciendo interne et externe
securitati Oyczyzny naszey, że Nayiaśnieyszy Krol Jmć P.N. Miłościwy o
ankcyą Woyska Paterne nas Solicituie, ktora iako vel maxime zaw
sze iest potrzeba, tak usilnie WWJchP. Posłowie nasi Starać się będą
azeby Nayiaśnieysza Rzecz Pospolita zabiegaiąc futuro indemnitati
sui Zaciężnego uchwalić Chciała Zołnierza, nie iuż z Dymow abiu
ratowych ktore powielu mieyscach są cum gravamine zaprzysię
żone, ale z pięćdziesiąt Dymow kurzących się iednego Zemena
pieszego, z ktorey uczciwości Obywatelom nie będzie y regu
larne zawsze propter tuendas Limites Woysko być może, ia
kich przeswietne Woiewodztwo nasze procz officierow wysta
niaiący Ammunicyi y należytego munderunku Sto piechurow
wystawić Submittuie się, w należytym iako do boiu porządku
y Jnne zaś przeswietne Wdztwa y Powiaty ad normam
Woiewodztwa Naszego maiące, więcey Dymow kurzących
maiorem quantitatem Ludzi wystarczyć w zdołaią, Offic
rowie zaś azeby byli własnych Woiewodztw y Powiatow
obywatele, Serio WWJchP. Posłowie nasi Jnstabunt. Nie pozwa
iąc wyzszey nad Kapitanską Rangi, Konstytucyę zaś
w własnych Dystriktach każdego Wdztwa y powiatu bę
dzie dla snadnieyszego mustru, a czasu potrzeby generalney
kwindy tylko zaraz do Ordynansu JWWJchP. Hetmanow Czasu
potrzeby Stawić się będą, co się zaś tknie terazznieyszego Woy
ska temu do regularney wystarczy Płacy Hybernowey Czopowego,
Szelężnego y aukcyowaney pogłownego Zydowskiego Podatku
od ktorego Ciężaru Starostwa wszytkie dobra Ekonomiczne et
cuius cunque tituli Ziemskie wyięte być nie mogą, insuper azeby
virtute Konstytucyi 1562. 1563. 1565. 1567. 1587. 1613. y
Jnnych azeby były zwykłe Szlachty Reasummowane popisy.
na ktory nie iuż Szlachta wszytka Stawić się ma przed Rot
mistrzami y Chorążym w każdym Woiewodztwie y Powiecie
ale ze trzydziestu Dymow abiuratowych, azeby ieden z Dob
rym porządkiem y pocztem prezentował się sub poenis w tych

ze

wszytkie Konstytucyach circumscriptis ktorzy czasu potrzeby podzwyszłe komenie stawać będą Obowiązani WW JJP Posłowie nasi usilnego dołożą Starania aby wszystko do doskonałego przyść mogło porządku, do Woiewodztwo y Powiatow na Seymiki Gospodarskie odesłania WW JJP Posłowie niezgodzą się, na ktorych Lustracyą wszytkiego Poddanstwa przez obranych nato Kommissarzow y wybrane uchwaloney Summy Poborow przeczwistne Woiewodztwo y Powiaty opatrzyć zechcą a ztakowey Sumy Jchmc Panowie Kapitanowie corocznie natakowychże Seymikach czynic by do obligowani Kalkulacyą y Ludzi prezentowac.

ARtylerya WXa Litt ponieważ ma szczupły Fundusz a należy tego wiobec niema porządku, więc prae instodiant JJP Posłowie nasi. azeby WJP Jenerał Artylleryi WXa Litt corocznie z Jntrat y Expensu w Trybunale Skarbowym WXa Litt czynił Calculum, y zeby do dobr Lipnipoli y Jeranon dla z Lustrowania Jntrat byli dezignati z Woiewodztw y Powiatow Kommissarze y ktorzy się one dotąd Obrocily.

Przezorna JKmci Pa Nro Mciw ku opatrzeniu Oyczystych Jnteressow miłość jako wyciąga ponas wzaiemnym staraniu należytey po mocy tak WW JJP Posłow naszych intime obliguiemy azeby zubożałemu WXa Litt occurrendo kupiectwu quam optimam securitatem Handlow ich futura Constitutione uprowidowali vel maxime Handlow Zagranicznych Sub protectione Nobilium et Jgnobilium incolarum Rei publicae zeby odtąd niebyło ponieważ przeto Skarbowi WXa Litt dzieje się detryment, Tudziez azeby Zagraniczni kupcy Zadnych towarow nieskupowali prowadzące extra Limites bez zadnego Cła WXa Litt Sub confiscatione onych in emolumentum Rei Publicae, List zelazny JKMci Zagranicznym wydany jako Subreptitie otrzymany cum Summo gravamine Jncolarum Publikowany azeby był Skasowany przez Konstytucyą jako przeciwko Prawu wydany Anni 1588.

Skarb Rzeczy Pospolitey azeby obtinere Sub contractu niezostawał cusem antiquo prasi JWW Panowie Podskarbiowie zzwyszłe od dawali Calculum.

Zwykle oddawali Calculum debito Jchmym, non derogando Sidario w tey kalkulacyi quam optima et certissima invenire media WW JJ PP Posłowie nasi zechcą obliguiąc JJ WW JJ PP Podskarbich per Constitutionem futuram azeby ściśle temu invigillare raczyli, gdyby zboza zadnym pretextem zagranice wywożone nie były, ale intra mænia Patriæ zachowane były, przez co znaczne Obywatelom Rzeczy Pltey Emulamentum będzie.

Otwarcie Mennicy jako rzecz potrzebną Wojewudztwo nasze R.P. być sądzi tak do otwarcia oney ad æquare media Drugich Wojewudztw y Powiatow Jchmy PP Posłowie nasi obligantur. co kolwiek potrzebuie Rz. Pltey dexteritas ingenua Jchmow totiusq Reipublicæ uzna. ktory dozor JJ WW JJ PP Podskarbiow utriusq gentis, azeby był zleceny intuitu Constitutionum. 1601. y 1607. 1611. zdudaniem Koronnemu Czterech, Litewskiemu, Dwoch, in omnem Securitatem Kummissarzow, ktorzyby cunctim z Jchmi oddawali Calculum, Cie Jchmy PP Posłowie nasi omnino starać się będą, azeby futura lege circumscriberetur. Moneta cudzoziemska Summo cum Damno R.P. w Xięstwie Litewskiem idąca osobliwie w Kraju Białoruskiem azeby odtąd zabroniona była Serio Jchmy Panowie Posłowie instabunt intuytu Konstytucyi Annorum 1578. 1588. 1598. 1620. 1623. 1621. 1633.

Ubliżenie Sprawiedliwości Swiętey Summo cum corde w R.P. dzieiącesię jako do powinney wszytkie Rycztwa y Pltey pociąga kompasyi nadliti gantami tak JJ PP Posłowie nasi doswiadczoną przezornością swoją invigillabunt azeby Subsellia Sądow wszytkie ad meliorem ordinem et dispositionem przyszły, poskasowawszy per totum Korrektury przed W. Xa Litto uczyniwszy dyspozycya, azeby Sprawy w Ziemstwach y Grodach intentowane az ad ultimum gradum Juris prosequowane były y do Trybunatu żadne nieszły Sprawy Chiba per appellationem post definitivam Sententiam albo kiedy sobie strona gravamen sentire będzie po Dekretach zas incontumatiam wypadłych osprzeciwieństwo do tego Subsellium Jterum Jterumq

Zapozwany

Upraszamy mabyć pełno ingerencji nieodbierne judiciatum Inquisitorow zas każda Strona swego Salariowac ma y prowadzić ad Locum delicti Subamissione Causae aze Ziemstwa per liberam Electionem ida praecavebunt, y to JJP. Posłowie nasi azeby nadrobi jaden ullatenus nie walowali.

Aże tangit Securitatem et Salutem Rei publicae internam: ktorą nam N. Krol Jmć P.N. Miłłwy. pactis Conventis asekurowal: Conservatio privilegiorum, wiec tedy WW JJP. Posłowie nasi ingenua dexteritate Sua invigilare zechcą, azeby wszystkie Nayiasnieyszych Krolow Antecessorow N.o P. N.o M.ll.o osobliwie na Dobra Lenne y Jure caduco post rebelles et perduelles Patriae cives justa Constitutiones annorum. 1562. 1565. 1567. 1588. 1670. y Dalszych Nobilli by rozdane in suo robore były zachowane y zeby onych wychodzące z Zagranice Cudzoziemskich dawnieysi Dobr Kadukiem rozdanych od Sąsiedzi Possessores irritowac ullatenus nieważyli się, takwa iege obwarowac omnimode Staraesię będą, by tez cum detrimento Seymu.

N. K. Jmć P. N. Miłłwy. azeby sine Consensu omnium ordinum Postow quoquną titulo wysyłac zagranice nieraczył Konfermuiąc się do prawa Roku 1588. Jchmć Panowie Posłowie Expostulowac będą, chocz cum discrimine Seymu.

Naprzeszłym immediate Seymie non sine Singulari omnium dolore na niektorych Jchmc PP. Posłow utriusq gentis uczyniona invectiva w Izbie Poselskiey przez Jmć Pana Wołczkowskiego, jako kozdego de Nobillibus tangit, tak WW JJP. Posłowie nasi Serio instabunt y derestitutione Honoru Jchmć y zabiegając infuturum zeby takie ausus niedziałysię, oto azebysię siranti occurrent Casus w Izbie poselskiey rozprawili się ad Instantiam Instigatoris W.o X.o Litt.o y Korony Polskiey. Względem Tytułu Imperatorskiego Nayiasnieyszey Carowey Jeymć Moskiewskiey Conferant JJP. Posłowie nasi cum allijs rei publicae delegatis y id maxime praecustodiant, azeby per recognitionem Imperatorskiego Tytułu wszystkiey Rusi n emergat Kraju avulsio et ne destruatur Integritas Rei publicae, ponieważ Rus, Czarna, Czerwona y Biała jest inaunctu ali possessione Rei Publicae.

Regestrow
[signature]

Regestrow nowych, poniewaz w Trybunale Istrym W.X.L.tt. z trudnoscią wysoki przychodzą wpisy. azeby niezgmina, y niewotaną a zdawne prze wołane będą. od ktorych nad pięc Złth brac niepowinni będą Urzednicy JchMy PP. Pisarze. wczym Singularem Curam adhibere zechcą WW. JJP. Postowie.

Wzgledem Elekcyi Xiązęcia Kurlandskiego post Fata JO. Xiązęcia Birona quam intime Obligantur WW.JJP. Posłowie aby upraszali JKMci o nayprędszą Drugiego Xiązęcia Elekcyą postrzegając aby postronne do tego nie implikowali się woyska, jeno kiedy kroł JMy y Rzecz pllta dezygnowac będzie a JJP. Posłowie na Seymach prowincyalnych z JchMy Pany Posłami postronnemi Conferent. aby wszczęty nad woysko Polskie tey Elekcyi xięztwa Kurlandskiego nie apsistowało y do pedania Elektow niewtrącało się. Xiąze zas Kurlan skie pobraniu sobie aby niedługo Zadney niemiał Dependencyi tylko od Nayiasnieyszych Krolow Polskich y Xiązat W.X.L.tt. zezda niem należdym Ordynaryinym Seymie nie należytego Feudum.

Poniewaz w xięztwie Litewskim podczas dawno przeszłey Inkursyey moskiewskiey za Cara Piotra Alexieiewicza Xiąze Mezkowskie przyli niemało Dobr Ziemskich Szlacheckich to jest w Pow. Orszanskim Starostwo Horeckie w Woiewodztwie Połockim Ule, puliczewie y Stale w woiewodz twie Msciszawskim Krasne gury etc. Summa Injuria Nobilitatis pra wem wieczystym ponabywał, lese dobra imperterum tanquam post perduelem do Dyspozycy Skarbu Rosyiskiego przypadły, z ktorego per dyplomma JW.o JP. Połockiemu Woiewodzie Belskiemu dostały się czesnik obligant JJP. Posłowie, aby takowym Inconvenientiam Infuturum per Constitutionem było Cautum gdyby Dobr Ziems. Rycerskich Cudzoziem com niewyrzedawane ości Dyploma Monarchini Rosyiskiey przy postwier dzeniu Traktatow z Rosyą na Dobra Superius Specificowane było utwierdzone y roborowane irrevocabiliter od tey że Rosyi że zas na te Dobra wszytkie juris ac possessionis Dokumenta zagranicą w Moskwie Zaginęły, zaczym aby przez konstytucyę też wyz rzeczone Dobra w swoich Circumferencyach Dukatach y ograniczeniach jako so od Skar bu Rosyiskiego rezygnowane y w dyspozycyi onego zostawały teraz od

Alterom

Alterim per Constitutionem były obwarowane, ubespieczone, et in
perpetuum utwierdzone.

Za Interessem W. Jmć Pana Stanisława Buthaka Starosty Sorockiego
z Jaśnie O. Xiążęciem Jmcią Marszałkiem W. Xa Litto ut Intraverint JJ.
Posłowie obliguiemy, aby Exwincowany y Ukrzywdzony w Swoich
Pretensyach był ussatisfakcjonowany, iteratis vicibus obliguiemy. ....
Insimili Ciż WW. Jchmć Pnie Posłowie cum Successoribus JW. Jmci Pa
Krzczowskiego Woiewody Malborskiego, utegoż Jmć Pa Starosty
Sorockiego Interesse usilnie Conferere zechcą, aby Sine Extenu
tione prawnemi Expensami był uspokojony.

Instabunt Wielmni Jchmć Panowie Posłowie nasi do Nayiaśnieyszey
Rzeczy Pltey za Wielebnemi JJ. Benedyktynkami Wileńskiemi Świę
tey Katarzyny, aby futura lege zelo divinae gloriae fundacie ap
probować raczyła.

Doskonałe merita w Nayiaśnieyszey Rz. Pltey naszey JW. Jmć Adza
Lubienskiego Pisarza W. Koronnego in continuis Obsequiis ad Latus
JKrJmci wiadome, jako do powinny nas pobudzaią wdzięczności, tak
WW. JJ. Pnie Posłowie nasi do Nayiaśnieyszego Maiestatu instare
zechcą, aby przy łaskawey Dystrybucie Wakansów y Pieczęci
mnieyszey Koronney removere nieraczył.

Insimili takież godne w Rz. Pltey zasługi W. JJ. Zaniewskiego Pisarza
W. Xa Litto in variis rzeczy Pospolitey Obsequiis oświadczone WW. JJ.
Posłowie Nayiaśnieyszemu Maiestatowi rekomendować będą. Instan
do aby regali munificentia JKrMci one remunerare raczył.

Dobra nazwane Zubowszczyzna Kołodziez cum attinentiis Dziuków Konarszczyz
na w Woiewództwie Mścisławskim leżące antiquitus za prawami
Immunitati terrestri zapszczycaiące się y obwarowane, per Errorem do
tabelli Hybernowey taryffy novella legis wpisane y ingrossowane
służące leyszemu w Rogu W. Jmć Janowi Hurkowi Podstolemu Witeb
skiemu potym Chorążemu Successorom onego, jako prawa ziemskie
mu podległe y Decretem Kommissyi Grodzieńskiey Roku 1717. Mce 8bra
Dnia 21. przysądzone y ulegitimowane, aby przy assumpcyi Kost. Ku
1736. Circa Immunitatem terrestrem zachowane były, Jchmość Panowie
Posłowie Staracie będą.

Ponieważ

Poniewaz Dobra xiązowszczyzna nazwane JJº Bohomolcow w Wdztwie Połockim w Traktie Nowelskim Sytuowane przez JJº Kommissarzow tak Polskich jako y Moskiewskich praevalenter jednak parte Moskiewskich perawulsionem do moskwy circa deslimitatione Graniczum dostałysię, więc tedy Instabunt WW JJº Postowie jako do JKMci JJº Mttº takteż ad plenos ordines Rei publicae azeby Rekompenso JJº Bohomolcom probis avulsis bonis obmyslona była.

Dwory Ppeze w Wdztwie Połockim leżące w Dzierżawie WJmᶜ Pᵃ Bohomolca Stolnika y Pisarza Grodzkiego Wtto będące quondam Prawu ziemskiemu podległe tandem post extinendam Heredum Lineam w Starostwo obrocone, z ktorego Hyberny tylko ptausię Talerow Dwa, teraźniejszy zas Posessor Submittujesce podymnego podatku ptaie Talerow Cztyry zaczym WJJº Postowie nasi Staraćsię zechcą, zeby pomienione Dobra Heredi w Ziemskie obrocone były.

Salwzawsze N. Rzeczpltta Gloriam Dei et Cultum Sanctorum ejus promowowac zwykła tak JJº Postowie nasi humilime Instabunt azeby JKMcı PN Mściwy junctim z Rz. Pltą powagą swoią włozywszysię, oposmiech Kanonizacji Błogosławionego Jozefata Venerabilis Martiris Andrzeja Bobolego Staracsię raczył, przeco BOG przebłagany przez Jnter pozycyą tylu cudow słynonych przyczynnikow Interessow Oyczyzny niechilmie pobłogosławic raczy.

Wznaczney krzywdzie JmPana Michała Lipskiego Skarbnika Smolenskiego względem zrabowania Dworu y Włosci Bodzialunskich Instabunt do JPana Rezydenta Rosyjskiego WW JJº Postowie azeby był Satisfactus.

Akademia Wilenska Constitutione anni 1676. juribq academiae Cracoviensis coequata jako miemata WXº Lttº ozdoba azeby przyswoich Prawach y Przywilegach zachowana była cum aprobatione Decretorum Assessory WXº Lttº immediate Laterum JJº Postowie nasi dexteritate sua invigillare zechcą. Fundacya Jchmcı XX Jezuitow Wilensk Domus 3tiæ probationis w Powiatach Nowogrodzkich y Mohilewskich azeby futura Constitutione aprobowane były doswiadczoney JJº Postów rekomendacyiny pilnosci in similitakze approbaty fundacyi JXX Missionarzow Wilensk Karmelitow Bosych w Wdztwie Zeylom antiqᵉ observantiæ.

Dobra

Dobra Miarkowicze Prylica Bandurie zdawna ziemskie Dziedziczne Jchmw PP. Sosnowskich post adjudicationem onych WJP. Filipa Sosnowskiego Chorążego Smolenskiego do Czasu do Starostwa Czeczerskiego przyłączone, a potym zawyrazonym Konsensem N.K. Jmći Augusta wtorego P.N. Mił. przez JW. Jmć P. Zawiszę Wojewode minskiego JP. Michałowskiemu Czesznikowi Owruckiemu wiecznością jako ziemskie przedane. ponieważ od tąd Konstitutione R.P. non aprobavit, za czym azeby naterazn. Seymie aprobata zaszła JW. Panie Postowie nasi urgentissime Staracsię będą.

Zydzi azeby nullo titulo dobr zadnych trzymac niewazylisię pod utratą Summy nanie daney et Sub Confiscatione bonorum ktory bysię wazył one Zapzezac quoqunq titulo Zydzi do Cełly wszelkich Ktylty Podatkow ulło pretextu nalezec mogli, Chrzescian Czeladzi nie mieli, a ktorzyby trzymac wazylisię azeby od Głowy Męzyskiey Talar, od Białogłowskiey, put do Roku płacili do Czego w kazdym wdziale Kommissarzow naznaic omnino JP. Postowie Staracsię będą, y to quam Strictissime Jure opisac Skąd niemało Lukrum R.P. promanabit ato intuitu praw Koronnego W.X.Lit. Constitutionibus 1562. 1565. 1647. 1678 1690. opisanych.

Kabat Witebski Sumo od discrimine Wojewodztwa y Miasta nad wszytkie przywileje Miastu Jchmći nadane praktykującysię mimo Zaszłe Dekreta y konstytucye anni 1647. azeby był abrogowany y Skassowany ponieważ dotęsię w niczym niestaje Przywilejowi Fundatorskiemu X. Xiążęcia Jmći Alexandra WJP. Postowie jak nayusilniey Staracsię będą.

Ponieważ JP. Graf Fleming zostając circa administratione Generatem Dobr Stołowych JKmći W.X.Lit. przytym mając w dyspozycyi y Komendzie swojey Regimenta dwa to jest Artyleryi W.X.Lit. y Regiment pieszy Gwardyi JKmći Litewskiey na Superintendencyą y dyspozycyą Ekonomiczne od siebie używa Ludzi Cudzoziemskich Dyssydentow neq Possessyonatus neq indigenas oprocz Zydow praw Oyczystych y Swobod ignaros y onym abusive przeciwko Prawu Ustawu do daje komendy Ludzi Zołnierzy Komputowych od tych wspomnionych Regimentow ktorzy ludem aparatu bellico naoprzysyą uciśnienie Szlachty tak Donataryuszow w

Ekonomicznych

Ekonomicznych mieszkających jako też dziedzicznemi Dobrami swojemi graniczących insultando na Dwory Grunta Szlachec kie najeżdżają violando immunitatem publicam Szlachtę biją za bijają z Fortun wyciskają Rozne kryminały pełnią na Stach mi tach rozne czynią Depalitacye Extorsye, zaczym WWJPanie Posłowie do niosszy to ad plenos ordines opierając się przy dawnieyszych w tym prawach Oyczystych quam attinentissime instabunt, azeby od tąd Zaden Cudzoziemiec Dysydent y ktoz kolwiek w W X Litt. Dobr JKrMci Stołecznych tam dependenter quam independenter sub pena Infamia et amissione bonorum inwolare niewazyl się, y zeby wszytko w WX Litt. do zadnych Exekucyi Condescensyi tak w Dobrach JKrMci Stołecznych do Ceł, myt, jako też ubiorz z Sytane y uzywane sub aresto etiam bez zadney Konwikcyi Suspensione et Confiscatione bonorum onych Captivationeq. Samych osob ad cujusvis Nobilis instantiam inquolibet Subselio termino peremptorio sine apelatione decernendis niebyły Ciz WJPanie Posłowie serio instabunt.

JmJ P. Porucznik Jomens w Brańsku od Lat kilku w więzieniu przymaga nas do powinney kompasyi zaczym Conferent JP. Posłowie z JP. Posłem Rosyjskim o uwolnieniu Jmci.

Dzisna ponieważ jest peraggrawowana Hyberno zaczym tedy Insta bunt WJPP. Posłowie azeby się mogli rownac w płaceniu z drugiemi w W X Litt. Starostwami.

Cetera fidei et dexteritati WJPP. Posłow naszych Comitimus rozumiejąc ze quod erit justitiæ ubliżyć prześwietnemu Woiewództwu y R. P. Oyczystey nie zechcą. actum w Kotelsku [?] ut supra.

Punkta do Instrukcyi JWW JPPaństwu Posłom Wdztwa Lubelskiego przez WJP. Hadziewicza Podstolego Lubelskiego podane.

Przychilając się do Praw dawnych a mianowicie do konstytucyi 1736. Fol. 93 titulo pospolite Ruszenie y okazowanie ktoremi uchwalone jest okazanie Woiewództwy Ziem, a zatym aby te popisy coroczne były odprawowane, ale dla czwiczenia się

Szlachty

Szlachty w Dziełach Rycerskich y gorliwości przeciwko niebespieczęstwom przypadkowym &c. Zachowując porządek y bespieczęstwo według Opisa Konstytucyi 1563 A° Fol: 46. Titulo Okazywanie tym sposobem pospolite Ruszenie będąc odtąd dla Oyczyzny potrzebne y nieprzyiacielom straszne wdawaty Rzeczy, poniewaz Szlachta zowiąsię Stan Rycerski, więc Cwiczeni mają bydz w Działach Rycerskich do Boju z nieprzyiacielem dla obrony Wiary Swiętey y Oyczyzny, Poniewaz Szlachta trzyma Dobra Ziemskie nadane ab anno 1635. Fol 7 Titulo Ordynacya R.P. Dobr Ziemskich Dziedzicznych od Monarchow na owczas Dziedzicznych z obowiązkiem Służby woyskowey Zaniedbac Zatym Powinnosci nienalezy pod winami Opisanemi w Prawie A° 1620. Fol 4 Titulo pospolite Ruszenie wiec tedy popisy zaniedbane ponowic znowu na przysztym Seymie Obowiązujące Prawem Urzędow Kasztelanow y koło Rycerskie Woiewodztwa kazdego Sub poenis de negligentib. Officialib. Statuti Statuto Zamoyscii in proc. A° 1543. Fol 144. Titulo dignitates et Officia descriptis Szlachte zas pod Surowoscią kary Konstytucya 1620. Fol. 4. Titulo pospolite Ruszenie opisaney Atak Stan Rycerski rzeczą samą y Jmieniem będziemi Cwicząc się w Koleu w Dziełach woiennych a koniec y Rynsztunki Zolnierskie Sposobiącesię wczesnie abysmy tak opatrzeni przeciwnie, odwracali nasznie niebespieczne przypadki, broniąc Wiary Swiętey, Oyczyzne Prawa y wolnosci y pomnazając Chwałe Boską.

Tezas Woiewodztwa ktore od Pospolitego Ruszenia Są uwolnione anno 1717. Fol. 2. Titulo pospolite Ruszenie, Woiewodztwo Mazowieckie Podlaskie ziemie Łuskie &ca. przy dawnych Prawach y Zwyczajach Konserwowac, ale do wyprawy Ludzi woiennych Są obowiązane Zdajemisię, aby wroli po Dwa Tysiące przynammey Lubwięcey tozyli z Podatku obmyslonego na Seymikach dla Służenia Rynsztunkow Zolnierskich Sposobiącesię wczesnie w Stron potrzebną do woyny ktora w zawiadywaniu y dozorze Chorązego y Miecznika Ziem y wdziału ma zostawac złozona, zeby zawsze czysta była, w suchim mieyscu Leząc, zdajemisię dlatego aby Pachołkow Trzydziestu zawsze Trzymac kosztem woiewodztwa y Ziem obmyslonym z Czopowego, ktorzy Pachołcy z Stron przysposobioną zawsze

Kdozyc

Chodozyc y ćwiczyc się mają w Dzieciach Zołnierskich przyzwoitych aby w czasie Potrzeby zdolni być mogli z Dziesiątnikami nad Ludźmi odprawionemi, Ci tedy Pachołcy Zaciągnieni w Słuzbie pod Władzą Chorągwi w Dozorze Mierznika y Ziem mają zostawać.

Poniewaz Czopowe przywrocone Woiewodztwom Konstytucyą 1652. Fol: 7. Titulo Czopowe z tym obowiązkiem aby wydawane było y wybierane na Zapłatę Woyska Zabraniając wyrażenie, aby nie było trawione na żadne inne wydatki, Teraz zas przeciwko Prawu y Słuszności przepada w Ręku korzystających ktore ponowie y przypomnie toz samo prawo dawne zalecając aby zachowane było. to jest: Zeby to Czopowe znowu na zapłatę Woysku od tąd wydawane było. Ktore wydawane ma być według opisu Konstytucyi 1622 N° 22. titulo Czopowe.

O Szafunku Krolewskim.

Zeby zas zasługujący się w Woiewodztwach y Ziemiach mieli Swoję nadgrodę y szafunek Krolewski, Sama od tąd Sprawiedliwość miarkowała, aby bardziey zasłuzeni niz Szczęśliwi korzystali w Łasce Panskiey. Ten Sposob wynayduię poniewaz pactis conventis oznaczone są Miesiące Zołnierskie rowne zatym niech będą opisane y Miesiące Senatorskie Ministrow Status y Dwor Krolewski niech odbiera Łaskę panską od pierwszego Dnia Lutego do ostatniego tegoz, Zołnierze zasłuzeni w Woysku Rzplitey od pierwszego Dnia marca do ostatniego dnia tegoz miesiąca, Stan Rycerski to jest Urzędnicy zasługujący się w Wodztwach Ziemiach Krolewi y Oyczyznie za zaleceniem Senatorow własnego Wodztwa lub tez koła Rycerskiego przez Uchwały Seymikowe y dlatego aby przystęp był wolny kozdemu Urzędnikowi y Szlachcicowi przychodzącemu do Krola Jmci z Prawem zasług Swoich w Miesiącu przypadającym na Stan Rycerski Ostrzec to koniecznie Prawem. Gdyz gdyz wolny narod Wierni Polacy Krola jak Oyca kochamy a zatym Synow do Oyca przystęp łatwy być ma Ktorego nam Zuchwali niemcy Słudzy y niewolnicy Pana Swego Dziedzicznego bronią y nie dopuszczają.

Ronny

Równy Porządek miesięcow wyżey opisanych w każdey następuią-cey Czwierci Roku ma być zachowany. Opisac także y warować Prawem należy. ażeby od tąd Starostwa y Krolewszczyzny do Szatułki Krolewskiey wracaiące się nie obcym należą w Dzierżaiącym się ale własnym y Prawdziwym Urzędnikom tych Woiewodztw y Ziem w których wspomnione Stwa y Krolewszczyzny leżą były dawane pod nieważnością Przywileiow, y owszem Pieczętarze Koronni takich bezprawnych Przywileiow pieczętować maią pod utratą urzędu pieczętarskiego. o co Forum Ukrzywdzonemu Woiewodztwu z Pieczętarzami w Trybunale ktore zregestrowaniu lub terminorum tactorum, ma przytym uprasząc Woiewodztwo Xcia Jmci Prymasa y Senatorow Swoich w tey okoliczności aby Krola Jmci przestrzegali zalecaiąc zachowanie Prawa poprzysiężonego. Jeżeliby zas ta przestroga y prozba nie była skuteczna, tedy na owczas Stany R. P. postąpic sobie maią według opisu Konstytucyi 1609. Fol 222. Titulo Deklaracya Artykułow de non praestanda obedientia.

Ad tego wolno będzie Woiewodztwu Ukrzywdzonemu obronną Ręką nie dopuszczac obcego wdzieraiącego się na te Dzierżawę, w czym Senatorowie y Urzędnicy Własnego Woiewodztwa baczność mieć powinni, Dla ubespieczenia zas Prawa postanowionego od tąd Administracye na Starostwa y Krolewszczyzny po zmarłey Rzecze pozostałe nie od pod Skarbich ale od Woiewodow maią wychodzic, to iest każdy Woiewoda ma dawac administracye Dobr pozostałych w Swoim Woiewodztwie Powinni zas od tąd będą Stolnikowie y Podstoli Łowczy Skarbnicy każdy w Swoim Woiewodztwie, Ziemi y Powiecie spisywac Stan Dobr Krolewskich tak po zmarłey Rzecze pozostałych jako tez y w ciągu Lat Zawsze przestrzegaiąc całości tych Dobr dla ubespieczenia y pomnożenia kwarty Skarbowey

Kiedy zas Krol Jmc w Panstwach Swoich Dziedzicznych Zagranicznych znaydowac się będzie w ktorym Szatułki Stow y Krolewszczyzn nie iest pozwolony Prawem Krolowi Jmci aby zatrzymanym dlatego Szatułkiem miesiące wyżey rozporządzone nie były pomieszane

pomieszane, zdaje mi się zatym natenczas pozwolić prawem Xięciu Jmci Prymasowi Szafunku mianowicie Starostw y Kroscwszczyzn, nowy tego przykład czytamy w Długoszu Lib 10 Tit 49. Z Ludwik Krol Polski y Węgierski Zawizce Biskupowi Krakowskiemu przed nie bytnosci Swoiey w Polszcze rozdawać Starostwa y Kroscwszczyzny pozwolił w R.u 1321.

O Pogłownym.

Znaiąc Sromotny Sposob podatkowania w ktorym narodzie to iest pogłowne postanowione naprzod Statutem 1520. Foll. 115 Titulo Contributio a Singularis Capitibus dla poparcia Woyny trwaiącey z Tatarami y Jnnemi nieprzyiaciołami wtenczas gdy iszcze Zupełney Wolności niemiała R. Pta znowu ponowione w 1676. Titt Subsidium Generale dla poparcia Woyny Tureckiey na odzyskanie Kamienca y Podolca od tędzas trwaiące przez zaniedbanie rzeczy zniesc koniecznie postanowiwszy od płacenie z Gruntow to iest Łanow czyli wołok iako się w ktorych Woiewodztwach znayduią Dobr pomiary, A w ktorych Woiewodztwach tego pomiaru Gruntowego niema, komissye niech będą naznaczone dla uczynienia pomiaru w Dobrach ogulnie wszytkich przyłączywszy do Kommissarzow przysięzłych miernikow to iest Geometrow ním zas do tego przyidzie poszkłku Swiateczným wykonaniem zeby niezawodna płata woysku była, czopowe y Szelężne mają być wypłacone na woysko, ktore iezeliby nie wystarczyło, tenże niech wybrane będą pobory opisano konstytucyą 1670. Foll. 37. Titt Deklaracya Woiewodztw zczas pobory wybierac maią, pobory po Woiewodztwach na Seymikach obrani, ktorzy wybrane oddawać będą do Grodu w czasie opisanym konstytucyą 1717. Foll.53 Titt regularnem punktualney Płacy woysku 1.mo tertio Art. Służbe po niemieckiemu woysku. A tak ieszcze w ktorych Dobrach Łanow lub wołok pokazze się sprawiedliwie, postanowią ciz komissarze płacenie podatku w Roli z Gruntow rozmierzonych to przezornością gdzie Grunt Lepszy więcey, gdzie podlejszy mniey w Dobrach kro

tewskich

Krolewskich y Duchownych Więcey w Dobrach Ziem. mniey biorąc w tym Przykład y wzor z Uniwersału połorowego 1572. Proszę zas Dawne drogie przywodząc Rachunkiem przyzwoitym do teraznieyszey monety Płacenia nie zawodne Woysku Ostrzec, albo też iż Sami Ziemianie y Inni po wszytkich Woiewodztwach Wypraw przychody y pozytki rozne Dobr wszytkich zważą pilno z ktorych Częsc Dawadzieste w Dobrach Dziedzicznych, piętnasto w Dobrach Duchownych, w Dobrach zas Krolewskich Czwartą Częsc dla Starostow y Dzierżawcow zostawiwszy. Przy części dochodu Krolewskiego rocznego Lub Intraty na woysko Zapłatę naznaczą. Podobnie Czytamy w konstytucyi 1562. Fol 26. Titt Opozwoleniu Czwartey Części N° 27 Titt 22. Niech zatym Sromotne Łakomstwo Starostow Miłości Oyczyzny ustąpi, Płacenie zas niezawodne Ostrzegą pod winą Dwoistego Płacenia w Dobrach Ziem. y Duchownych, w Dobrach zas Krolewskich pod Utratą Starostw Lub Dzierżaw ktore wpadałli wynazione y postanowione płacic ma nietylko poddanstwo, z osiadłości Swey, ale też Dziedzice y Dzierżawcy według Statutu 1537. Foll. 114 Titt Contributio Art Qualiter Contributiones exigendae aut ea Simul pecunia parta quam illi ipsi Domini ex Decreto Conventus in publicam Contributionem Solvere debent, bo to tym Sposobem opisanym Wiele Millionow Wynieśc z podatkow opisanych, taki miarą Policzę, że się do przyczynienia woyska a mianowicie piechoty. jako naywięcey zachowawszy Statut 1527. Titt Bellum Foll 41 Art Praefectus. 200 Millites. Dwoy więc do Dwuchset Ludzi, jeden Kapitan Porucznik, Chorąży y Podchorąży Inni przy tym Kaprale lub Dziesiętnicy Całe Dosic aby więcey potrzebnieyszych do Boju Zołnierzy było niż kosztownych Officerow ktorych przeciwnie teraz az nadto a woyska niemasz do potrzeby obrony. a zatym woyska przyczynic widoczna kaze potrzeba y przykłady Chwalebne postronnych narodow, ktorych Liczne woyska Zapieczętowują przed Swiatem ubezpieczaią w przygodach y bogacą kray.

Więc y nam postrzec się należy raczey się w zbytkach nieprzyzwoitych pomiarkowac, opatrując się potrzebnym woyskiem dla obrony kraiu ktey

Ratunku

Ratunku Oyczyzny, Sławy narodu, Ubespieczenia roszarpanego prawie po większey Części Kraju Polskiego, bo lubo Konstytucya 1717. zmnieyszone dla zmniejszonego Państwa kilkunasto letnią woyną, gdy iednak Pokoiem kwitnącym przyszła Polska do Lepszey Pory y Stanu, więc przyczynić woyska należy z którego aby pewna Obrona y korzyść była, Zdaie mi się zatym żeby odtąd woyska własne każde Województwo miało w swoim Województwie Miastach y Miasteczkach, rozłożone pod władzą Woiewody y Kasztelana w zawiadywaniu Urzędników swoie wodzkich, którzy Officerami mają bydź w woysku Woiewództwa swego, aby tym sposobem wracały się do Gospodarzow wydane pieniądze na woysko, Częścią przez zakupowanie Zboża na prowiant, Magistrow woyskowych, Częścią przez Płace wyznaczone Urzędnikom Woiewódzkim y razem Officerom woyskowym pod Czas woyny zas dopiero woyska wszelkie do władzy Hetmana Męstwem y Dzielnością mają należyć. Żeby zas pod Czas pokoiu nie umnieyszano Męstwa y Dzielności woyska, zdaie mi się zatym aby corocznie Części woyska przyczynionego obozowały na pograniczach Królestwa Drugiego zas Roku, niech inne Części woyska do Obozu następuią aby sprawowane woysko czas Słuszny spoczynku potrzebnego miało, w przezorności rozsądnego Hetmana zależy. Oprocz tego popisy woyska co Roku bydź maią przy Hetmanach y Pisarzu, które aby tym sposobem w Dzielności Rycerskiey czułe zawsze ćwiczyło się woysko y Liczba onego zupełna pod Chorągwiami do widziała się zabiegaiąc kradzieży Skarbu którą gdyby był kto przekonany ten zatym iako peculatus Dekretem Hetmańskim | Lub Sądu innego przyzwoitego ma bydź karany bez żadney ochrony.

A tak granice Państwa y Spokoyności wewnętrzna ubespieczona będzie. Żeby zas Województwa Podolskie y inne pograniczne przystąpiły do Sprawiedliwego Porownania się współdatkowaniu dla przyczynienia woyska miłością Oyczyzny y żądaniem ubespieczenia własnego też Województwa obowiązać, ile gdy odtąd każde Województwo mieć będzie własne woysko w Okręgu swoim mieć obronę Domową y korzyść pewną

y wszyscy prawa mieć będą. tak z własnego zaciągu wojska, jako też z Borów w Rzdu na pograniczu stojącego. A do tego lubo to województwa uwolnione są od podatkowania rownego mając wzgląd słuszny na owo że spustoszone do szczętu były tez województwa, gdy iednak teraz lwitnącym pokojem do lepszey przyszły pory. Więc równie podatki wraz z innemi województwy z gruntów osiadłych płacić powinni swojemu własnemu Woysku, czyli prze upor pod grzany temu przeciw będzie ex sub vinculo Confederationis uczynić to należy. Woysko Dawnego zaciągu Konst 1717 w służbę przyięte, aby także w Liczbie żołnierzy statutem 1527 Fol 41. Tit Bellum Art profectus Art profectus 200 Millitens Ducens było umiarkowane tak Ochrona Woysku y potrzeba officerom dawnych wiadomych do nowego zaciągu radzi.

Zbor Toruński z Zbory Dysidenckie przeciwko Prawu za Przywilejem JKr Mci wymurowany aby był zburzony usilnie starać się o to czyniąc zadosyć Prawu 1717 Fol 25. Art 4. od tąd zas przestrzec Króla Jmci przez Xiędza Jmci Prymasa y Marszałka Poselskiego, aby takich bez prawnych przywilejow y owszem żadnych które JP Minister Bruchl Proboszcz Zboru Budynszczyzkiego podawać nie podpisał y pieczętarze które aby nie pieczętowali takich przywilejow pod karą niżey opisaną.

Uraźić się mają JJP Posłowie na JJWW JJP Pieczętarzow które że się ważyli pieczętować przywileje na urzędy y starostwa Dyssidentów przeciwko konstitucyi 1717 Fol 13 Art Przywileyow w miesiące Żołnierskie doskonale obserwować mają żadnemu cale Cudzoziemcowi y Szlachcicowi niepewnemu. a Dysydentom wierze z których da y ubliżeniem katolików Łaski Królewskiey nie pieczętuiąc, a zatym upraszać JKr Mci przez świątobliwość wykonaney przysięgi Pańskiey aby Stwo Spiskie dane przeciwko wspomnionemu Prawu JP Ministrowi Bruchlowi z Zboru Budystyńskiego Proboszczowi dać raczył przywrocić prawo wiernemu katolikowi kościoła Rzymskiego mianowicie JW JP Potockiemu Wodzie Polnemu Generalstwo Zas alboteyż JWJP Potockiemu Czesznikowi Kor. przełożyć. oraz

Królowi

Oraz Krolowi Jmci wzgardę Szlachty Polskiey, że gdy Jmć Pana Bruchla Ministra że niedopuszcza y nie pozwala Audyencyi a Krola Jmci Szlachcie Polskiey Urzędowney z Prawem za Sług Swoich przychodzącey kupcom zas y Szotom Warszaw-skim Łatwy przystęp do Krola Jmci czym y z tym zuchwałym y nieroztropnym postępkiem od Uraża Serca Szlacheckie od Domu Krolewskiego.

Memoryał Krolowi od Senatorow Podany.

Senatorowie w Warszawie przytomni przy oswiadczeniu winney y naynizszey Submissyi JKr Mci Panu Swoemu Miłosi-wemu z obligacyi przysiężoney Majestatowi y Rzeczy Pos-politey Uwagi mniejszey znayglebszym Respolitem podaią reprezentacyą:

Jako zniezmiernym Publicznym Ukontentowaniem z powrotu JKr Mci do Polski wszyscy się cieszyli, tak gdy teraz z rownym Ukontentowaniem przychodzi Jm-ci Brata Swoiego Pana Swego upraszaią jako nayunizeniey aby JKmć wyperswadowany być raczył że nieustanie y gorąco cały narod wyglądać znowu będzie przybycia JKmci do Oyczyzny z Nayiasnieyszą Panią Jeymo-scią oraz z Nayiasnieyszą Familią Swoią aby tak y Krolestwo Jchmosc Rodzicielskich Serc przed Oczyma ponieważ mając tu się dłużey zna-mi zabawiali, y nayi Cały poznania Krolewiczow Jchmosciow Szczęscia doniesli.

Ponieważ z woli JKmci czego mu y Prawo y Zdania Senatus Consilij mowi zostawiły ma przyiść do Seymu Extraordynaryinego, więc te refle-xie Supremo Judicio JKr Mci Senatorowie przytomni że wspolnym podaią Respolitem, że przed Seymem potrzeba wyrzec wprawdzie y przeszłych y ostatnich niedosycia przyczyny y one opisztrec abo to Jego Krolewskiey mosci Sapientia y Oycowsko wprzod uprzątnąć dobrocią;

Aże Uniwersał wydany, ktory nietylko nam Senatorom ale y Ministrom Samym niebył wiadomy, a zgdy z Druku wyszedł tak jest w niektorych Punktach uszczypliwym projektem skoncypowany, że nietylko Oyczy-

tych

Oyczystych Synow opacznym przed WKrMcią, jnwolvit udaniem, ale w jest Sensibilius wmawia w nas Polakow jakobyśmy cnię tobliwych WKmci jnteneyach sk[illegible] myśli y jnterpretacyę mieli. A z tąd niech każdy zważy jeżeli takowy Sposob zjednać może konfidencyą jnter majestatem et libertatem jeżeli barziey nie zagradza drogi ad uniones Animorum, jeżeli do dalszych zmiłac[illegible] Obbyga w Koronie y Litwie narodow, y do wzruszenia Tranquillitatis publicae nieprzyprawia, jeżeli nie wydaje na oko prede[illegible] minus jednych, a poniżenie drugich, rownie w tey Oyczyznie urodzonych y Zasługuiących się. ana ostatek jeżeli takowy zarzuty ktore wrzuci na niewinnych wkładaja Seym, ktorego, podobniejsza zatym Sequelia, że ci ktorzy WKMci [illegible] takowy do Uniwersałow puncta podali, ci Sami y przeciwko Seymowi pomyślnego niżyczą Sukcessu gdy takowy z daleka do niego Czynią preparatoria.

Prawda jest że niezgody rozdwojenie Rady nieporozumienie się które spospolitey potrzebuia konfidencyi, Trudności w Seymowaniu Czynią, ale prawdziwa y jedyna Racya, ktora y Dysensie Sprawuie y Seymy psuie jednak jest ktora wszelkich nieszczęśliwości y nie ukontentowania publicznego ata jest, że jedni nad drugich Sobie rownych wynoszą się inmym wszytkim do Serca do łaski do kredytu u WKrMci [illegible] Drogę zagradzaią y owszem niegodziwie ich Czernią, jako to et ex contentis uniwersałow wydaie się, że Sami wszytkie do siebie Rady wszytkie po urzędach Dyspozycyi do Honorow y Awansow promocyę, wszytkie do Trybunałow y kommissyi Dyrekcyę w Polszcze y Litwie do Siebie pociągaią tey wszytkich utrzymuiąc opinii, że Awanse, Urzędy, Krolewszczyzny. Starostwa wojskowe Prelatury Duchowne, przez ich Tylko ręce dyinie jda, rzec, jakoż w Rzeczy Samey takie się dzieje, z tąd po Seymikach gwałtowne zjazdow Obierania kogo Chce Szlachta, ale kogo im jmponunt z tąd w Trybunałach niezgodny Deputatow chcemy obranych jntruzye, dobrze Obranych Contumeliose expulsiones, z tąd Sprawiedliwości upośledzenie, z tąd krzywoprzysięztwa, z tąd zamieszania Krzywd Szlacheckich, y nieukontentowania publicznego Origo, z tąd zacne Familie [illegible] że chcą się do Samego Krola Pana y naturalnego Łaski dawcy udaią, gdy to jednak uczynią mimo tych ktorzy

tych ktorzy rządzić pretendują, y nietylko w prozbach Swoich odrzuceni bywaią, ale y opatrznym udaniem pod pokrywką że Majestatu Szpetnie od Malowani zostaią, ztąd ministrowie Rzlli et Rais widzą krzywdę Swoię, y Załosię Sprawiedliwie, że im insi ich Urzędy y prerogatywy wnadaią, że wspusie Zotmiesłie nie obserwowane y zasłużeni wcysłu. y R.P. n. premiantur, że papiery do podpisu niewcuszy Swoy naturalny kanał mieważe dzisiż przez kogą ila ztąd Senatorowie Malowanemi się u dworu y Wrodztwach widzą, ani potrzebnego kredytu do Słu. teczniyszego Służenia WK Mci trzymać y Oyczyznie Sporobić niemaią, wszyscy zas i przeciez przewiższi nasobie nie mogą ut emodicent urownych Sobie protekcyą y Reklamen daią niechcąc y niemogąc dependować, tylko od iednego Boga mam danego cz Libryis Sufragyi sobie obranego Pana, ktoremu pewnie taliwa Sytuacya wzalice się teraz znayduię, R.P. musi bić tayna, y znać ci efectu że mu ią ukrywaią ci ktorzy do ucha Panskiego Akces Sobie przez detrusionem Innych zabieraią, wszytko to Nayiasnieyszy krolu bolesnie musi rannie wolney R.P. Wrodzonych Synow, ktorych gdy accusare licett quis innocens erit bez iustifikacyi zas milit się niemoze poki go nie wydadzą accusatores.

Potrzebuią zatym iustifikacyi y te w Uniwersale niedyskretnym piorem na wiernych poddanych włozone potwarzy, iakoby oiz kodliwych WKmci nate oyczyznie zamystach Posłow bene Sencientes podstrzegali y kalumnie po Woyewodztwach przeciw maiestatowi WKmci rozsiewaią zarzut taki Ciezki nie refert in vestigationem.

Dopominać się tego będą y niezli y przyszli nasiym Posłowie nie odpisaią się, wszyscy wierni Poddani WKmci bo iako w Dobroci iego Swiatu wiadomey Szczęsliwie korzystamy, tak anathema sit ktory Siłe WKmci ku nam Intencyę nieposzlakowanie, w Radach iego, az prawem Oyczystym zgadzaiące się akcyę zle zle

tłumaczyć wazyłu

Tłumaczyc wszystkie. Ale jezeliby to nam pro crimine poczytano, gdy na praedominium jedney Familii zalemy sie, appelujemy do Sprawiedliwosci WKMci Pa[na] Łaskawego y Sprawiedliwego, abys tego pro Crimine laesae majestatis Sud nie poczytał, ale abys uczynił dystinkcyą inter praedominium Civile et dominium regale WKMsci Nll^o, ztąd tedy Explikacya Intencyi naszey aby wniesione w uniwersał obojętnym Stylem zarzuty nie szkodziły nam w łaskawym Sercu WKMci, Smiałosc bierzemy Supplikowac WKMsci P[a]n[a] Nll^o prosiemy wzgląd Panskiey ku nam wszystkim dobroci o niedanie wiary albo do uwidzenie spraw dy zazdrosnym naszym, oraz y o tę Sprawiedliwosc abysmy do łaski y kredytu w Sercu Panskim oddaleni nie zostawali, zas do ~~pok~~ ...zow Krolewskich wspolnie przypuszczeni byli. Dan w Warszawie.

Kopia Listu JmsP Hetmana WK: na Seymiki Gospodarskie 1741. rozpisanego.

Ktoz nie przyzna Szczęsliwemu KJmci Nll^o Mll^o Panowaniu pod ktorym zapomniawszy dawnych terazn[iejszych] nie czując przyszłych nie uwazając pericula, w miłym pokoiu prawdziwie obdormimy in Dominio Spusciwszy na Panskie Oycowskie Dobrotliwą y nieffatigowane Staranie Sortes bespieczęstwa, ktoci się wszystko mundus dispositioni traditus, nas za namiesnicza po Bogu Nayiasnieyszego Pana Protekcya pax alta per omnes et tranquila quies, tak smaczna uspiła, ze nawet paries dum proximus ardet nie otwieramy oczu ad prospiciendam et Conservandam Securitatem, ktorą Szczegulnie N^c Pana czułosc sustinet dum fortuna premit. Juz to przez dwa Seymy podawał JKMsc Nll Mci to w Uniwersałach, to w Instrukcyach na Seymiki przed Seymowe umnd pero nezeparium do utrzymania tranquilitatis publicae, Srodki ktoreby dobrotliwe jego sekundowały Intencyą Aukcyą Woyska, nie dla zaczepki naymnieyszych, albo Sąsiadow Przyiazznych irritacyi ale dla własnego wewnętrznego bespieczęstwa zmierzające, przeciwy arcana malignitas odrzuciła publicznie indoluit, a tym Czasem Indies w kazdym dobrze zyczącym Oyczyznie Swojey augetur dolor crescente metu słysząc zewsząd pro-

minantia pilis

minatia filis zebyśmy przystałych sitach niedbale położem tego

niezgorszyli, tedy profesyi mojej jako Senator quid quid nocivi ci

dero przestrzegając w tych Dniach Partykularnemi po Województwach

rozporządzeniu naznaczonych, przypominał felix regnum quod tem

pore pacis providet bellum, a jako Hetman niemając czymby się miał

opponere jak nayskuteczniejsza do swiele masię auctor tirlute et nu

mero tirco sposoby radbym upro si intaminatam fidem przy doste

pstwie JKMci JEMci przy prawach y Swobodach Oyczystych całe y

cale nieponorowane, ciriendo etiamsi mori oportuerit non negabo ze

mi zostaję zasiąd pltu JKMci JEMci wierny Oyczyzny kochający, wolności

apertor, oraz debity cultor et aestimator.

List od JKMci do JP Hetmana WK. z Drezna d. 14 7mbris

1741.

Wielmożny szczerze nam mily. Odbierając częstokrotnie od uprzey

mości Wasz pogrzyszczony z Przychilnością ku Majestatowi nasze

mu złączony wierności Contestationes. niespodziewaliśmy się nig

dy abyś uprzeymość Wasza niemiał operibus et factis comprobare

tego, co scriptis dictisque nam spopondisti niemoglismy nigdy dać

kredytu przeciwnym wieściom et volitanti famae, az kiedy teraz

od Ministrow przy boku naszym zostających z własnego Listu uprz

uprzeymości Wasz nad Cymili Hospodarsku rozpisanego (: którego

tu kopią przysłał.) mamy relacyą jako uprzeymość Wasza, mate

riam Status Aulicyi Woyska ad trinos ordines należącą tanquam

in acephalo Statu Rei publicae partykularnym mocą domowego tyl

ko rozporządzenia, mającym Consultacyom insynuował, a tym sa

mym Supremae nostrae w tych oraz Panstwach Authoritati wielce

sprzeciwiłeś się musiemy nato tym barziey ubolewać im mocniey ze

in ista curarum do utrzymania Interna et externae w tey miley Oyczyz

nie tranquillitatis czyniliśmy aplikacye, oddaliśmy się na czas do Panstw

naszych Dziedzicznych dla ważnych Interessow Imperyi, alesmy tak o całość

tego Panstwa Rządom naszym od Boga powierzonego ubespieczyli, aby

w srzodku upałow woiennych, między Sasiedzkiemi Monarchami będących

naymnieysza

naymnieysza niedosięgła pióra, a zatym nienależało utro declinantia invocare fata, nie było racyi Sacrum munus Swoiego polecaiąc dis crebiori novercantis fortune podawać y brać przed siebie drogi prawom protestwa tego przeciwne. Żądaliśmy potym mości Wasz Listem naszym d. 22 Lutego Roku teraźn. przez Urodzonego Hundorffa Oberszterleutnanta Woyska naszych Koronnych pisanym, aby był partyą Woysko polska etc. według Requisycyi Obywatelów tychże woiewództw, któros nam uprzeymość Wasza natenczas Sam do mieśt, Chorągwiami z niemi, uprzeymości zas Wasza Woysko do Obozu, iedno pod Piotrowin, Drugie pod Sulejów ściągasz, co czym przeciwko wyraźnemu prawu Anni 1717 y mimo wolą naszę, atak wzamiast Straży Granic, według przysięgi Swoiey y żądania naszego, tez partyą Wóyska Polskiego pod Sulejów Ordynansem

Mowa JPana Sieniuta Marszałka Nadwornego WXL. na Seymie Roku 1740. po Sttym Michale.

Czyli to prawdziwa Nayiaśnieyszy Królu PN Mść, czy do ściśleyszym wynalazkiem dla przykładu y nauki potomnym Czasom zostawiona dawnych Wieków Tradycya, że Kamienne między Asia niemego posągu iasności Słońca oświecone y ożywione niezwyczaynym y nad przyrodzonym głosem dały znak wymowy w Samych nawet nieczułych Statuach wdzięczności inney ztey wątpliwey powieści nie omylna przychodzi Refleksya, nad Same Kamienie twardszym y ociębleyszym byłbym nie wdzięcznikiem gdybym wschodzącey nademną Łaski WKMci Mojemu przemilczanym blaskiem przy nayglębszey Majestatu iego adoracyi, głośnym y publicznym wyznaniem nie wystawiał Sprawiedliwey powszechney milczeniu nieubliżoney Pańskiego Oka attencyi, która iak dozorna pilnością nawszystkie posięga Strony, tak równym wyrzeczem taski iasności wszystkim ogólnie y

każdemu

y każdemu wszczególności udziela, że y mnie wdalekiey od Tronu per spektywie uniezupełney przez Lat 20 usług czyli Szczęścia mego Sytuacyi Łaskawie upatrzyć y oświecić, oraz wiekowładną mocą jako Atom pod misę poniggnąć y nalepszy widoki wyrowadzić raczyła, kiedy mnie do wakuyącey Marszałkowstwa Nadwornego powoławszy Funkcyi w Nayświętszym Radzy twoiey Kole, w nayspanialszych wszelkich Oyczyzny Swiatel zebranych Senaie, w rzędzie Wszystkich wiernych usług Tronu ministrow twojich oczom, nay pożądańsza w Przyspekcie Nay łaskawszego Oblicza twego ulokowała.

Słuszę Nayiaśn. Krolu I.M.P. jakom powinien całym y wcałym życiu głosić będę dobroczynne skutki Łaskawego wyrzeczenia, oraz nie porownaną dzielnosci Milościwey Gospodarney w Ekonomiey Łaski ręki Twojey; ktora przenesiona nigdy z zastarzałego Siedliska dobrocią y Łaskawością pierwszych Jagiełłow trzema wiekami w tyże Oyczyznie zgruntowana, a niedawno fatalnym Słonecem, wzrobie wystrzonego Panom Swoim y R.P. Oyca mego uderzona y Obcięte z Pięknej Senatu Plantacyi wywrocona planta Oyczystych Łask mojich wzrobie Syna dobrotliwie podniosszy y tona dworną Łaską dobrze podparszy w pczęśliwey y zręczniejszey prostą ku Słońcu Swemu obroconey zaszczepia Expozycyi y przez ożywiającą respektow Panskich wzglądy w nowe Latorośli Majestatowi twemu powinney usługi Dobru Pospolitemu pożyteczney przysługi Domowi memu Honoru y Zasługi krzewic się y rozrastać pozwala.

A jako wszytkie w Publicznych y Partykularnych Okolicznościach dzieła W.K.M.P.M.M. rowną według proporcyi swojich mają uwagę doskonałości, tak y w szafunku walansow pełne są głębokich rad, przezornych myśli wyroki y rozrządzenia jego kiedy laska Krolewska moię w oddaniu do rąk mojich tey Laski tak własnie y przyzwoicie, z nakazu z Imieniem Urzędnika Ministra y Sługi Swego pokombinował że sama Laska odnawia w pamięci przyczynę y początki Imienia napobudkę Cnoty, y samo Imie przypomnieniem jest usług y fatygi y do Laski należących

y do Laski należących, zebym naw zer nierusszego, ktory Stawszysię pud pora podstarzałego Oyca, ztąd Imie swoje Sobie y Domowi pozyskał, powszechną Matkę rownym zyczliwości Affektem y prawowito podług zdolności Sił moich wspierając usługą w nie odrodnych Sentymentach Imienia własności Łączył z powinnością Urzędu.

Odbieram tedy N.K.I.P.N. Miłtwy z mislą czonym respektem z nayuniżen szym podziękowaniem do Straży dyspozycyi moiey konferowaną Łaskę Majestatu twego pośrzednicztwę głosow Szafarkę ruchow gro micolskie tym Szafowniejszą dla mnie Im większy jest Walor y wierne jącym konferyjący ręki własnych nie przebrany w Dobrodzieystwach nie wystawioną poważam y kocham ten drogi datek dla tak dobrego Dawcy nie przez chciwość nagrody ciągnięcie do usługi ale w samey usłudze nay zupełnieyszą znaydując nadgrodę z tak mocnymy Szcze rym przywiązaniem z tą uprzeymością Affektu y respektu do nay jaśnieyszey Osoby twojey, że dla tey Satisfakcyi z tworzenia tak łaskawemu tak upodobanemu Panu pracy y za odpoczynek, niewczasy zawsze gdy, trudzącą publikę za nay milszą Spokoy roszczenie będę.

Tegoż.

Niewbroisię pewnie N.K.I.M.N. w Rękach moich ta Laska wzdradliwego albo niewdzięcznego berza, nie uczyni przez nie godziwe praktyki przez Interessowane Prywaty w Jasnych Wodach krwawego zamętu, ale w dosić uczynieniu powinnościom y Funkcyom swoim, nie z chęcimienia ale serca szczyrego wprowadzać będzie, nie zmitnego Rzodła, czystey lecz ma jestatowi twemu Wiary, nie przyćmioną żadnym prochem nie życzliwych Sentymentow ku Oyczyznie miłości, uprzeymey dla wszelkich Kolegow moich wielkiemy Zasługami dystyngwowanych y całego Senatu weneracyi, usil ney prawowitey ich przykładem y Manudukcyą, utrzymaniu Dobra y Szczęścia pospolitego kooperacyi

Będzie zawsze młotem Serca, poruszeniem myśli, Exzytarzem Affektowo do życzliwych gorących y ustawicznych Szlubow, ktore y teraz czynię do Pana Krolow y Panujących Krola za nieoszacowane zdrowie twoje I.K.M. Szczęśliwość, Spokoyność, y przeciągłość Panowania twego. niech N.K.P.N. Mił. tez ktore nam daty długo konserwuje niebo.

micha albo

Niech albo w biegu dni twoich policzone lemiwszym gornych Sfer obrotem przedłużają godziny albo praktykowanym dla Krola bogoboynego Faworow Swych przykładem w jak naypoznieysze czasy pomknie zamierzonego kresu, y wiele tam temu Lat liczb to bi przydadzą wieku.

Do Krolowey Jeymości.

Niech nayjasnieysza Krolowo Pła Stwa iey wzor y Przykład doskonały cnoty, ozdobo wieku terazniejszego zawstydzenie przeszłych, Honor y zaszczyt Płci swojey, jak nayczerstwieyszym zdrowiem, jak naydłuzszym dla twojey y naszey konsolacyi obdarza zyciem, niech z tey nayiasnieyszey y naydoskonalszey Pary nieprzerwaną y przez niezliczone Pokolenie prowadzą descendencyą, a w nayiasnieyszey z pozmych wiekow Potomstwie eterizuje Starozytną miedzy domami Panującemi krew Sławnego witekinda niezwyciezonych ottonow. pamiętnych Rudolfow, Szczęsliwych Karolow y Ferdynandow, cnotliwych Jagiełłow, niechay utkczona masiniami zycia y Panowania tego Opatrzności, jak Łaskawie zaczeta, tak daley nieprzestaiąc przeznaczone według Liczby krolewskiey Familyi twojey rozdawac korony anaywiększy dowod Błogosławieństwa twego w kazdym tey wspaniałey krwi dziedzicu jak nayuyraznieyszy heroycznych darow Krolewskich cnot y przymiotow Panującego nam Szczęsliwie Augusta reprezentuie wizerunek. W tych mysłach do naywyzszego Tronu głos y Serce podnosze, w tych Sentymentach, przystępując do Pocałowania Waleczney y dobroczynney Reki Łokmsci głowe moją do ney Panskich Stopniam. ten Charakter wiernosci całym zyciem weryfikować będę.

Mowa JW. Jmy Pana Kasztelana Minskiego.

Niechay sobie jako chce edax Livor, et nutrix semesq malorum malevolentia w Swojey siłącsię zawziętości exquisitus choćby nayweliewsey szuka y wynayduje Pretexty, ktoremi by mię y moje przepędzone na usługach Przeswietnego Powiatu Pietnastoletnie inter vallum krytykowac censurowac et velut nubecula przycmic oraz publiczney obiegui gloriam in ingloriam uczynic y odmienic et decus propensissime mea in publicus tenacitudinis in dedecus

obrocic

obroic usiłowac. ale się temu niedziwuję, boto y wdawnych czasow niezasypiała nocens fama invidia inveteratumq odium, lucdy się tak dawna, skarzono Sepulchrum patens: est guttur eorum. Prze byłem ja te wszytkie ostre cierinie przykrych detractiey omnia tum et stomatum conversumq in Authores scelus, byłyć wprawdzie wbiegu usługi mojej publiczney Impedimenta et offendi cula viarum. ale za pomocą Nay wyzszego Pana zastępow Nay wyzszego krola krolow są uprzątnione y oddalone, były na walności y zastąpione dobrze na życiu zarobioney reputacyi y zasłuzonego cum periculo et dispendio zdrowia y zaszczerbieniem Oyczystych Substancyi, chmury y burze, ale y te wszytkie ustąpiły in amoriam, a day BOZE inperennem publicae tranquilitatis przemienity się Serenitatem. rediitq clarior post nubila phoebus. miedzy inszemi Błogosławieństwa Bozkiego nadermną dowodami et inter cuncta Nay Pana zastępow Argumenta stawający in conspectu Umysłanow powrocony, a bo tro solo syn moy a sługa Umysłow, ktory uczcy jak przez trzyletnią Experyencyą y nabyty przez swoją Peregrynacyą polor, jakie kolwiek wmimsze znayduje Qualitates w Sercu Umysłanow przeczemnie dodaje y offiaruje;

List tegoz Jmi.

Mam pewną relacyą, ze opaczne Jmc Pa Jmmp przeciw powrocid miesce w Sercu Umysłaz znalazły, kredyt uczynity mi Expulsyą zdawnego y z młodości Lat naszych tot usibus doswiadczonego ku mnie Umysła Dobr affectu, ale będzie ten czas tak na mnie szczęsliwy ztkiętylko ktorego za nay wyzszego Sędziego obieram w zoyczystey kontrowersyi, wygram Sprawę, ale też razem ante omnia wygram y Reindukcyą do Łaski y do dawnego po usłużego respektu Umysła Dobr niedoliaze mi Jmc etc.

Tegoz

Doznawałem zawsze y własną doswiadczyłem Experyencyą, ze kto kolwiek iono penes Justipimam do Łaski y protekcyi W.X. czymi reburs nie odchodzi tristis a facie

Nieodchodzi tristis a facie Domini, natym fundamencie y ja teraz
w Interessie JmćP.N. z naypokorniejszą rzucam Suplika azebys z łaski
Swey do niestępney Impressyi JehmćP.N.N własney swey manu
Łaskawą konserwując Skuteczny pokazał dowod valide patro
cinij Swego, bo jezeli tylko allegare et non probare toe się acu
sare sufficit quis innocens erit, y powtore składam in sinum
Łaskawey Protekcyi jak naypokorniejszą Suplikę aby dtt. za
co pamiętną wewszelkich okazyach rozkazach y okurencyach przy
rzekając Obligacyą konczę niesłąszoną adusus jego aplikacya
y tym tytułem zem jest należytą obciwanego

Zawszę za wkazdych Okurencyach uznawałem nullo meo merito
JmćPana propensyssimam mi od dawney ku Sobie przyiazni le
nitudinem y teraz tym po usalszy, czyme scluius Jm partycular
niejsze łaski jego zdawna odebrałem dowody, dlaczego in omni
confidencya, polecam moie zanoszę Suplikę azeby ważnay
powazna, oraz za tym kredytem y affektem zła zoraz magni
ponderis Interpozycyą swoią u JPN evincere raczył jak nay
prędzey spraw moich przy wołanie wysiradczoną hoc in passu łas
kę usilnemu applikacyami y zupełno nie omieszkam wypłacać wdzię
cznością, ktorą miłali napamięć jako napamiętnym Rysuie
Sercu zapisuiesię

IW JMćPana Kasztelana.

kiedy krotkości czasu niepozwoliła mi podług pragnienia mojego
nasycić się dość gustowną dlamnie słodyczą przytomnego
JmćPana Dobrodzieja widzenia y ztąd do przykrego umartwienia
tysiączne zbudziła przedmioty, niemam wzajem mniejszego nautulenie
y konsolacyą wymienionych ztąd passyi moich sposobu jak
te kilka Literdo nog JmćPana ordynować wktorych obszernym
wierney moiey ku JmćPanu życzliwości nie incommoduie Suplike
wonim boiąc! nigdy aniograniczona, ani wymowiona, ani opi
sana, teraz

opisana, teraz jono nam niezabudosz te moią Submisyą ordynuię że
całe życie moie na usługi jono konsekruię, w którym życiu upew
niam że momentów tyle nowych sposobów wynaydować nie omiesz
kam do zarobienia y gruntownieyszego utwierdzenia nie odmiennie
go ku sobie Wmc Pana Dobrego affektu

Impet do Instrukcyi alias Aryngę zapisywać.

Jako zawsze powiat nasz N. tanquam non postrema pars ogrom
nego R.P. ciała wszystkie stanięte postanowienia y konstytu
cye pro supremis Oraculis czci y adoruie, oraz regulas bene
placiti w postanowionych przez Stany R.P. Konstytucyach ex
pressas et circumscriptas przy regularney obserwancyi zawsze przy
wodził ad Exekutionem, tak y teraźniey in cunctis singulis pun
ctis et clausulis konstytucye inviolabiliter in annuendo nec
in minima Iota odmieny nie odstępując wolą y dyspozycyą Stanów
Rzeczypltey do skutku przywodzi, że tedy ex mente przeszłego Sey
mu naznaczona jest kommissya, in ordyne zniesiona podatków
Ziemskich etc

Mowa na przywitaniu Seymu y Podaniu marszałka.

Pewniebym zgrzeszył n. leviori peccato przeciwko polityce y wszyst
kich debita humanitatis Prawom, gdybym nie zaczął od należy
tego tey izby która prawa daie powitania, składam tedy
Imieniem Powiatu naszego z osobliwszą każdego Dystynkcyą
powinną wszystkim Wmc Panom Selectis R.P. Quiritibus weneracyą
y oraz złączoną magnae Civilitatum Jedności onych rekom
mendacyą, cum hac votorum apendice, ażeby teraznieyszym publicz
nym obradom assistant Angelus Consilii et pacis, życząc
całym Sercem ażeby z Izby naszey nieszczęśliwa y doświadczo
na wszystkich królestw Burzycielka woyny Domowey, Pias
tanka nutrix discordia belli była eliminowana, a na iey
mieyscu unio animarum zgoda, jedność, miłość, meus omnibus

una w sercach naszych

una w sercach naszych radicitus była ufundowana przystępując

zas do Zdania Jmć Pana Marszałka mię chodzę in praedicamen

tum y Obszerne remonstracye przymiotow JWN. jako cognato sangui

ne złączony dlatego aczbym się niezdał facundus prodesse meâ oratio,

ale bez exageracyi idąc torem pierwszych in ordyne głosow pi

szę się y Ja z moją kreską na Jmć Pana N. Odebrawszy gratissi

mos Krola Jmć Pana przez JWN Characteres gdy w nich czytał

legitimam aprobationem prawdziwych moich in publicum sentimentow

y razem rzetelne dowody propensyi sine umysłu ku Sobie tenerri

tudinis, czuję w sobie acriores stimulos, do dalszey usługi oyczyz

nie ktora od nieprzyiacioł Swoich prius damnata antequam na

mowiona cierpi zdradzieckich Synow Aleye. Fatalne Skutki

mają zaw odpowiedziec BOGU y Oyczyznie Autores et fautores

wprowadzenia tak licznych woysk Connoedentium własne wnen

trznosci Oyczyzny Hostium, y ktorzy przyłożyli się czyli per directum

czyli per indirectum y teraz pomagają rozniecać hoc incendiarum

facem na pozar y zgubę pospolito załozywszy una sedem belli

utinam ni diuturni Sama im za torturę y męki Stanie Scelerum

testis et vindex conscientia a w tym pewne fervantia suspiria

upewniaią potrzeba że y BOG ktory ad Tryumphum bene

causa pomaga Confringat Fortitudynem Nieprzyiaciol

naszych bo za Sprawiedliwym Naywyzszego Sądem etc.

Mowa Posła do Krola.

Przezorna od wiekow Ordynująca Ludzką naturę Dyspozycya

Naywyzszego, acz Sympatyczną propensyą Ludzkie warcia

ust gienium sie kochająca jednak Oycowska NKJMM Dob

ra pospolitego Propensya extraordynaryiną wielowładnąz mocy

Swoiey remonstruie providencyą kiedy wszystkie swoie siły

na utrzymanie dostoynosci Stanow R.P. impendendo niezmruza

pilnego Oka

pilnego Oka, ale obsignato zpostronnemi monumento policya Pan
stwa naszego limina chcąc w całości konserwowac dbałe czym
pieczołowanie przy sztym zabiega In konweniencyom chcąc Staro
polską Antecesorow swoich trybem rezuscitowac eminentiam
virtutis suae prawie upadającą Polskich narodow sławę au
xiliatrici wesprzeć dextera, lucidi in favendo Consulendo medi
tandoq opere obumarło czyli sopitam dawnych Dzieł chcąc zco
pu ozualic dexteritatem, aze to Nayiasn. Regnanta zaczęte In
tencye y starania opus bez konsensu wszytkich R.P. Stanow
inanem pociąga laborem y bez ozywiającego zdrowymi Ra
dami zrodła kochająca obumarła Matka Nasza Oyczyzna resusci
tare niemoze. Pan nasz miłosciwy Szczęsliwie nam panujący
czyniąc cokolwiek do kochającego synowskiego należy Oyca Acta
da publicis dogadzające rzeczpospolitej Seym ordynaryjny Szcze
śliwy w Warszawie gdzie cum expectoratis pectore Angelos
czcia konsyliy. mnie zas nayiasnieyszy Majestat obviis civibus
wyptawił benevolentiam przydzielający mnie do JW. JP. Dobr
jako wiernie kochającym poddanym Conscientiae gratiam, Ja zas
actanto Impar oneri stawiając dziś in congremio wszytkich
Wm Panow naypierwey distinctim kazdemu wyptasam Cultum
apotym wielowładną Nayiwyższego Dyspozycyą do wiernych Rąk
mnie poruczoną uprasham czytac

Tu oddac Instrument Krolewski czytac do siebie pisany
Uczyniwszy zatym to co kolwiek Pan kochający Poddanemu roz
kazał a chcąc dalszą nayiasnieyszemu Majestatowi Jmu podda
nym remonstrowac Laske pisanych przezemnie czynie Dystry
bate Expedycyi.

Mowa.

Pozalionczonych prospero Eventu Sądach taki bym sądził zeprzy
szedł czas ktory pożnacznych Fatygach dopuszcza Spumantia
solvere Colla y oddalszych Dezyderacyi poządaną pozwala manu

tmpiciend

Spisionem. Ale wstrzymay się nico nieudolno swado z terminalną walędylucyą. Gdyż tym samym ustaje dziś sacra themadis juris dilucya następują sądy nieśmiertelney sławy które z rewencyonal nią Demissyą osądza wielmd Sędziów circa pluralitatem rec te gesterum ferowac będą judicatum, digna est supremis laudibus aequa themis. Jakoż ma swoje sądy nieśmiertelna sława w których co człowieki to sędzia racyonalnym wolnego zdania zaszczycony charakterem datum est unicuique judityum. Gdzież pierwszy co ordynie Rejestru w sądach nieśmiertelney sławy ad libram drżiswam WWy Pani Podstarości sądowy Ich Luż biorę na wagę twoją powaga sama perennis communis virtu tum judex która tym większe augmenta nieskomparowanym pochwałom twoim przynosi im barziey per ora et ora gentium podnosi tym barziey szacuje, im barziey grandeva merita perennis. Jeżeli od zacności prześwietny od prerogatywy familii swięc plante do decyzyi w sądach nieśmiertelney sławy, któż nie osądzi że Dom WW Prerogatyw Honorów y nieśmiertelney sławy jest perpetuum habitaculum genius immortale, manet multosque per annos stat fortunata domus. To universale o całey prozapyi judityum cóż zadecyzya, in particulari o tobie jedny WWy Pani Podstarości o to cię same widzi wszystkiey przeświet nego Powiatu Patryotowie communi decreto justitiae vindicem być sądzą; w Rafale angelum consilii angelum pacis ro zumieją, wota nieśmiertelna sława, canit sama per orbem in judicio gloria, drugi aktorat WWo Sędziego który nie post rebuje żadnego zaszczenia, gdyż jest dawno z przodkiemi w Wiel kim xięstwie Litewskim nexu sanguinis z tąż zarny imionami umilkł nay mnieyszey konnotacyi, gdyż circa candorem intami nate fidei nie notowanym nigdy charakterem future ingros sowany

Ingropsowany prosperitati przktorym takowa wsądach niesmiertelney Sławy zapisana decyzya ponieważ to Swiatu Całemu patet ześ Wmę Panie Sędzia wsprawiedliwości Łaskawości w Łaskawości spra wiedliwość zachowałeś przeciwsię pernatura Saecula in idcat bom judities mieć powinne. Zaczym Juditÿu niesmiertelney Chwały niewchodząc inagmitionem dalszych twoich Chwalebnych Dziełow y zasług wbyczyzmie takową ferayc judicatum osiędę adulispuma quid vota nostra morari. Przypada Eodem Ordyne Aditorat Wmę Jmę Pana pisarza ad prudentiam ktorego gdy mi przychodzi mowie uznac muszę nasiebie Urodzoney. Konsiliy mieudolności, przecedit mentem gloria tua mea Chociazby poręwczo ad Obsequia Eloquencyą Chciał co proferre, cozpotym kiedy quid quid sumus dixero, nec altomus Laudis erit. Więc te tylko otobie wsądach niesmiertelney Sławy Zerowaną promulguje decyzyą: że ci pisarskie pioro juz to Patriotow Amor do naywyzszych procmineneyi addet alas. Jeszcze Dekret mieczytamy wPrzeswietney Kancelaryi, do ktorey gdy spowinną idę adoracyą, ingenue wyznaie że jak doznaną Experiencyą ad Integritatem aequalitatis multum Contribuit, tak niewygasło dla siebie wszytkich zdezinkowała gratitudinem, Dana między desuper otheologicznych Pracach Decyzya bene de me scripsisti używa dzis tychże słow Sacra themis do ciebie preswietna Kancelaryą bene de me scripsisti.

Popadłbym wkontrawencyą Prawom ordinate Charitatis gdybym y wasze prawowite Coratus niepoddał poddecyzyą niesmiertelney Sławy Socÿ Comitesq Laborum niech Swiat Sądzi wasze merita niech bierze ad lancem krutyny waszą mierną Sprawiedliwości manutenencyą, apewnie wam jure perpetuitatis niekłopomne przysądzi Laudis Incrementa. Post latum et Promulgatum wsądach niesmiertelney Sławy Decretum przychodzi napamięć owa Rzymu Augusta walędylecia, ten

in decursu prac swojch mosił Senatu odrzyza, bene ne Rem pub licam gessi, agdy odpowiedzieli adimplevisti manus tuum tym konkludował, Ergo balote ad Jmplevistis y wg WW Przeswietnego Subsellium Assessores, gloriosissima manus bestruo. ergo balote et reas Servate Secundis.

Mowa W^o Jmć Pana Wawrzeckiego Podstarosciego Upitskiego Basu Sprawy w R^u 1749. Dnia 17 9bra w Minsku Miana.

Przyuczony wżalach, wsłowach jednak zkłac muszę gdy żal w Sercu zarszy ranami mowic austy szkłac Singultu medios jm pedientes Sonos nakazuje, lecz nie żal milczec gdy y rozum prze wyprzający Passya diskretnie miedzy zalem utrzymuje Equilibrium, mozna temperowac affekt, y Słowa, gdy zycia y Sławy fatalna mistlernie ręka, milczec nakazywac nalezy gdy wstyd zwyciężtwa albo przegraney radzi imponere digitum ori, ale gdy trzymac ssyle zarzębiona ktorych fatalną ręką JP Czudowski przebawił, potrafie bo tantum modo labia circa dentes meos, nun cyi Cladis meae pozostały, gdy Scintillae publici Excessus JPa Czudowskiego choc dosc krwią y łzami memi zbroczone in publicas ebuliunt Flammas, muszę otarszy Swiezą krew de cicatrice, et Lachrimas meas de maxilis meis wyrzucic Płomien nakwarzy Publiczney konfuzyi przed N. T. uprzsząiac, attendite et videte si est dolor sicut dolor meus. Muszę bolec że jako Urzędnik zzedzający na Exekucyą tiło prawami obwarowany Opressus byłem, bo ledwo miałem Szczęscie evadere modo De fensivo ex periculo. wtym pono pralitykowane przez JmcJ Excesa do daty rezolucyi, przeciwko mnie, gdy z najedzonym zaprawiwszy się bespiecznie mogł sobie perswadowac. peccavi et quid mihi accidit Triste.

A yeszcze gdy effrenata Licentia więcey ciągłow wypusciła targnut się na moy Honor Poselski publica Jmpietate jntuendo na zycie mo

wszystkie po bramach, gdzie tylko przejezdzać myśłem, Rzyt Dyffamowat, do Szabli porywat się. Było to N.S. non sine Spectaculo In oculorum utriusq gentis, dziwowali się postronni jak swojich traktują Posłów, y zacz ich ważą, gorszyli się Żołdzy, mając przeto offensam zemto znosił, mieysy Ludzie z Indygnacyą odwracali Oczy, Posłowie obcych narodów, mniey dla tey obelgi ważyć nas poczeli, a ja m to wszystko znosił, pro bono Comuni. natomiest gdy ani Obelga narodu, ani miłość Honoru Powiatowego, ani moja Partykularna Submissya nie uymuzta Dyskretnieyszego na moy Charakter względu, obrocił wszytko Staranie, na samo życie bez żadnego na sam majestat Jkmy P.N. Mił. Respektu, zaleciał mię tot obsecrationibus niegodziwych Obowiązków, ktorych żaden Honor kochający znieść niemoże uprosiwszy nie że mich przez Secundanta być niema: ale mnie mi da wemam, edusit in agrum, ut abel. gdzie zatajuszy umowoney nażycie moje Sicarium Homicidam JP Januszkowskiego, przymusił mię do Satisfakcyi non de tempore namnie wymożoney, a w tym niespodziewaiącego się żadney zdrady wyszlifowaną na moje głowę Szablę własną Jmy Pana Czudowskiego, ciął w twarz zatajony Sicarius, że mi skazat przez obliczną ranę przed niebieskie y dwa zęby wycięte na języku się opart, zważ W. Trybunał co za bol y konfuzya moja respice humilitem et laborem meum. Twarzy połowa rozpłatana była od Cyrulików połullianie Stawstowana żeby wpiet popprzecinane ex Consilio medicorum zrzęsto wyrywane, podniebienie dla zakradającej się materyi Swidrowane, attendite et videte sicut dolor misi dolor meus. Dziś gdy niby już zagojona rana Jednak Sanato vulnere cicatrix manet. zostaje rana nazdrowiu bo mi ciepło zapala, zimno zaziębia, poprzecinano Skromie y dziąsta dolegają. zostaje in externa Spece bo mi pozwolo

ną od Boga

porwołoną od Boga Złorzecznia, od mimi secarius ensis. Zos
taje rana nafortunie Depansow Salwując per Extrema zdesperowa
ne Życie, zostaje nakoniec rana na Honorze który własney
krwi bezbożną ręką z szargany składam invictimam ja
me WW Pt Dobrodzieiow, attendite si est dolor sicut dolor
meus, a w tym konczę żale moie, bo mi eripit verba dolor,
Same rany y krew moia dosc za sobą mowią, Same prawa
de securitate et authoritate Urzędnikow y Postow z 1649
Titulo o sądach Postow Ziemskich 1683. y Inne dosc za m
ne Patrocinatur a ja nadwerezone zdrowie deformatam
faciem wzięty Honor składaiąc in libram Szali Sprawiedliwosci
o to Suplikuię attendite et videte et afferte opprobrium meum.

Mowa Jegomscia Pana Lachowicza.

Po promulgowanym nadniu którym wym mortalitatis Statucie Statu
tum est hominibus, semel mori y żałosny ko aequacie cinis aequat
omnes, powołany wdzien zadusny z ambon godzinie venit hora,
wybia dzis dla mnie zegar Sprawiedliwosci Swiętey po odeptym go
dzinie włożnie discussionis horam sessionis, na których zawoła
nie u Nayiasn Trybunału et ad justitiae imperia. Sacra stawam
et numina clementiae mej wpolewrzona adoruię głową, a gdy mi
Wyi P Stan porequialnym na dniu zadusznym memento psalm
de profundis bo de hiatu terrae intonowac roskazales, y surową
bo ex Imperio Justitiae dixisti, in dimidio dierum meorum vadeo ad
portas inferi Prawdziwie wspotowicy lat moich cały adherendo
Judicatis JWW PP DD zabieramsie w podziemną rzydoneyą
wendruię imperante Justitia ad terram tenebrosam et opertam
mortis caligine, mosc ex speculo dcereti oczy a one tylko w
samo utęsknioszy wzięcie, nawszytkie zamknę pozory non aspi
ciam hominem ultra habitatorem quietis ne aspiciet me
visus hominis. budzą mie wyroki Nayiasn Trybunału

natenczomym

natſzonym nadzien dziſieyſzy ezcytarem et centeculo violantiar ergo Kęba Sprawiedliwoſci, gdzie napodziemne zabieraiąc ſie wczasy zpaucentem Panskim zawołac muſzę, Super me Sta netur tinea et operimentum meum erunt vermes kazgłowkiem mym Ziemi bryła ecce nunc ipulvere dormis Towarzyſzem robactwo, obiciem putredo terrae, pozorem y widokiem straszne oczom Ludzkim Iaſzczurki, węże gadziny napaſem zielu Suiſzłości. Przymuię zręki Panskiey akceptuię zwyroku Nº Trybunału naznaczoną prodemerito karę, ktorę y Szanu ię pokornym Sercem pro delicto uiſte oskarzenie moie. Hołduię lubom iż tmen judicatis juste satis jdę wazmoſze literami Sprawnego effektu lex publica naznaczyła. Agdy niatkoscią Rozumu mego profunditatem Łaskawego Sądu gruntowac et aequitatem mozumam Słuſzną Exzmeppyą ad equare rzecz niepodobna, ale gdy venit hora wabiąca mie ad hiatum terrae do tego dołu, ktory pust zaczną moią ma dopełnic Sedentarya do tego Okopu, ktory przez uprzyleprone budy ostatnią moią stacsię moze mogiło Corpus et oſsa tenebit. do tey rezydencyi, z ktorą przy nurcie Suiſzłoczy zieli wleky słuc podobno zycie moie poplynie brzegi do tego Lachu, wkto rym smiertelna zagrzebie Ziemia, ne aspiciet me visus ho minis do tey głębokości, z ktorey zaden życia swego zgruntu niewynurzył. Extendo tedy zupełne Zadoczyzya Nº Trybtu Fundo podziękowanie, oraz zegnam valete judices, valete clara numina terrae, wtym gdy na wieczną pello, wybacz naiiaś nieyſzy Trybunale ze appello, apello, apello do każdeg. do Łas kawego Stwory mnie konwinkuiący z Ewangelicznym gło sem w Niedziele promulgowanym, miey cierpliwości na demną, Zażyi kompasyi Umyſłami Słana Przetoſka nad

osądzonym

[signature]

nad osądzonym y osadzonym delinquentem, zażyi miłosierdza clara trias fratrum, wszak intonuje dosć dobrze justitiae rigore inclarescat etiam clementia dowod nam mieć praecipes quid condere possep Clementiae numen, non habitura eras, Ktoc taska wObliczu nawidoczną karę moje, aspice ad poenas mitior esto meas. ką Swoją Suplikę do prapamsię zkroćcniu Extendowanego, a na Miarami moje Czasu designowanego, prolachrimis Spatiis, propla stiby Oro, nalełonsię naliton z miedwiotecznę kommiseracyą, flecte animum Summa pericula Superaddunt veniam Culpae, Ktory nuyże ex penetrali Serca Swego Cubiculo utozona zemstę, albowiem ulisii hominem lapatis levare Deorum, Kacząc Zatym Załosny y podziemny głos, tym konkluduję Sensem DEUS Fecit Judicium justo, etiam vos facite Misericordiam.

Mowa Wmy Pana Wawrzeckiego Podstarościego Ptu Orszanskiego w Wilnie miana Die 1. Junii 1750.

Rozumiałem że naptaławszy się dowoli Coram Sacra Themis de wNaywiększym Trybunał miary Żalow płoranij płolando dolatem, Teraz jak widzę, że choć rozrzewione Serce pergemitur et Singultus wypłakane z policzkow łzy otrzęsa, jednak drugie wiszące przez, insuperciliys znowu się nazad cisną wocz, y coraz kaza Infandum et justum renovare dolorem. Ten mesz, częsliwy lez moych fluxus et refluxus jawnie dowodzi oczom, Żalom in praecordia zgromadzonych, y że magna est velut mare contritio mea, kiedy kontritus nahonorze, bo w Posessyim Cha raktorze, Sekcie od JP Czudowskiego porażony byłem wszytkim wystawiony in opprobrium et Subsanationem, Starty na zdrowiu, bo wsłromiach bo wskromiach moych Conturbata Sunt Ossa, że y te raz pozostałe Cząstki zębow zdziąst wpyt wyciętych wyrzynają się, zmitrężony na zmysłach bo wszytkie domowe y publiczne poza ciężsy negocyacye, pierwiej versare lectulum, Infirmitatibus moys musiałem

musiałem, a potym przez dwa przeszłe Trybunały nieustannie żebrzę S. Sprawiedliwości, ważczony na Substancyi, bo więcey kilkudziesiąt Tysięcy przez szkodę Sprzedawałem, nakoniec Sposob żale miasc, y drogę którobym miał Jmci prosequi prae doloris magnitudine raz żalą się, y Płacząc w przeszłych Trybunałach drugi raz też żale y Łzy na dalszą Querimoniae zgorliwością potykając ukoniłem. Ciężko mi bowiem przychodzi N. T. konfuzyą Żalem pokrywać, bym się tym drugim nie konfundował, równie jako głaskać y kogo raną żadną a ony nieurazić, z tym wszystkim pełne żalow y konfuzyi Serce żalić się każe, Ponieważ conqueras ansileam jednak nigdy w Sien ważienta Sicaria manu Straz przyła mego harmem się cisnącym Słow zatrzymać niepotrafi, gdy kilko ipsa labia circa dentes pozostałe, y te przez bezbożną Ciecie rozszerzone głośno mowiącym ranom dociekiem Słow znadziętego dodaje ku sylka, y o sprawiedliwą do N. T. wyprawuyą Zemstę vindica, vindica, vindica, woła krwią y Żalem zajnełite Serce, vindica woła Honor contra omnia Jura Gentium z obelgo narodu na publiczney Posetsliwy ustudzić pod Pańskim JKMci bokiem uczęty vindica, tym głośniey clamant vulnera, im szerzey dilatavit os meum niespodziewane Subordynowane Żelazo, woła nakoniec zaostrzony na życie, a przez wsięte zęby Skromie y Podmie biernie najsłyku mojim zasadzony bezbożny karwat, y z niemi przez Przyliem, który JP. Cudowski Zdradzeckim Cięciem na Sprawiedliwe zaostrzył żale, głos z tęczy wszy miasto beviam et miserere jiż Sprawiedliwe na sobie domaga się Ziemsty vindica, vindica, doznaje N. T. na sobie owey Naturalności, Si mile non agit in simile, ale zawsze indisimile, kiedy JP. Cudowski mnie mi da veniam multis notatus Criminibus, a ztąd pałające contra nulla labe notatum Ante patyczną mena wisiąs, y chcące Sobie w talecentach apimilare y mnie jakoż ludwidi notatum. zadał wszey nauce ciężką Plagę, bo Srzodek

Twarzy

Twarzy, mediam notam, czyli accentum gravem uczynic roskazał.
y zięgo się tak wtasnie naśmiewał pisaniem, a wż mowic ce słowa,
y ktgdy zypierwszey Uczynioney mi we Mścistawiu Wiolencyi In
Officio a pierwszey Popeze z Porąbania, tak wielu Urzędnikow
in Executione będących zawsze Letabatur ut novo lugente Ro
ma, wtym wszytkim gdy grzech bez karania do dawał Smia
łości, bespiecznie mógł sobie perswadowac, peccavi et quid mi
hi accidit triste, targnoł się bez respektu na Pańską Jkmy Przy
tomność, bez bojazni Praw de Securitate publicznych obrad
opisanych, bez względu na poselski Charakter, gdy naprzod mię
prowokuiąc podczas Samego Seymu, y Insistuiąc na lekcy Ja
dącego na Seymowy Sesyę, co było cum spectaculo utriusque Gentis,
potym ciężkim a niezniesionym Zaleceniem jakos Satisfakcyą wzma
gaiąc z Społny Swym Sługą y Innemi Umowy concepit dolorem
peperit iniquitatem pomogła do tego zastarzała y na samey głębi
Excessow ufundowana. Zawzięta wtym przedsięwzięciu, złości
JP Czudowskiego, ktora przez tak wiele kommutacyi y niepos
łuszenstw Prawa cum in profundum venit contemnit odkazuje się
z Swemi Infamiami, quis est Dominus ut audiam vocem ejus.
mstaus ani wydaie Subordynowanego y konserwowanego
Swego Sługi na moje Życie Dominum nescio et populum non
dimittam, nosi na sobie Infamie na wzgardę Prawu, jakby
Pallium Honoris, a Ja co raz się Żaląc w N.T. na Imyne Excepa
zmi maklykowany na sobie maklyku, wstydzie się muszę, tak
iz ptem razy zale takie moje przekładał, Confusio operuit
faciem meam. Wszej nayiasniey Trybunale przed ktorym składał
Honor, nadwerężone zdrowie, deformatam faciem, y dzisiay
verecundiam meam tibi do tego, Składam pokorną Supplikę, aby
publiczną kontatyą moią nadgradzaiąc confundantur et erubes
cant, qui quaesierunt

crabscant qui quesierunt animam meam. A jezeli się godziło Elia
sowi za poszarpany Płaszcz Swoy o zemstę prosić Boga, ita scin
dat dominus Regnum tuum sicut scidisti vestimenta mea, niechsię
y mnie godzi pro pallio honoris, który in publica facie przez finu
szt mi zdarty, zaposzarpaną twarz y wargi moje, za pomyślna
ne tak bezbożnie zęby w N. I. osłuszne prosić pokaranie Exur
ge domine in ira tua et ulciscere injuriam meam nad tym kto
ry mi naybarziey zdradliwym zmieczu Swego jedynym Cięciem
na Honorze Sławie y Fortunie w Samym kwitnącym
widzu cud ad hunc ordinem suscidit me.

Mowa W. Jm. Pana Onufrego Dowoyny Podczaszego Wo
Trockiego Komisarza od Woyska w Trybunale Skarbowym
1750 Roku miana.

Rycerskie Szlachetnieyszych myśli Dusze, ten mają w mnieysz
wszystkich Trudnościach wszczazyny w dziedziczną Dzierżawą do
trzymany Sposób że chcąc gdzie zdolnością do starcie niemogą
tam jednak nieustępnym odważney nadziei dopominają usiło
waniem, Przystoyną takąto upomnienę pobudką, że mężnemu
Ludowi by y na Samą Fortunę postąpić należy upnością.
Tak więc do tąd dochowaną zbespieczony przysadą naprzeciw
namo Trybunału Skarbowego, acz niezebranym wymowy
dochodem od Woyska Litewskiego, które cnotliwie a mężnie
dobnie mowić y czynić przywykło, y w którego Części Przon,
aniżeli tem gospodaruję, rzkie z zaciągniony od odwagi
Posiłkiem, nieukładny Stawam mowca, y gdybym się chli
wym niedbałych Słów nieprzyłożył przeiązgem do nawykł
łey Marsa wychowankom wydarzonym mowienia razie
więcey się upartość krótkości
Pierwszy tedy Skład woyskowego Zgromadzenia spostole nieprze
to mionych Pogończyków Zaciągu Składamy pod twoją Zas
łą Sławnego na tym Areopagiczym Placu wielkich Bo
haterow

Bohatyrow kilku wodzu walecznych JW. JP. Marszałku Skarbowy, nie mowiemy tu w Prawdzie wyszukanych nalewytknia pochwał bojowo na Swiatu cnota własnej z siebie dość siła nadgrody, chlubnych okrzykow, wzgardza y ubaluje prozności wielkością nieśmiertelnych twoych czynow zwyciężone usta siłąc by się daremnie zadney nie przydały Okrasy, wpalże aby nas oprzemilczaną wdzięczności dzie la nieuchowała mołodzłość, raczey podzielniwawszy zanam miły y powszechnemu dobru pożyteczny twey władzy Szafunek Rząd cy Swojemu nierozdzielny oboyga przęsia Kolledzy, te nazyiących Ołtarzach niesiemy Ofiarę, aby ta taska, którą przedwieczna ustawą y przegrzeniem niebios do zdolney przysądza Ręki dzis składasz chwalebnie była ci rączo cnoty pogromem przeciwności y zupełnego zbioiinia szczęscia.

Stawasz nadrugim dziele czynienia Stopniu poważną ozdobny purpura pozornieyszy zasług Lustrem, ~~Chł~~ Czesć wielka senatu JW. Mci Panie Kasztelanie, gdy przyrodzonym Szczodremu Oyczyzny Stawasz cnot Blaskiem, miałkie cmisz naszą dowsci py, niechaj zanas rowne pochwały długo wieczna potomności wswoich wymierza ćwiczynach, Sky tylko złotych Liter, y czsu godne zdania uroczystą wielbieniu pamiątką, jakoby Swiętszey Delfu zbawienne wydane wyroki.

Znizamy y tobie JW Marszałku nadw W. L. JW. godny nayważszego Tronu Polskiego pomiedzo czoło nasze krwawymi marsa zapo cione znojem napodzięke zausparte nie oszczędnym dozo rem Sprawiedliwości, Sparte tak dalece że się zna być zewszech miar nad zamiar uszczęśliwioną; gdy nadowscip ney przezornie niezużdte naywyższego Dobra na odpłatę wpłata więce, a My wspaniałe własnego Helitora Skomie zwyczaiz skim sercie naszych koronuiem blaszczem.

Lotne Tysiącem Pior chcą chociaż odzianego Żelazem Ludu zyczliwym zyczliwym wpadaia podiazdem do ciebie JW y

wzeteltnym

y wrzetelnym Sprawiedliwego Piora Charakterze y wtelazmym wyćwiczony Pisarzu, a widząc na oko jako nieocheł znanym zgłodniały zazdrości wszelkiezmm położył fatalne peryody, jako okropne w wielu głowach niesprawiedliwości Strapzy Ełta zrzez mey obosięcznym pogromił mórem, a idzieli drapiezne mię dzy Płastwo swoje, akiedy przerazil łakoczmią, tę przy do tarciu oddaję z przyiaźnią, aby pełnemi Sławy wysoko unosząc się pióry złych jedną pociągnął do wyższey dostoyności Publiki.

Wam zas Zywie Bogow Obrazy Ozdobione korono chwały Słowy JWW Komissarze w których roztropności Swoią położyła sadzibe zbior twoysłowy niźlo skłamia uzbrojone twa rzy dziękując za mierzwyćwiczoną, w tey to Panskiey Ełey Sprawiedliwości winnicy prawiłości poświęconą, szczegulnie nawymyślczemie szkodliwego nieużytych kąkolow Zassiewu y to bespiecznym przyznaię wyznaniem, że jako przytomne Czasy doznały w zgłędem, darem, y bojaźnią, metylane Serca, tak wielu potem ne wybranych przykładow dowody stodlim obchodzić asępomnieniem y naydostoynieyszym wybior Imion na publicznych stawie się będą widokach.

Sława y wam publiczowych siębra mężow na otwartych wdzięcznosci piersiach nieprzezyte pamięci kolosy stawie zmi Spraw y swobod dozorcy JWW Instygatorze y Pisarzu Skarbowy WXLitt^o za ktorych mocno czułey Straży za pero bespieczney bogatsze niz Fryxeyskie naszey kolchidi runo nieprzerwana dziedziczy Spokoyność, y oraz życzy aby sie z tych to tak naszych do bliższych Majestatu co rychley przeniesli się krzeseł.

Do wassych drogą Skarbnicą tey Izby tajemnic WW Regenci skłonności zołnierska pisząc się protokołow te uprzęmie kreśli Życzenia aby wasze nierownane prace y częstszey

rokow Zapisy

wyrokow zapisy Naywyższa wnadgrody Oyczyzna Pamiętny odwdzięczeniu Niebieskich przybytkow Wszechmocna Kancellarya w Xięgi zapisała Żywota.
Hastem ogromnym Ognisto płomię Gradywa wdzięczny Dziwik Pochwał wypowiada twoich zawdana Praw biegłości Złotousto Pałestro uważ bowiem to iest potoczna u nyst niewolić y nadprzysądzoną Słodyczą mowienia zadumanę prawie odmawiać uszy wam ciekawie Oboyga prawa Skrytości dotykalnym są wynurzone otworem wam wiadoma Zmilenie Czarow wprzedtłuczeniu y uczynkach Swoy powinna Obrot wyiestesie dostateczne Swiatła Sądow w zawitych Commissiach istotnie nayszy oswiecaiące Prawdy, niech was tedy Palamonskiey astrey Firmament zadychylne tsi planety y tam iasności wasze do rzuca Sławy ługdy ich Xiężec przychodzić rumieni y przy zmileniu Swe zataią promienie.
Wzywa y was do Swego Dzieły pochwał Papu Straża Prawa y czuła Sądowych Potyczek podsłuchi godni y zacni Attendenci y ten życzliwości uznacza podział aby pilney rąki Trudem spisana wokanda była, wam dalszych godności wszystkim przywileiem.
Schodzi na ostatek z krepą boiaiący Prawdy porlączony ostatney tu kompanyi y składaiące duszy oyce Themi- Tryna wszystkich tu Obecnych a mianowicie was przeswietne Strony, ktorym ieśli złey ostarczki Prawa cierpkanie smaku zatrzy umysł blizna życzy taskawie, albo bez prawney wygry prawnego Pokoiu albo godnieyszego wałszych Sporow rostynnie zchodzi. y ja mniey chwalebny z Szczęśliwym odwodem z Maydanu niewdolney prawy Rycerzy y nawytkemintą biorąc się kwaterę. to ostatnie przy niewdzięczny

Ociec

przy niewdzięczney zoi sypie nad Wrot wyrzekam bale
niez discepuri bene feliciss balele.

Mowa JO. Xiążęcia Jmci Janusza Radziwiła Ordynata Nieswizkiego Posła Trybunału Głłᵒ WᵒLᵒLłᵒ do JKMcj miane Die 10 May 1750 w Warszawie.

Nazwany ad Imaginem et Similitudinem Nayiaśnieyszych Panow Swoich Głłny WᵒLᵒLłᵒ Trybunał, z tą własnie intencyą przed twoim Nayiaśnieyszy krolu P. N. M. Stawa Tronem. aby nietylko Salus Reip. et Conservari do WKMci, tanquam ad primam rerum w krolewstwie Nayiaśn referat causam, ale tez aby będąc prawdziwym wielowładney jego powagi wizerunkiem zupeł nie quae sunt Caesaris Caesari, przez Nas Posłow Swoich wypłacił, czego dziś wydanie daje dowody kiedy WKMci jako comuni Patriae, Patri wybor Zupełskich affektow jako nad wolnym narodem Panującemu krolowi wierne a nie przymuszone Sed danstwo jako powracającemu ad regiam z Państw Swoich Dziedzicznych pożądanemu Gościowi pełne powinszowania y radości serca, jako na ostatek wiktoryi Consilium et Supremo Arbitrio składa u nog Arma Justitiae, ktore na postrach contra legem agentium ma sobie powierzone. Masz WKMcj w Sędziowskim kole naszym naywyższey Swey władzy Adoratores lecz nie mniey masz oraz wrodzoney Sobie sprawiedliwości Immitatores. Jakoż kiedy Głłny Sąd WᵒLᵒLłᵒ jest wyobrażeniem nayprzednieyszey w tym Państwie Zwierzchności Stups na rzecz tedy aby się cum suo zgadzał prototypo, jeżeli się cieniem Nayiaśn uznaje Majestatu ktory iest omnibus wiec więc krolewskim zapieczętować się być ramieniem, idzie zatym aby się do pierwszey w krolewstwie głowy na ktorey reposita est corona Justitiae w wydaniu sprawiedliwych stosowat wyrokow.

Tedonasłedu–

Te do naśladowania motiva, abarzey Justum Regem tan quam bivam Legem, przy sprawowaniu Sędziowskiego Urzędu, stawiąc Sobie przed Oczy bić Regia w administrowaniu Sprawiedliwości Potestas, nie jnne dziś owspamiatym Wkmci umyśle formuje Judicium, tylko że Apertores Justitiae waleczną zech cesz protegere ręką, y ad osculum oneyże miłosiwa Nas przypuscić będziesz Raczył.

Mowa tegoż do Krolowey Jeymości

WKrolom zanurzającsię milczeniu, a prawie zanurzoną bez ustnego wyrazenia trzymac w Sercu myśli, Samego to tylko Sędziowskiego w Grecyi Areopagu była własność y Zaleta, nie odpisałbysię od tak chwalebnego Zwyczaju y Główny WXa Litt. Trybunał, gdyby powszechna radość z Szczęśliwego tu WKmci Pani Naszey miłosiwey przybycia Kazdemu nazwykłe przywitanie y życzliwe powinszowanie obfitey niedodawała wymowy, kiedy iednak tak wysokim y owszem niedościągłym, a Nayjaśnieyszemu Domowi Austryackiemu dziedzicznym wo Sobie WKmci cnotom do należytego wychwalenia niedość nie wystarczyc mogą usta, pokornym je tylko Szanując milczeniem, złymsię jedynie pełnym życzliwości odzywamy głosem abyś WKmci Pani Nasza miłosiwa Sławne Dawnieyszego wieku Monarchinie wybornemi celując doskonałościami, rowinie też wielowładną mając nad Trybunałem Głm WXa Litt. Protekcyę, długowiecznych onych że przewyższała Panowaniem.

Odpowiedź temuż od JKmci przez JMć Pana Sapiehę Kanclerza Wielkiego, Wielkiego Xtwa Litewskiego.

Ktoż nie przyzna, że nay potężnieysze Państwa y Krolestwa Eule justitia legumq timore remota ozamieszanym publicznego nierządu odmiennie, fatalnym nieuchronnego upadku muszą się kończyć Epilogiem.

Łączyć Epilogem wyrugowawszy bowiem, e terra viventium Swięto Sprawiedliwość, Sąsiad od Sąsiad Sublato metu poena, będzie niebespieczny, Pokoy wnętrzny nietrwały Społeczność Ludzką bez porządku, prawa Oyczyste bez skutku, Urzędy bez władzy, występki bez kary, zwierzchność bez posłuszeństwa, Iednym słowem bez tego na arbitrujące zuchwałość hamulca Jus tibi libertas, Lex sibi quisq fecit, z kąd potym nie omyl nie horrendum chaos Et sequitur mox certa, ruina za tosz nym Rzymskiego Hystoryka okropną Oyczyzny swojey opłakującą Sytuacyą wyrazoną piorem, Postquam (mówi) Cuncta audendi licentia superbum caput supra leges in solenter extulisset. illud ausa est, quod Tyronis ipsa horruisset. nie może sub augusto Iśmci Regimine WXa Litt nayoodobnie nastać nieszczęśliwość, kiedy ma styr nieprzerwany we wszelkich Subselliach. Alma themis. zapewnia zupełne Cujusvis Civis bespieczeństwo, utrzymuje miło powszechney spokoyności nalagą, postrzega należytey w nay odległeyszych prowincyach Prawa Exekucyi, y tak skutecznie niezliczonych ubespiecza Obywatelow, iż każdy tutante clypeo, administrowaney regularnie Sprawiedliwości, Sua sub tecto może spokoynie Securos ducere somnos. Słusznie tedy wszczególności przypisać należy tantorum bonorum Conserwacyą, zachowaney exacte subordynacyi zacnego areopagu WXa Litt. ktory iako do chwalebnego powierzoney powinności wykonania żadnych prac y czułego nawspolnie ingruencye nie umyka oka, tak co kolwiek zapowiedziom godnego omnibus titulis swia Marszałka swojego virtute insignis a vita y przykładnie prześwietnych sędziow pomocą, dalszy circa manutentionem legum et tranquillitatis internae pokaże Zar liwości, to wzajemnie Etas tarda canet cunctorum grata laborum.

Admiratio

premiativa zaś JKMci justitia proporcionalnemi zapodano okazyą, za równać nie zamieszkaw respektami; których in Arrham, oraz na zawdzięczne przyjęty Łacnego Trybutu de majestate Swoyego dolegacyi JKMci Oycowską do pocałowania Chętnie Wasz mościom Panom offiaruię Rękę.

Epitafium Jm Xa Glinczkiego.

Sta Viator et tace
Non enim Licet contra Potentiorem loqui
Et contra torrentem niti
Sta igitur et attende profundius
Si queris nomen meum.
Id mihi Solum Relictum est
Glincius fui olim et ex limo terrae formatus Homo
Ideo fragilis et nunc miser
Quia fortis ut leo quem nunc post mortem taceo
Contrivit omnia Ossa mea
Ecce nunc in pulvere dormio
Et si queris me non Subsistam
Libertatem meam delitem
Opposui libertati
sed fortiori
Sero tamen Sensi quia mens mea decepit me.
o mens demens
O lingua loquax olim
Nunc taces et in eternum tacebis
Patronus fui
Sed cum mala conclusione
Notarius Fui
Sed me ipsum non bene notavi
Sacerdos Fui
Nunc jam non Sacerdos sed victima
Homo Fui
Nunc jam non Homo sed Cadaver
Putredini Dixi Pater meus et Mater mea.

Et

Et Soror mea verimbus.
O lignum malignum
Non fuit hoc ex paradiso
Quia non redemit sed peremit me.
o viator
vade, vale, cave tace
Et ora pro me tantisper in Pace
Donec veniat tempus
In quo sanguis meus clamabit vindictam.

Mowienie JO. Xięcia Stanisława Lubomirskiego Skarbnika W. Koronnego przy złożeniu Ciała JO. Xiącia Jmi [Pawła Karola] Sanguszka Marszałka W. W. X. Litt w kościele WW OO. Kapucynow konwentu Lubelskiego.

Przytomne Oczom Ludzkim dziwowisko zgromadzonym po ciąga myśl y Chęć wiedzenia że wielki Xiąże W Pan na tym tu mieysce Swoie ku wieczności zakłada mieszka nie natury Światu nienależy, bo ta z istotnego Swego ułożenia prawem nieodmiennego wyroku udeslonatalna a nieodbi tym dla żyiących załączeniem dziśię prawdzi w Sercach widzeniu życzliwych obowiązanych y powinnych.
Rzecz mnieyszego uważenia ma Swoy początek, ciągiem Swey pieczenności do konca należytego przywodząca a nieodmiennego y nieprzestąpionego nigdy ktora w Substancyi Swoią rozrządzoną okazałość z dobi Swego powzięcia, ale w czasie Swo im ustawaiąca Życie Człowieka mile y nadobne w poczętkach Swoich przeciąggiem Czasu pożyteczne ale Smutnym zniknieniem marnego konczy się wyznaczeniem wielkości Pana tego w Radach zasiadaniach na publicznych usługach wielowładna dostoyęstwa krolewskiego Powaga moc pozwolenia Prawem nayw Sądu wielkiey Marszałkowskiey władzy teraz w nikczemności przemiasię życia Ludzkiego poddaiąsię pod naywyższą wielkość wszechmocney dislonatorii ułożoney nieodbitego dla miłego Prawa, ten ktory

Ten ktory według Prawa y władzy Sądził zasiadał o dobre pub
liczne mowił teraz grubo smiertelnosci przyciśniony pomroką w
ustach krzyku sciśniętym ale w żywym sercu po synu Swoim J.O.
Xiążęciu niezmierną zostawuje dzielnosci, przymiotow znakomi
tosci Imienia Nayiasnieyszemu Panu wiernosci Oyczyznie y
dobru pospolitemu, życzliwosci zostaje wszelkim potomkom, Czas
y mieysce dla krola Swego pożegnał od Oyca a Syna Oyczyz
ny y do Oyca jako Syn garnął się, Oycowskiemi drogami
miłey zas Oyczyznie Senatowi ministrom y Stanowi Szla
checkiemu nadaje pożegnania bo chciał wszystkich ale Oycow
ską do Skonałoscią w korzemionych zostawuje Xiążętach
aby Sladami Oyca dochodzili tych cnot, ktore mu by pociągło
Antenatow Swoich zostawili Sławę. Pospiesza do Domu ob
ranego Sobie tym Sercem aby Dwuch osierociałych Synow
Swoich mogł cieszyć Spotrzestwem y tam w chwale Nay
wyższego Boga zaszczycał się dobrego Swego życia ułożeniem
przykładnym y pobożnym Cnot wynalazkiem
Tu zas pozostałey Xiężnie Zonie Swoiey zostawuje tę Pamięć,
Że kochał Szanował y nieobowiązanego choć od zmarłey Głowy
przymusza powiedzieć Życie Xiężny życie było drugiego wieku
a wieku doskonałego bo w ukontentowaniu y przykładney Pary w
tajemnosci zostawiają nadowod nierozdzielnego Serca Swego pozos
tałe Żyiące Xiążęta ktory Oycowskie Błogosławieństwa nauczyn
się jako dla dzieci, a Oboiązkiem w życiu nay ukochanszey Zon
przekazuje miłość.

J.O. WW Xcia Litt Wodzowi dobrodzieiowi memu, mało mi mo
wić należy bo urodzona obarczony żałobą rowną z Sercem
nas obligowanych cierpi dolegliwość. To tylko wyrażam
że wielki Hetman pierwszy WXL narodu Swego Woiewoda
pierwszemu prowincyi Swoiey ministrowi ostatnią przytomnoscią
swoią czyni usługę.

Serc zay

Serc zas przytomnych mocnym spólrawnienia przyciśniony(ch)
obowiązkiem użalać niemoge dość publicznego Całey Oyczyzny
żalu a dobra pospolitego znacznego upadku, ktory każdy y przykło
mość przeznaczony Zakonie Franciszka S° pokrywiem do czesnego
uchowania. Wypielęgnowałeś naturę Pana twego do mocne
go Zakonu Swego przywiązania, tak się wam Swiątobli
wością dobrocią y dobrodziejstwo powodowałł za pozostałey
Duszy od Ciała oprzemieszczony do Chwały wieczności. Ciało wam
zostawuje Pamięci y modlitwom, Serce zas które iedynie obo
wiązkow Szlubnych Dziemie raz nazawsze oddane, że tym
rozporządza oswiadczeniem aby wiernym życzliwym przy
tomnym Sługom y przyiaciołom żyiąca Dzięka myśli y zas
ługi znaiąca wdzięcznością swoią wypłaciła.
Tobie przytomny godny wypróbowanych Cnot y przymiotow
Infułatcie okropnego na Sercu skolligowane Czasu wpro
wadzicielu mowie muszę, oddaiesz ostatnią pracy swoiey
usługę, tak iako za żywota oswiadczałeś ale wielko do
kapłanskiego wyswiadczenia czyniłeś offiarę, Bogu Duszę
poday gruntowi temu ciało y zakonowi iak Fundatora
ktory myśli nie niemiał tylko rozszerzać Serafiszny
Zakon Kapucinski na naywyższą Chwałe Bogu, Sam
myśl maiący rozprzestrzeniać się iako dobrodziey zako
nu tego, pokrolewstwa tego naszego miejsca tenże Smier
telności Prawem Naywyższego Boga wyrokiem wszystko
ciowy mieszcie się gruntu Swiętego Trumie.
Schylasię do Głowy Swoiey naywyższa Świętość Rzymsk. Imie
niem załozeniem Miejsca tego Jmie nosił na sobie, pod Imieniem Świę
sca tego głowę oddaje.
Pobłogosław wybieraiącemu się w niepzywrocną między Pod
roz day mu wspomnożenie wiele Duchowieństwa y zgro
madzenia życzeniem dalszą życia wiecznego Pewność
Day zmarłemu Pani iako narożnych byłeś Funkcyach
to Swiadectwo. że Oyczyznie, Krolowi, y wolności służył
sam zło

Służył Sam zła nagrodą magna servitus est et magna for
tuna omnium Somnyi vigilia Principis defendit omnium
otium jllius labor omnium delicias illius, jndustria om
nium vocationem jllius Occupatio To napisał seneca a ja o
wielkiego a Zmarłego Xiążęcia Życiu te namienitem.
Actum Castro jnferiori Leopoliensi Feria Tertia ante fes
tum Sancti Mathiae Apostoli proxime Anno Domi
ni 1724.
Kopia Listu JO Jx Kasztelana Krakowskiego Hetmana W
Koronnego do Wojstwo na Seymiki Deputackie pisanego z
Jozefowa Die 30 Augusti 1750.
JOO. JWW moy wielce mościwi Panowie y Bracia.
Ostatniemu Seymowi Extra Ordynaryinemu ktorego Szczegulną
materyą ugruntowanie Trybunału bydz miało, ktoz mógł obie
cowac tak niepomyslne zeyscie jse kiedy celem jego nay
wylepszym była Sprawiedliwości naybarziey jnteressująca
Stan Szlachecki, przedtym tak wielce konsyderowany y res
pektowany teraz zas do tego przyprowadzony, ze nie
wierząc aczeby kto kiedy wiele zobranych juz y dobrze wiado
mych tylu godnych zewszystkich trzech prowincyi Postow
znalazcie zdolny ad fasces directionis uprowadzoną
ex Senatorio ordine Posła ultra promowowanego naprze
tornym Seymiku kilku dniami przed Seymem wkilku czyli
kilku nastu osobach obranego omni Senatu Laski prosen
dującego y usilney promocyi zażywającego co jako było z krzyw
dą etiam summo praejudicio Stanu Rycerskiego tak zadon
zdolnie rozumiejących y zarliwych o całości prerogatyw te
go zacnego Stanu nieznalazsię aczeby ten wynaleziony
nimu do mesienie się, rady przytomnego podtenczas Senatu
et ministerij takiż projekt miał aprobowac dlaczego

niey y Ja

moze y ja ztym się zaszczycic, iz pomnąc dobrze nauczyłe wtym Sta
nie pierszy poczętku elevationis meae do Senatorstwa, ale nie nad
rownosci, nie mogtem tylko wespoł z Brachą czuć tą dolegliwosci
niepomału wrażającą Stan Rycerski, y ostatni prawie wydzie
rającą zaszczyt, ile niewidząc zadney takowey Potrzeby, ktoraby ją nawet necessitatem wyciągała, poniewaz jezeli szto oto
azeby Explikowacsię ad Sensu Suo, mozna było zdanie Swoje
opowiedziec y niedrzucając krzesła Radą Swoją Stan Rycer
ski informowac, jezeli zas przez pretensyą zwierzchnosci Su
per Ordinem Equestrem, należało wprzod reflektowacsię nad
tym ze smy wszyscy rowni, y ze taka presumptya obrazają
ca, Stan Szlachecki y przytym niemałe tylko wam niemogł
tylko Sprawic in suspiciaci Libertatis amore bojazni ulterio
rum novi tatum, ktorych przedkowie nasi tak mocną wys
trzegalisię y nam tez ostroznosci zostawili mogłabysię łatwo
wprowadzic ile kiedy ~~[illegible]~~ in hoc corrupto saeculo magis
prejudicatis quam legibus regimur, zeby na kazdym Seymie,
Senatorowie, wyzuwszysię na ten tylko czas z Swojey godnosci
pretendowali zawsze Laski Seymowych, y tak na cozbysię
zdało wzywac in assistentiam Ducha S[to] in libera electione
mares chalcorum, kiedy mamy y takich, ktorzy in omni sub
sellio chcąc dysponowac wolami naszemi, y ktorzy bez względu
na prawa o wolnych electiach napisane, chcą nam przym
szywac takie obieranie jakiesię im podobają. y ta jest
rzetelna przyczyna niedoyscia Seymu, a ze jaki by ~~[illegible]~~ wtym
wszystkim ukatuniony humiec, oto ten a nie inny ze wmosko
na sobie taczną, iz przymuszem Dobrze rozumieją cy nie
odpuscic krzywdy ciz ymiec ordinem Equestri mielisię os
ponowac przed Nayiasnieyszym Panem oczerniomemi zos
tac jakoby rwali Seym, niech zatym kazdy Sądzi jezeli

wynalazcy

uyznalazcy takich projektow do utrzymania niepodobnych Sami nie pukali, azeby ten Seym inito rozszedł się eventu ktory przez dobry porządek byłby im prawie zabraniał rządzenia prawie Dery potycznego wewszystkich magistraturach. upadek niedawnego Trybunału Koronnego ktore gwałtowne rozerwały intrygi, nietrzeba azebym JOO Jaśnie Panom opisywał, nietylko my Obywatele tego Krolewstwa, ale Europa jest dostatecznie Informowana, że iej kilkom Osobom niepodobała, azebyż ktoż kolwiek przychodził na tamto mięysce obrany bez ich domieszenia się dla tego decydowali de Sorte tantę magistraturę, azeby Satius niebyło Trybunałami zeli zeby z Imienia mego miał kto zasiadać, lubo niespodziewam się zebyśmy zasiadając po tyle razy natych mięyscach nawdzięczną Sobie niezasłuzyli przez utrzymanie jak znas być mogło, Sprawiedliwości Pamięć. Ci zatym zepsuli pomieniony Trybunał, ci go zerwali, ktory przez gwałtowniejsze sitowania przyuczyli się y uzwyczaili ku prowadząc do niego poczęści większey Rzeczpospolita nie od wojewodztw obrane, ale sobie upodobane, Teraz zaś kiedy przychodzi czas prawem naznaczony Obierania Deputatow, Staniam się y ja wespaniałym Zgromadzeniu JOO JWW JJ Panów zusilną prosbą moją, azeby się dla podzwignienia tey upadłey Sprawiedliwości, a w niey niedochwilonych naygruntowniejszych Praw Oyczystych, raczyli obrac wzbudzeni miłością Oyczyzny y Swey Sprawiedliwości, Viros plenos probitatis et quietatis et indiferentia Dla jakich kolwiek Osob, tacy albowiem Wybrani Sędzowie, per non Coinquinatas Conscientias et probatam Integritatem, Sami bedą Konceliturą depravatae Iustitiae, y ztąd zostanie Jm honor, y wielka pamięć na Sławę że upadłą Sprawiedliwość tak wielcy Ludzie ad pristinum reducent Statum, et expectationis ac prosperitatis publicae.

Stano się

Stanosię restauratores ruguiąc złey Swiętniey wszytkie bezprawia y zagęszczone krzywo przysięztwa. to procastate mea wyraziwszy oddawam mnie Braterskim affektom y ustem zmieszkając czo nym uszanowaniem

List JmP Hetmana Koronnego na Seymiki Gospodarskie 1741 rozpisanego.

Moz nieprzyzna Szczęśliwemu nayiasn. Krola Jmia P. N. Mo. panowaniu, podktorym zapomniawszy Dawnych, teraźn. mieczując przyszłych nieuważając pericula umitym pokoju prawdzi wie obdormimus indomino Spusciwszy na Panskie Oy cowskie dobrotliwe y niesfolgowane Starame, Sortes bespie czenstwa, ktoie się w koło mundus dispositioni traditus, nas zanaymnieyszą po Bogu nayiasniey. Jego Pana protekcyą pax alta per omnes, et tranquilla quies tak Smaczną uspita, że nawet paries Dum proximus ardet, nie otwie ramy oczu ad prospiciendam et Conservandam Securi tatem, ktorą Szczegulnie W. Pana czułosci Sustinet, dum fortuna premit, juz to przez dwa Seymy podawał JmM. K. N. to w Uniwersałach to w Instrukcyach na Sey miki przed Seymowe unum porro necessarium do utrzymania tranquilitatis publicæ Srzodki ktoreby dobrotliwe jego Secundowały intencyą akcyą woyska, nie dla zaczepki nay mnieyszych albo przyiaznych Sąsiadow Irritacyi ale dla własnego wewnętrznego bespieczęstwa zmierzają ce, ktore arcana malignitas odrzucite publicznie indoles jt, a tym czasem indies w kazdym dobrze Zyczącym Oyczyz nie Swoiey auget dolorgenti metu, Słysząc zewsząd Blaminatia irritis, zebysmy przystałych niedbale poto ze miłego niezgorszyli, więc professyi moiey jako Senator

quid

Ecce

quid quid noceri videns przestrzegając w tych dniach partikular-
nemu po Woiewodztwach rozporządzeniu naznaczonych, przy-
pominam Felix Regnum quod tempore pacis providet bellum
a jako Hetman nie mając czym by mi się miał opponere, jako
nayslusznieysz desiderium się auctor virtuti et numero wiec
sposoby radby m uprosić Intaminatam fidem przy dostoieństwie
JKMci P.N. Mło przy prawach y swobodach Oyczystych całe życie
nieponastowane, vivendo etiam si mori oportuerit, non negabo
zemy Nayiaśnieyszego Majestatu JKMci P.N. Mło wierny Oy-
czyzny, kochający Wolności Assertor oraz Debitus Cultor et
Estimator

Lit JKMci do Pana Hetmana W Koron z Drezna Ro
1741 7mbris 14 pisany.

Odbierając częstokrotnie od Uprzeymości Wasze powszechnego
z przychilnością ku Majestatowi naszemu złączoney wierności
contestationes, nie spodziewaliśmy się nigdy aby Uprzeymość
Wasza nie miał operibus et factis comprobare tego co scriptis
dictisque nam spopondisti, nie mogliśmy nigdy dać kredytu
przeciwnym wieściom et volitanti famae, aż kiedy teraz
od ministrow przy boku naszym zostających z własnego
Listu Uprzeymości Waszey na Seymiki Gospodarskie
rozpisanego (: ktoregoś tu kopią przysłał.) mamy relacyą,
jako Uprzeymość Wasza materiam Status aulicy i wszystkie
ad trinos Ordines należącą tanquam in universali Statu rei
publicae partykularnym more domowego tylko rozporzą-
dzenia mającym konsultacyom insynuować, a tym samym
supremae nostrae w tych inszych Panstwach authoritati wielkie
sprzeciwiłeś się, musiemy na to tym barziey ubolewać im mnie

mysmy in Istu

Jm mocniejszą in easta curam do utrzymania Interna et externa

ustymiły Oyczyznie tranquilitatis, czyniliśmy aplikacyę. od

daliliśmy się nacżas do Państw naszych Dziedzicznych dla

walnych Interessow Imperyi, aleśmy tak okrąg tego Państwa

rządom naszym od Boga powierzonego ubespieczyli aby wśrzod

tu zapałow woyennych między ościennemi Monarchami.

będącego nay mniejsza niebespieczeństwa była, a zatym nienależało

ultro declinantia impocare fata, niebyło Racyi sacrum munus

Swoiego Polskiego discretioni novercantis fortunae podawacy

brać, przed siebie drogi prawom krolewstwa tego przeciwne, za

daliśmy po uprzeymości waszey Listem naszym Dnia 22 Lu

tego Roku teraźn. przez Urodzonego Hundorffa Oberszterlejtnan

ta woyska naszych koronnych pisanym abyś był partyą uciel

ko Polską według requizycyi Obywatelow tychże województwo

ktorej nam uprzeymość wasza natenczas sam do mieyst Chorą

gwiami zmocnił, uprzeymość zas wasza woysko do obozu

jedno pod piotrowin drugie pod sulkow ściągał, uczyniwszy

przeciwko wyraźnemu Prawu Anni 1717 y mimo wolą naszę

atak wzamiast straży Prawie według przysięgi swojey y

żądania naszego tez partyą uciekło polską podsuwając

Ordynansem

Kopia Responsu danego na List JKMci JO Jm. Potockiego

Kasztelana Krakowskiego Hetmana Wo. koronnego D. 31

Augusta 1750 z Jozefowa.

Na List waszey Krolewskiey mci JPNo Mo upadroczy z głębokim

Respektem odebrany De die 22 presentis niemogłem od

pisać z przyczyny Hyragryczney affekcyi ktory Bog ujął mi

sposobność zażycia piora ściełę się do nog jego Pańskich z

pokornym przeprosenem za opoźnienie moje znayduiąc zaś

cokolwiek ulgi znaynizszą Submissyą Explikuję się cum sensu

meo

mo raczysz mnie WKMśćPan. łaskawie uwiadomiać że Regiment Leśnowy konferowałeś JmPanu Kossowskiemu Podskarbiemu nadwornemu Koronnemu, czy żądasz po mnie ażebym forsztelacyą Fawore jego wydał, pozwolisz mi WKMćy wypełnić Obowiązek moy który mi przez przysięgę przycisła mowić, że do Awansow Zołnierskich a tym barziey regimentowych, powinni być wybrani nietylko w tym rzemiośle zasłużeni ale też dobrze uwiadomi y przez experyencyą dostatecznie nauczeni Ludzie JmćPanu Podskarbiemu Nadwornemu Koronnemu nie ubliżam co się tycze nabytych in toga przymiotow jednakże żadnych in marte dzieł y niemu tego przypisać ani on sobie przywłaszczyć niemoże. Dla czego Rzpta chcąc ażeby mu nia Zołnierskie competenter per distributionem Nayiaśn. Krolow nadawane były rekomendacyą osob na Hetmanow włożyła y WKMćPan. dobroczynnego na moje prozby y rekomendacye niechciey ubliżać względu y baczenia, uważaiże Nayiaśnieyszy Panie nawet w nayabsolutnieyszych Panstwach z Komendujących wojskami; nayduią mieysce rekomendacye Komendujących wojskami; Ja zaś w pokorney Submissyi niosę do do akceptacyi Panskiey z Prawa pozwolone sobie Supplikuiąc WKMćPan ażebyś wydany JmćPanu Podskarb. Nad. Koronnemu Patent z wyżey wyrazonych Przyczyn rewolkować raczył, a wspomniony Regiment Lanowy którego iest z tylu Praw publicznych po tyle kroć razy powtorzonych destynacya w Osobach y przy Forteczach zostawać, oddać raczył, z tych iednemu ktory maią Dawnieysze Patenta jeszcze od SP. Nayiaśnieyszego Oyca WKMci wydane na Regimenta dotey Piechoty, lub tego z Sztab Officierow ktorego mu się zda Waszey

Krolewskiey

Krolewskiey mości PN M. w tym Regymencie zasłużonemu, Jeżeli zas moie representacye ktore ex nexu juramenti czynić nie będą przyięte, iakiem się zwgl. konformować do WKM nie będę się w tey mierze sprzeciwiał, niech iedzie JP. Podskarbi nadworny do Regymentu do kamienca znaydzie na tamtym mieyscu swoią forsztelacyą initialiter w swoich poczatkach służby cudzoziemskiey wcale mu niewiadomey y nauczy się tego czego wyciąga professya Żołnierska ponieważ nie obraca prowentow ale do czynienia służby, trzeba azeby mieli Regymenty Chefow swoich, zkąd nie tylko dla WKM pmo y całey RP. będzie obsequium ale też honor ze pod znaniemi Dzieł Rycerskich zostawać będą Regymenta, y na czy mieroszimiem iakiby JP Podskarbi Nadworny koronny miał się brac do niego niewiadomy wcale Trybu Żołnierskiego. Ta zas piechota Lanowe ktorą RP. 1726. mianuje quandam robur millitiae y do Obozowych Dzieł iest nay potrzebnieysza, zgda azeby miała między innemi Chefa nay wiadomszego y nay znaiomszego powinności swoiey wielką zgłęboką adoracyą. etc.

Mowa od Trybunał JmP Adza Kijowskiego Deputata do JO. Hetmana WKoronn Jozefa Potockiego Kasztelana Krakowskiego

Pomtedus zym temporis fato Kolei przeszłego Trybunału zumartwieniem całey Oyczyzny z krzywdą Swiętłey Justitiam na reasumpcyi teraznieyszey kadencyi sors fortuna całey koronie padła kiedy za błogosławieństwem Boskim y za twoią kooperacyą JO. ordinis Senatorij Swiętey Prymasie y walecznym z imienia twego w Liczbie iuz siedmnasty Wodzu Słey Sprawiedliwości pozadany odebrała Sukcess

Odebrata Sulicz Oczy ukorona themis przez nas delegowanych denunciat y Spowinno do ciebie, mi Panie krakowski Dzie Rekoz micyan.

Przyliczyszu Heleny oczyto kiedys martwe Ciało Dzielnd twoje krzyże, bo przy nich czyta martwa Sprawiedliwości Pieczętowa nie twoje ochota dobra Rzplitego lat naszych, zadrzymmig dy nieoszacowane kompatem, Starame twoje ocałości Prawo y Sprawiedliwości Sciemni nie opisane tarichami Oycowskie twoje wolności utrzymywanie długoletnim Czasow niewyrazone peryodem, byłes zawsze mocnym atlantem utrzymującym Honor R.P. byłes zawsze wiernym y rezolutnym Emiliuszem utrzymującym Korone prawa, byłes zawsze Hamiluszem kochającym Sprawiedliwości Pokazałes to Jo Panie wkazdey Publicy nej y prywatney exigencyi ze co tylko walecznemi attentowałes Dzietami temiz wieczną dla siebie estymacyą nieśmiertelną wdzięcznosci od Oyczyzny pociągnołes instipendium &c.

Winnych y Czasem do Skarbiciena sobie immortalium dostał stabieje Ochota natym częstokroc przestając terminie, od ktorego dalszych zaszczytow mieć by należało principium, y gdy iniciam meriti Oyczyzny pociąga Obligacya tedy albo nad targanym folgują Siłom albo sobie tylko życząc od publicznej Dobra pospolitego uciekają potrzeby wszelkiej w tym Punkcie nad ludzkie przyzwoitosci wosobie twojey Jo Panie okazuiesię dzielnosci kiedy wważnych niebespieczęstwach zdrowia nieostabiona activitas niezdesperowana przy trudnych kategoryach y Instancyach dexteritas niezawiedziona inpuncto temporis należy tego Sukursu realitas, BOGU pro condigno Oyczyznie pro equo majestatem de congruo conuiribq Superrogatam opera to mowie

Dzielnosią

Dzielnoscią twoją korrespondeic tatasmie jestes Erektorem Szczescia Dobra pospolitego, kiedy przezornoscią twoją et plus quam humana in rebus providentia inter majestatem et libertatem, inter legem et gregem, lubo roznych przy roznych differencyach Samowszet liey Sprawiedliwosci idąc torem gruntownie utrzymujesz, (Całosci Oyczyzny jako vere Pater patriae Dates dowod tego y teraz JO. Panie gdy kooperacyą Swoją wskrzesites jakoby taumataria virtute albo rzetelny atributa twoje wyrazic niech mi się godzi) speraculum vitae S. uczyniles Sprawiedliwosci ktora zycze pocze ta Duchem Starania twego utwierdzona, zycze daley dla dobra Oyczyzny ktho JO Ordinis Senatorii Swiecki Prymasie y walecziny wodzu, azy i tak abys zadnego w Tryumfalnych Dzietach nieznat kresu w dlugich wiekach y umiliono wych Godzinach w niezliczonych momentach nie uznat mety ani termina etc.

Na Grobek alias zal me nadgrodzony JO. Xiężney Jeymi Radziwiłtowey Woiewodziney Wilen. Hetmanowey Wiel kiey Wielkiego Xięztwa Litewskiego de Domo Wisznio wieckiey nad utraconym Synem Swoim JO. Xiążęciem Jegomoscią Ianuszem Radziwiłłem Ordynatem Nies wizkim w Roku 1750 Mca Octobra 26 Dnia etc.

Nieprzebłagana o Smierci okrutna
 Lakoma zdzierstwa Tyranko wieczna
Co zaszysz tobie w niedoyrzałym wieku
 Nasiona zbierac do Swego za sieku
Cozci porałaim Erubut byto
 Co się na Drzewie Swoim nie naszto
Doszczy jagodzie kazdy Szuka Smaku
 Ty rwiesz zieloną wszytko bez Braku.

Tylko
etc.

Tylko w zaczął Gospodarz swym szczepem
Młodym cieszyć się, Ty wpadasz oślepem
Wyrywasz grono od wspolney rodziny
Dzielisz blizmięta dwa kochane Syny
Jesli twe Serce dla zdobyczy krwawe
Twarde tnie chwasty a nie młodą trawę,
Czyliż nie zwięksyzm Junactwa Honorem
Zwątlic Rzecz ktora stawi się uporem
Tryumf nie wielki Laurzec do mogiły
Tego ktorego nie oparły siły
Czy nie dość nie było tego ci do syta
Zes nagłodny Ząb twego Apetytu
Wiśniowe Drzewo Stare w pień wycięła
Jeszcze się na tę gałązkę zawzięła
Lecz gdyś juz na te Drzewa jest zawzięta
Cóż ci są winne młodziuchne Orlęta.
Chiba że na tym Drzewie gniazdo mieli
Wespoł wylęgłe w Łozdział pojęli
Z dwuch jednego bierzesz sobie Hołdem
Jakby ci on był zapłatą y Żołdem
Ci chcesz się z Strzałą rownac w twojim gonie,
Ze od wspaniałej rzęsy piora w ogonie
Skubiesz Orlencia jeszcze słabe loty
Ktorych nabywał przez wyniosłe cnoty
Małoz ci frukitow gdy szukasz połowie
Duszą cnie orty Dla swego obłowu
Nie dosc ze starym z pazurow wydarta
Wniesła pieczęci Butawy do gardła

Smaluje

Smaluje tobie y to orle młode
Kiedy w tym gnieździe uczyniłaś szkodę
Abyś od spólney dwoch Braci młodości
Odarta Swoje wyrządzasz im złości
Tylko w jasną otworzył źrenicę
Orzeł w Słoneczne wpatrując się Lice
Wnet ty przez zazdrość żeś ślepa na wieki
Ciemną powłoką kryjesz mu powieki
Tyś to na trzech trąb rzuciwszy się Echa
Złączonych w Sercach Rodziców z Pociechą
Znaydujesz miłych Dwoch Synow Hetmana
Na głos skączywszy z Serc wyrywasz Jana
Ey Smierci gdyby niebieskie wyroki
Rządziły twoje niewidome kroki
Sambym się Pannie na pomstę odważył
Ażbym się z tobą Smiertelnie poswarzył
Ale że cię Bug ustanowił z wiekiem
Każdy kto tylko nazywa się Człekiem
Nie może stanąć u wieczności Portu
Bez twey przewodzy bez twego Passportu
Otrzy z tez Oycze otrzy matko Oczy
Ktoż przez te Prawo wysokie przeskoczy
Ktoż temu Panu powie że to moje
Co dał odbiera jako własne Swoje
Owszem Chce Jana mieć w większym Honorze
Bierze z tąd by go miał na swoim Dworze
Więc my Rodzice kładąc do mogiły
Mówmy z ufnością oto Syn nasz miły

Gdy przedtym

Gdy przed twym Strasznym Trybunałem Stanie
Zmiłuj się nademnie y nad nami Panie.

Mowa Jmc Pana Gumowskiego Komornika W.Xa Litt. miana w Trybunale Gł. W.Xa Litt. w Kolu Teraznl 1744. Mca maja 22 Dnia w własney Sprawie Jmci dziełuiące za Eliminacyą Dekretu 1742. Ferowanego.

Nieuwiem Nayiasnieyszy Trybunale jezelisię godzi pod zapszytem wielkiego Orła do tychczas utajonemu w murach wylocie wespertylionowi, ktory z Szczęscia y Honoru wyrzucony in plumis ales, Sam siebie wstydząc in cavernis et latebris kryc się y taic do tychczas musiałem, jakoz ambym sięważył Solitarius bubo przyzwyczajony do ciemnosci Oczu Pod niesc na postadmiujące Słońce N.T. w ktorym lot Soles justitiae, ile Soles emula nomina Litewskie, adorat Orbis Gdyby przerazonych Splendorem JO. Jmienia zrzenic wystawione in publico Candelabro Swiatło N.T. ze zwyczaju jako jednego do siebie na ogien niepociągneło motyla, ażpmiewał meridiante Sole Nayiasnieyszey Powagi wyparowany jasnoscią de penis tenebrarum do tychczas infaustus dzis fortunatus, ales do zachodu Zycia mego Pub licam lucem miam intueri, więc zdiąwszy z Siebie masse nie Fortunnego Niedopyrza Stawam między simi lis Hominibus w Figurze Ptaka ad bosandum w Ludzkiey Postaci, ad miserias urodzony dzis Swiętobliwym wyrokiem deteriore Publiczny objechąc poniżewigniony dwiałetny Paucnt, abym przypatruiącym się Wielkim Swoim Dziełom nademną dzis wykonany

Oraz

oraz contritioni meæ jako inpulverem et Favillam redactus przy namniey Ezasluzin wtreciał w Oczy ad movendas pias Lachrimas abisum Judiciorum Nayważszego Sędziego Boga zwołaiącym, azc do tych czas y sam plerans plorwi jako dowodzą pozostałe Lachrimæ meæ in maxillis moja ktore zostawił y Czytelny posobie namnie Charakter, ktorę już odtąd nie plorare ani lamentari lecz pro domo mea Smiele mi mowic należy wielbiąc Cierpliwość Sprawiedliwość y dziwną nademną Opatrzność boską wtym wyznaniu Patiens, justus et misericors Dominus, jezełem bowiem privatus Honore, na śmierć znadzieią Życia Dekretem Nayiaśnieyszego Tryblutu wyzuty bez nadziei Pristini Solis, alisci ten Pan, ktory facit oriri Solem Super bonos et malos, kiedy już miałem pujść interram tenebrosam et opertam mortis Caligine przez relaxacyą Dekretu Fortunne mi przed wrota postawił Słonce, obracałem się wnieszczęsliwosciach Sine respirio jaki w Brzuchu wielorybą Bozkim moritorowi niepostupny Towarz mala Sorte wrzucony Jnter tempestates hanielbney ciszy, ale ten qui Imperat vento et mari przez powtorną relaxacyą Dekretu natychmiast polulującey mi niwy uszczęsliwego postawił Brzegu, Blupezem klemencyi od lepałow Tribunalicyi Solio Zastomiwszy lezałem tanquam mortuus, a Corde peste złey Sławy zarazoney, wszystkim fœtidus jaki quatidrianus Lazarus, alic na ktorniey do kompassyi Christus, unctus domini teraźn N. P. Zawołał namnie swięsobliwym wyrokiem Lassare veni foras, Skarzyłem się
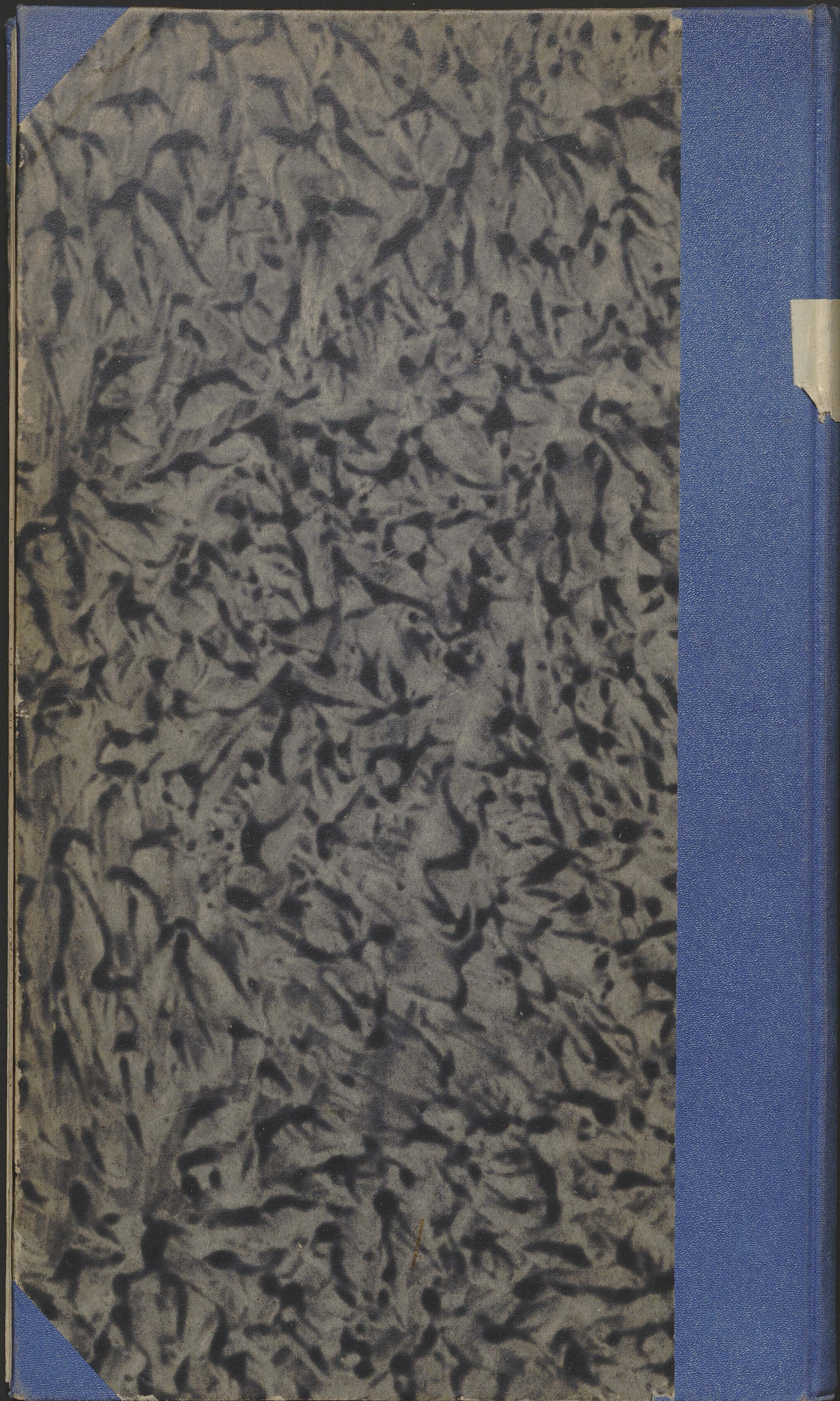
lecz